

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

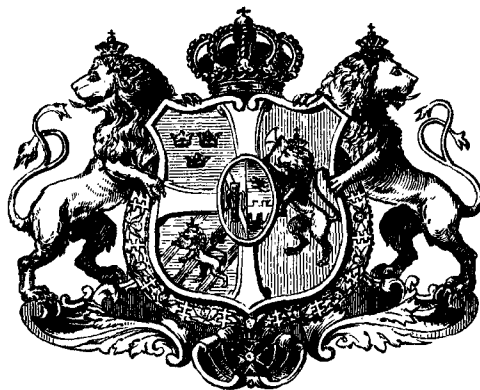
S) ALLMÄNNA ARBETEN. 19.

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSSTYRELSENS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1890.

STOCKHÖLM

IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI

1891.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. S, Allmänna arbeten. – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910 = 1-39.

Den underdåniga berättelsen angående allmänna arbetens anläggning och underhåll avgavs av Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader för åren 1872-1883 samt av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för åren 1884-1910.

Efterföljare:

Allmänna väg- och vattenbyggnader / av Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1913-1940. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: År 1911-1939.

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

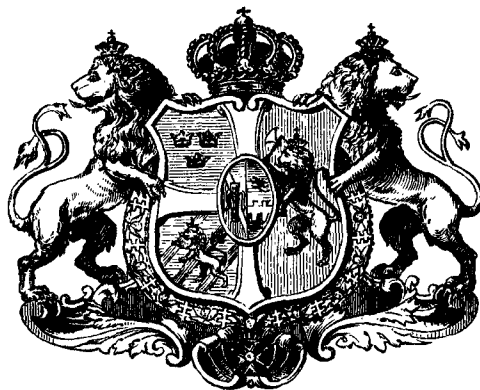
S) ALLMÄNNA ARBETEN. 19.

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSSTYRELSENS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1890.

STOCKHÖLM

IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI

1891.

Innehållsförteckning.

Underdånig berättelse.	Sid.
Styrelsen	2.
Statsbidrag beviljade för år 1890 till:	
A. Vaganläggningar och vägförbättringar	2.
B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer ..	3.
C. Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag	4.
D. Jernvägsbyggnader	6.
E. Diverse arbeten	6.
Koncessionerade jernvägar år 1890	7.
För trafik öppnade jernvägar år 1890	7.
Jernvägar, för hvilka intyg för lagfart under år 1890 meddelats	7.
Redogörelse för de under Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens di-	
rekta förvaltning under år 1890 ställda medel	7.
A. Inspektioner å vägarbeten	8.
Godkända vägarbeten	15.
B. I. Inspektioner å hamnarbeten	17.
II. D:o å brobyggnader	21.
III. D:o å kanaler och farleder	22.
Godkända bro-, kanal- och farledsrensningsarbeten	24.
C. Inspektioner å vattenaftappningsarbeten	24.
Godkända vattenaftappningsarbeten	34.
D. Inspektioner å jernvägar	35.

Bilagor.

1. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1890 åtnjutit statsunderstöd	47.
2. Beräknad medelkostnad för en meter omlagd eller nyanlagd väg under senast förlutna fem åren	48.
3. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1890 åtnjutit statsunderstöd	49.
4. Beräknad medelkostnad för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under senast förlutna fem åren	50.
5. Förteckning å de statsunderstöd, som åren 1841—1890 använts såsom dels anslag dels lån till under Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens kontroll stående arbeten	52.
6. Odling och jordförbättring, vunnen genom de arbetsföretag, som från och med 1884 erhållit understöd från odlingslånefonden	55.
7. Enskilda jernvägar, som till 1890 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	56.
8. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1890 års slut	62.
9. Förteckning å numera upphörda enskilda jernvägar	63.
10. Öfversigt af koncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidd, längd och rullande materiel, samt desamma tilldelade statsunderstöd	64.
11. Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade, koncessionerade enskilda jernvägar vid 1890 års slut	66.
12. Fördelning på särskilda län af under byggnad varande enskilda jernvägar, samt koncessionerade, ännu icke påbörjade banor vid 1890 års slut	72.

Table des matières.

Rapport au Roi.	Pag.
L'Administration	2.
Subventions accordées en 1890 par l'État pour:	
A. Constructions et améliorations de routes	2.
B. Constructions de ports, de ponts et de communications par eau	3.
C. Abaissemens de niveau des eaux et autres travaux de dessèchement	4.
D. Constructions de chemins de fer privés	6.
E. Travaux divers	6.
Chemins de fer, concessionnés en 1890	7.
Chemins de fer privés ouverts au trafic en 1890	7.
Chemins de fer enregistrés en 1890 à la requête des propriétaires	7.
Compte-rendu des deniers placés en 1890 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	7.
A. Inspections de travaux de route	8.
Travaux de route approuvés après inspection	15.
B. I. Inspections de constructions de ports	17.
II. Inspections de constructions de ponts	21.
III. Inspections de canaux et de voies navigables	22.
Constructions de ponts, de canaux et de voies navigables, approuvées après inspection	24.
C. Inspections de travaux de dessèchement	24.
Travaux de dessèchement approuvés après inspection	34.
D. Inspections de voies ferrées	35.

Annexes.

1. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec subventions de l'État depuis 1841 jusqu'en 1890 inclusivement	47.
2. Coût moyen par mètre des routes construites ou réparées pendant les cinq dernières années	48.
3. Dessèchemens de toute nature exécutés avec des subventions de l'État depuis 1841 jusqu'en 1890 inclusivement	49.
4. Coût moyen par hectare des terrains améliorés ou exondés pendant les cinq dernières années	50.
5. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'État sous forme de prêts accordés dans la période de 1841—1890, pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées	52.
6. Cultures et améliorations du sol obtenues par les travaux réalisés, à partir de 1884 inclusivement, à l'aide de subventions provenant du fonds des cultures	55.
7. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation jusqu'en 1889 inclusivement	56.
8. Lignes privées concessionnées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1890 ..	62.
9. Liste des chemins de fer privés qui ont actuellement cessé d'exister comme tels	63.
10. Relevé général des lignes ferrées concessionnées ou non, par rapport à la largeur de voie, à la longueur et au matériel roulant, ainsi qu'aux subventions de l'État	64.
11. Répartition, par département, des chemins de fer privés concessionnés ouverts au trafic jusqu'en 1890 inclusivement	66.
12. Répartition, par département, des chemins de fer privés en voie de construction, ainsi que des lignes concessionnées, mais non encore commencées à la fin de 1890	72.

TILL KONUNGEN!

Jemlikt föreskrift i nådiga instruktionen den 28 September 1888 får Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen härmed afgifva underdånig berättelse om allt, som i afseende å sådana allmänna arbeten, hvarom uti § 1 af samma instruktion säges, blifvit under år 1890 i riket utfördt eller vid förrättade inspektioner förekommit; och får Styrelsen dervid under särskilda afdelningar lemna redogörelse för:

Styrelsen,
Väganläggningar och vägförbättringar,
Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer,
Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag,
Enskilda jernvägar, afsedda för allmän trafik,
Diverse arbeten, samt
Medelsförvaltningen.

Styrelsen.

Under år 1890 hafva Styrelsens arbeten icke undergått någon väsentlig förändring.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 10 Maj 1889, hade den samma år församlade Riksdagen ställt följande belopp till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för år 1890, nämligen för:

A. Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o) För anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar ett anslagsbelopp af 600,000 kronor, hvilken summa Eders Kongl. Maj:ts, enligt nådigt bref af den 21 Februari 1890, täckts — med förklarande, att de af Riksdagen bestämda vilkor och föreskrifter skola iakttagas — fördela till utförande af nedan antecknade väganläggningar och vägförbättringar, nämligen:

	Väglängd i nymil.	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
		Kr.	ö.	Kr.	ö.
Kronobergs län.					
Till omläggning af häradsvägen vid hemmanet Sandskog i Sjösås socken	0·08	2,100	—	1,400	—
Till väganläggning mellan Viås och Åqvärn i samma socken	0·50	12,400	—	8,200	—
Blekinge län.					
Till omläggning och förbättring af vägen från Ronneby mot Asarum vid Troftaliderna i Hoby socken samt vid Hokaliderna i Hellaryds socken och Hanamoliden i Asarums socken	0·16	11,797	—	5,678	—
Till omläggning och förbättring af vägen från Ronneby mot Kalmare gästgivarväg vid Broleden, Kistekulla och Krok-sjöback i Ronneby socken	0·14	7,736	—	3,722	—
Kristianstads län.					
Till omläggning af vägen från Hörja kyrkoby till Tyringe jernvägsstation	0·65	29,700	—	19,800	—
Hallands län.					
Till anläggning af den till Ullareds socken hörande delen af ny väg inom Faurås härads från Himble härads gräns vid Borsthult till häradsvägen vid Fridhem i Ullareds socken	0·69	30,400	—	20,200	—
Till omläggning af allmänna vägen genom Knåreds kyrkoby	0·12	12,450	—	8,300	—
Göteborgs och Bohus län.					
Till anläggning af den till Morlanda socken hörande delen af väganläggning från Tegneby kyrka till häradsvägen vid Bua i Morlanda socken i Orousts vestra härads	0·32	23,717	—	15,800	—
Till väganläggning från Myckleby bro förbi Häröd och Allmag till lastplatsen Allmags brygga i Orousts östra härads	0·38	22,174	—	14,700	—
Transport	3,04	152,474	—	97,800	—

	Väglängd i nymil.	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
		Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	3·04	152,474	—	97,800	—
Elfsborgs län.					
Till anläggning mellan Toresbyn i Torps socken och Hillingsäter i Färgelanda socken af ny väg från Uddevalla förbi Betvattnet till Hillingsäter	0·54	12,844	—	8,500	—
Till omläggning inom Roasjö och Skephults socknar å vägen mellan Sexdrega och Roasjö	0·94	31,300	—	20,800	—
Till omläggning af den del af vägen från Gustafsfor bruk förbi Kråkviken till häradsvägen vid Klofvan i Vedbo härads, som sträcker sig från Gustafsfor till Lugnabo	0·21	7,900	—	5,200	—
Till omläggning af den del af samma väg, som sträcker sig från Kråkviken till Lund	0·76	29,000	—	19,300	—
Vermlands län.					
Till omläggning och förbättring å vägen mellan Charlottenberg och riksgränsen mot Norge af den del, som är belägen mellan Helgebodafors och riksgränsen	0·45	19,258	—	12,800	—
Till anläggning af den del af tillämnad ny väg från Treskog i Gunnarskogs socken till Stråket i Eda socken, som ligger mellan Lyckan och Stora Hög	0·62	14,100	—	9,400	—
Till omläggning och förbättring å vägen inom Jösse härads från Åmot till Jernskogs sockengräns vid Skökebacken af den del, som ligger mellan Noreelfven och Östra Flogned	0·29	13,500	—	9,000	—
Till omläggning och förbättring af vägen från Karlanda till Jösse härads gräns vid Skökebacken å delen mellan Nygård och Tomten i Jernskogs socken	0·38	21,820	—	14,500	—
Till väganläggning mellan Ottebols jernvägsstation och Ottebols gård i Ny socken	0·27	6,651	—	4,400	—
Östergötlands län.					
Till anläggning af ny väg mellan Norsholm i Mal Alexanders socken och Öursebo i Kisa socken	1·01	49,400	—	32,900	—
Jönköpings län.					
Till anläggning af ny och förbättring af gammal väg å den del af allmänna vägen från Vilstads kyrka förbi Arnäsholm till Bolbynäs i Bosebo socken, som sträcker sig emellan Leabo och Bolbynäs jemte utfartsväg från Arnäsholm	0·46	13,300	—	8,800	—
Till anläggning af ny väg från Bredaryds jernvägsstation till Ryd i Anderstorps socken å delen mellan Bredaryd och Eskilstorp	0·46	12,000	—	8,000	—
Till anläggning af ny väg i Torskinge socken från Liljenäs till Torskinge kyrka	0·49	10,300	—	6,800	—
Till omläggning och förbättring af häradsvägen inom Lemnhults socken	0·50	18,700	—	12,400	—
Skaraborgs län.					
Till anläggning af väg från Gökhem förbi Odensbergs hållplats vid Vestra stambanan till Slutarp i Kinneveds socken	1·26	30,500	—	20,300	—
Södermanlands län.					
Till omläggning och förbättring af den del af vägen mellan Björnlanda jernvägsstation och Mariefred, som sträcker sig emellan Svinsjön och Mariefred	0·41	12,400	—	8,200	—
Vestmanlands län.					
Till väganläggning emellan Varmsätra i Norrby socken och Flosta i Altuna socken	1·34	28,321	—	18,800	—
Transport	13·43	483,768	—	317,900	—

	Väglängd i nymil.	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
		Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	13.43	483,768	—	317,900	—
Kopparbergs län.					
Till anläggning af ny väg från Sollerö kyrka till häradsvägen emellan Leksand och Mora vid Gesunda med undantag af den förut med statsmedel understödda banken öfver sjövikens vid Hemra Lerön, men med inbegrepp af bro öfver sundet mellan Lerön och fastlandet	0.54	32,095	—	21,300	—
Gefleborgs län.					
Till anläggning af återstående delen emellan Skålsjön och Korskrogen af ny väg från Los kyrkoby till häradsvägen vid Korskrogen i Färila socken	0.97	23,758	—	15,800	—
Vesternorrlands län.					
Till anläggning mellan Selsjöarne och Solbergs by af ny väg i rigtning från Anundsjo kyrka mot Åsele	2.09	39,000	—	26,000	—
Till anläggning af ny väg emellan Sandsby i Eds socken och Häxmo by i Ådalslidens socken å delen inom Eds socken	0.37	6,200	—	4,100	—
Till omläggning och förbättring af allmänna landsvägen från Njurunda kyrka till Njurunda sockens norra gräns å delen mellan kyrkan och Qvitsle by	0.50	24,000	—	16,000	—
Jemtlands län.					
Till anläggning af ny väg från Rätans kyrka till Hafverö kyrka å delen emellan Galvadsån och länsgränsen	1.56	32,300	—	21,500	—
Till omläggning inom Hammerdals socken af vägen från Hammerdal till Ström å delen mellan Hallens by och Hammerdals färjsund	1.64	36,000	—	24,000	—
Till anläggning af tillfartsvägar till den tillämnade bron öfver Indalselfven vid Söre i Lits socken	0.62	18,700	—	12,400	—
Till anläggning af ny väg från Krokoms jernvägsstation till Lillholmsjö by i Förlinge socken å delarne inom Rödöns och Aspås socknar	0.83	20,500	—	13,600	—
Vesterbottens län.					
Till anläggning af den del af ny väg från Sörböle vid Skellefteå stad till Burträsk vid Ljusroten, som sträcker sig från Långvikens by i Skellefteå socken till Burträsk sockengräns	1.04	20,870	—	13,900	—
Till anläggning af ny väg från Åsele i rigtning mot Anundsjo kyrka i Vesternorrlands län å sträckan mellan Österorets by och Stafseleån	1.76	34,600	—	23,000	—
Till anläggning af ny väg från Vännäs kyrka genom Degerfors till Hvilan i Lycksele socken å delen från Näsländ i Degerfors socken till inemot norra gränsen af Granö by	1.50	29,550	—	19,700	—
Norrbottnens län.					
Till anläggning af utfartsväg från Hoflös med flere byar i Råneå socken till Strömsunds lastplats i samma socken å delen från Hvitå bys södra gräns till Strömsund	0.64	8,900	—	5,900	—
Till anläggning inom Karl Gustafs socken å delen emellan Neder Kalix sockengräns och Keräsjoeki af ny väg från Björkfors i rigtning mot Karungi	1.35	29,000	—	19,300	—
Till anläggning af ny väg emellan Elfsby kyrkoby och Boden i Öfver Luleå socken å delen från Elfsby sockengräns till Vändträsk i Öfver Luleå socken	1.47	26,600	—	17,700	—
Transport	30.31	865,841	—	572,100	—

	Väglängd i nymil.	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
		Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	30.31	865,841	—	572,100	—
Till omläggning af häradsvägen emellan Elfsby och Grubban i Elfsby socken å sträckan inom kyrkobyns område	0.22	4,000	—	2,600	—
Till anläggning af den del af väg mellan Manjärvi och Storfors i Elfsby socken, som sträcker sig från punkten X å den till planen hörande planchen 3 till Storfors	1.11	24,400	—	16,200	—
Till omläggning af vägen emellan Siksjön och Boksele i Arvidsjauras socken	0.59	14,700	—	9,100	—
Summa	32.23	908,941	—	600,000	—

Summan af dessa anslag utgör 66 procent af hela det beräknade kostnadsbeloppet.

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

2:o) För understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder ett anslag af 100,000 kronor, som genom nådiga brefven den 31 December 1889, 7 Augusti, 19 och 31 December 1890 tilldelats nedan stående arbetsföretag, nämligen:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Förbättring af båthamnen vid Barsebäcks fiskeläge i Malmöhus län	12,000	—	8,000	—
Utvidgning och fördjupning af hamnen vid Råå fiskeläge inom Raus socken af Malmöhus län	21,000	—	5,600 ¹⁾	—
Byggande af en vägbrytare å Ön Vrångö i Styrö socken af Göteborgs och Bohus län	7,200	—	4,800	—
Ombyggnad af den å häradsvägen från Bergeröd i Sanne socken till Hedekas i Krokstads socken befintliga så kallade Bråröds bro i Göteborgs och Bohus län	3,750	—	2,000	—
Fördjupning af inseglingrännan till Sunnanå hamn vid Venern i Holms socken af Elfsborgs län	8,000	—	5,300	—
Brobyggnad öfver ån Nossan å vägen mellan Sals och Ås kyrkor inom Skaraborgs län...	12,000	—	8,000	—
Brobyggnad öfver ån Lidan med tillfartsvägar i närheten af Tråvads kyrka inom Skaraborgs län	14,550	—	9,700	—
Uppmuddring af Tynderösundet mellan Åstön och fastlandet i Tynderö socken af Vesternorrlands län	39,900	—	26,600	—
Påbörjande af bro öfver Indalselfven vid Söre i Lits socken af Jemtlands län	80,400	—	30,000	—
Summa	198,800	—	100,000	—

¹⁾ Till detta arbete äro dessutom 8,400 kronor beviljade från 1891 års fond.

C. Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.

3:o) För understödjande medelst anslag utan återbetalnings-skyldighet af torrläggning utaf sådana vattensjuka marker, som utan att kunna med fördel odlas sprida frostsador öfver omgifvande nejd, ett belopp af 50,000 kronor; och har Eders Kongl. Maj:t till nedan stående företag enligt nådiga bref af den 16 och 23 Maj, den 11 Juli, den 14 November och den 31 December 1890 anvisat följande anslagsbelopp, nämligen:

	Vattenbefriad areal.	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	hektar.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Jönköpings län.					
Till utdikning af frostländiga mossar, tillhörande hemmanen Stensholm och Lilla Tokarp i Hakarps socken samt hemmanet Brunstorp i Lekeryds socken af Tveta härad	77.56	4,800	—	1,600	—
Till utdikning af frostförande marker, tillhörande hemmanen Södra Sprottebo, Ubbås, Ingelsbo och Hedenstorp i Bäraryds socken af Vestbo härad	50.24	3,300	—	1,100	—
Skaraborgs län.					
Till utdikning af frostförande mossmark, hörande till hemmanen Sjögerås och Kungsmärket i Klefva socken af Vilske härad	96.20	3,130	—	1,000	—
Gefleborgs län.					
Till utdikning af den så kallade Högmossen, tillhörande egendomen Romsen samt Mörtebo by i Ockelbo socken af Gestriklands vestra tingslag	62.05	3,200	—	1,000	—
Jemtlands län.					
Till utdikning af frostförande myrmarker inom byarne Åbbåsen, Hvattjom och Hackåsen inom Ovikens socken och tingslag	126.49	13,695	—	4,500	—
Till utdikning af frostförande myrmarker inom byarne Helgebacken, Bugården och Myre i Ovikens socken och tingslag ...	25.81	3,120	—	1,000	—
Till utdikning af frostförande myrmarker inom byarne Åsen, Viken, Klåxåsen, Sinnberg och Gähle i Näs socken inom Hackås och Näs tingslag	309.57	23,722	—	7,900	—
Till utdikning af frostförande myrmarker inom Bringåsens by i Kyrkås socken af Lits tingslag	61.27	3,040	—	1,000	—
Till utdikning af frostförande myrmarker inom byarne Trollås och Tullus i Näskotts socken af Rödöns tingslag ...	171.32	16,970	—	5,600	—
Till utdikning af frostförande myrmarker inom byarne Östra och Vestra Røde samt Viken i Alsens socken af Offerdals tingslag	60.57	7,975	—	1,410 ¹⁾	—
Vesterbottens län.					
Till utdikning af Föltjerns-, Elg- och Trappelmyrarna, belägna inom Djupsjö och Höglunds byar i Nordmalings socken...	64.36	4,940	—	1,640	—
Till utdikning af frostförande myrar, tillhörande byarne Hissjö och Haddinge inom Umeå socken och tingslag	231.86	21,000	—	7,000	—
Till utdikning af frostförande marker inom hemmanen Risberg och Kattistråk n:o 1 i Norsjö socken och tingslag	186.16	17,700	—	5,900	—
Transport	1523.46	126,592	—	40,650	—

¹⁾ samt dessutom 1,190 kr. från 1891 års fond.

	Vattenbefriad areal.	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	hektar.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	1523.46	126,592	—	40,650	—
Till utdikning af frostförande marker inom Storåvika by i Byske socken och Skellefteå tingslag	21.54	4,700	—	1,550	—
Till utdikning af Åmyren inom Hörsjö by i Umeå socken och tingslag	18.73	2,450	—	800	—
Till utdikning af Svartmyren inom Storsandsjö by i Degerfors socken och tingslag	207.92	17,000	—	5,600	—
Till utdikning af frostförande markerna Gårdsmyren och Vackermyren inom Tvärå by i Byske socken och Skellefteå tingslag	31.87	4,300	—	1,400	—
Summa	1803.52	155,042	—	50,000	—

Den beräknade kostnaden för torrlagd mark uppgår till 85.97 kronor för hektar, och som statsbidrag har häraf erhållits 32.25 procent eller 27.73 kronor för hektar.

4:o) För understödjande medelst lån af sankta trakters odling ett belopp af 1,000,000 kronor. Från denna fond har Eders Kongl. Maj:t enligt särskilda nådiga bref af den 14 Februari, 16, 23 och 30 Maj, 3 och 18 Juli, 14 November och 31 December 1890 funnit godt anvisa följande försträkningsbelopp, nämligen:

	Vattenbefriad areal.	Beräknad kostnad för afdikning.		Beräknad kostnad för odling.		Beviljad länebidrag.	
	hektar.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Kronobergs län.							
Till utdikning af bottnarne till förut uttappade sjöarne Hönsan och Bramstorpssjön, tillhörande hemmanen Bramstorp och Tegnaby uti Tegnaby socken af Konga härad	72.56	14,444	80	1,769	33	14,400	—
Till utdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande byarne Ernatorp och Holma i Bergs socken af Norrvidinge härad	82.77	9,659	56	3,296	50	8,700	—
Elfsborgs län.							
Till sänkning af sjön Fefren och utrifning af Strömmareds qvarn för afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Österby Värbogården med soldattorpet n:o 64, Österby Mellongården, Boet med soldattorpet n:o 65, Bua Vestergården, in-dragna militiebostället Hultaberg, Torp, Gårdshorn, Folycke samt Prestön under Kungsåters kyrkoherdeboställe i Kungsåters socken, Brunnared Nordgården med tillhörande soldattorp samt säteriet Stackenäs i Karl Gustafs socken, Unnebo med soldattorpet n:o 85, soldattorpen n:o 82 till Lium, n:o 77 till Strömmared Östergår-							
Transport	155.33	24,104	36	5,065	83	23,100	—

	Vattenbefriad areal.		Beräknad kostnad för afdikning.		Beräknad kostnad för odling.		Beviljad lånebidrag.	
	hektar.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	
Transport	155.33	24,104	36	5,065	83	23,100	—	
den och n:o 79 till Torse Östergården, Torse Nedergården med soldattorpet n:o 78, Torse Oset, Sorgedalen, Strömmared Vestergården och Strömmared Mellomgården i Istorps socken samt indragna militiebostället Unnebo, Klockaregården med soldattorpet n:o 96, Rud Knutsgården och säteriet Rud i Grimmareds socken och Marks härad ...	145.55	34,300	—	9,535	—	30,000	—	
Östergötlands län.								
Till sänkning af Arnsjön för torrläggning och odling af mark, tillhörande Stensång, Torkilsbo komministersboställe samt Bagarekulla litt. A. och B. inom Vestra Hargs socken, Vifolka härad	34.77	6,750	—	532	68	1,660	—	
Kalmar län.								
Till afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande hemmanet Långhult i Mönsterås socken och Stranda härad	35.02	5,000	—	5,000	—	5,000	—	
Till afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande hemmanen Käreby, Stenkulla, Klockaregården, Hvena, Främsteby, Lund och Blackhult i Hvena socken och Sefvedes härad	370.54	22,868	19	15,184	95	22,800	—	
Gotlands län.								
Till utdikning af Martebo myr för torrläggning af vattenskadade marker inom Martebo, Lummelunda, Stenkyrka, Lokrume, Tingstäde, Bro och Vestkinds socknar i Gotlands norra härad ...	2725.14	116,000	—	13,000	—	100,000	—	
Skaraborgs län.								
Till sänkning af Kullsjön och reglering af Rullsbäcken samt afdikning och odling af deromkring belägen mark, tillhörande hemmanen Närsåtra och Ölanda i Istrums socken och Valle härad samt Färvallslätten, Kristinebo, Upsala, Kindboåsen, Pukstenslätten, Lilla Bjurum, Jon Anderstorp, Knutsbodarna, Stora Lund, Kyrkebo, Vårältet, Hjelsäter, Köttgärdet, Ljungsbodarna och Stubbe i Ledsjö socken och Kinne härad	127.11	7,000	—	6,330	—	7,000	—	
Till afdikning och odling af mossmarker, hörande till hemmanet Sjögerås i Klefva socken af Vilske härad	335.60	29,540	—	44,900	—	25,500	—	
Stockholms län.								
Till sänkning af sjön Ältan samt afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Sättra by i Eds-								
Transport	3929.06	245,562	55	99,548	46	215,060	—	

	Vattenbefriad areal.		Beräknad kostnad för afdikning.		Beräknad kostnad för odling.		Beviljad lånebidrag.	
	hektar.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	
Transport	3929.06	245,562	55	99,548	46	215,060	—	
bro socken och Nordinghundra härad samt egendomen Kristineholm i Lohärads socken och Lyhundra härad	311.73	51,000	—	17,896	60	48,000	—	
Till sänkning af Bredsjön samt Söder Råda-, Råbo-, Rör- och Granträskan, afvensom afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande byarne Bredsåtra med indragna militiebostället 1 ¹ / ₈ mantal n:o 3 Bredsåtra samt Velända i Roslagsbro socken och Söder Råda i Söderbykarls socken af Bro skeppslag	154.14	17,900	—	8,016	65	16,700	—	
Till sänkning af sjöarne Hörnan och Vågsjön samt afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande egendomen Norra Jersjö, fideikommissegendomen I mtl n:r 2 och 3 Alby, indragna häradsskrifvarebostället ⁵ / ₈ mtl Alby samt Södermarjums by med Söderbykarls komministersboställe (1 ¹ / ₂ mtl n:r 5 Södermarjum) i Söderbykarls socken af Lyhundra härad	125.50	8,000	—	2,098	60	6,800	—	
Till sänkning af Innsjön och träsket Görjan samt afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande indragna häradsskrifvarebostället 1 mtl n:o 2 Mellansjö och ³ / ₄ mtl n:o 3 Ljusterö kyrkoherdeboställe samt byarne Mellansjö, Nolvik, Dragboda, Nolsjö och Inneby i Ljusterö socken, Åkers skeppslag	50.04	6,477	—	689	—	6,000	—	
Upsala län.								
Till afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande hemmanet Kyrkby i Järlåsa socken och Hagunda härad	19.20	1,900	—	2,050	—	1,900	—	
Södermanlands län.								
Till torrläggning och odling af vattensjuka marker, tillhörande litt. C. D. E. F. och G. uti hemmanet 1 ¹ / ₄ mtl Hjelsäter i Vesterterke socken och Vesterterke härad	66.49	13,400	—	3,929	80	13,400	—	
Till afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande hemmanet Väsby, 3 mtl i Torshälla socken och Vesterterke härad	35.81	12,706	—	1,432	20	12,700	—	
Vestmanlands län.								
Till afdikning och odling af sankmarker, tillhörande hemmanet Fillinge i Medåkers socken af Åkerbo härad	86.11	9,000	—	5,780	—	9,000	—	
Transport	4778.08	365,945	55	141,441	31	329,560	—	

	Vatten- befriad areal.	Beräknad kostnad för afdikning.		Beräknad kostnad för odling.		Beviljad lånebidrag.	
	hektar.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	4778.08	365,945	55	141,441	31	329,560	—
Vesterbottens län.							
Till afdikning och odling af vattenskadade marker, till- hörande Åby by inom Byske socken af Skellefteå tingslag	34.39	6,700	—	10,317	—	6,700	—
Norrbottnens län.							
Till afdikning och odling af vattenskadade marker, till- hörande hemmanen Pers- berg, Lillträsk, Pelloträsk, Långudden, Gammelträsk och Bäcknäs i Piteå socken af Piteå tingslag	113.70	26,500	—	16,513	20	26,500	—
Summa ¹⁾	4,926.17	399,145	55	168,271	51	362,760	—

Den beräknade afdikningskostnaden för hvarje hektar torr-
lagd mark uppgår till 81.02 kronor, hvaraf såsom statsbidrag
erhållits 73.64 kronor för hektar eller 90.88 procent af den be-
räknade kostnadssumman.

D. Jernvägsbyggnader.

Enskilda jernvägar.

Af det belopp, 5,000,000 kronor, som 1886 år, Riksdag
anvisat till understödjande af enskilda jernvägsanläggningar med
1,000,000 kronor under hvartera af åren 1887—1891, har Eders
Kongl. Maj:t genom särskilda nådiga beslut af den 22 Oktober
1886, 4 och 14 Februari, 20 Mars, 6 Maj och 16 September
1887, 11 Maj, 10 och 26 Oktober 1888 samt 7 Juli och 12 Ok-
tober 1889 tilldelat nedan stående jernvägar lån till följande
belopp. (Se vidstående tabell).

De statsbidrag, som under år 1890 såsom lån utgått till
enskilda jernvägars byggande, uppgå sålunda till 1,000,000
kronor.

Uti nådigt bref den 7 Juni 1889 har Eders Kongl. Maj:t
för jernvägsanläggning mellan Klippan och Röstånga, förutom
ofvan nämnda lånebidrag, beviljat ett anslag af 50,000 kronor
att af Arméförvaltningen utbetalas, sedan jernvägen med dertill
hörande, såsom villkor för anslaget erhållande föreskrifna, sär-
skilda arbeten och anordningar blifvit afsynad och godkänd.

Förutom ofvan stående bidrag har Eders Kongl. Maj:t enligt
särskilda nådiga bref täckts till följande företag bevilja bidrag,
nämligen:

E. Diverse arbeten.

1:o) Att af Eders Kongl. Maj:ts Statskontor förskottsvis
utbetalas: till verkställande af år 1890 erforderliga underhålls-

¹⁾ Förutom de förenämnda var derjemte ett lånebidrag af 1,100 kronor
anvisadt för afdikning och odling af mark, tillhörande hemmanet Lofsterud i
Edsleskogs socken af Elfsborgs län, men är detta bidrag indraget enligt Eders
Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 10 Oktober 1890.

Jernvägarnes namn.	Väg- längd.	Spår- vidd.	Fastställd kostnad.	Beviljad lån, bestämdt att utgå åren					Förhållande i % mellan beviljad lån och beräknad kostnad.	
				1887	1888	1889	1890	1891		
Skara—Kinnekulle—Venera	80.1	0.89	648,400	165,000	85,000	74,000	—	—	324,000	50
Karlsdal—Grythytted	55.9	1.435	704,000	170,000	90,000	81,000	—	—	341,000	48.4
Halmstad—Bolmen ¹⁾	64.0	1.067	1,650,000	415,000	225,000	184,915	—	—	824,915	50
Karlshamn—Gullbärna ²⁾ (af mellersta Blekinge jernväg)	69.0	1.067	2,240,500	250,000	400,000	470,250	—	—	1,120,250	50
Vadstena—Ödeshög	32.8	0.89	623,270	—	100,000	100,000	—	—	300,000	48.1
Falun—Rättvik ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mora—Persberg med bibana	189.5	1.435	6,120,000	—	100,000	89,835	310,165	500,000	1,000,000	16.3
Vittsjö—Hessleholm ⁴⁾	22.3	1.435	808,000	—	—	—	210,000	194,000	404,000	50
Mariefstad—Gössäter	28.0	0.89	610,000	—	—	—	175,000	130,000	305,000	50
Klippan—Röstånga	18.7	1.435	580,000	—	—	—	204,835	85,165	290,000	50
Björndalsbron—Munkfors	14.7	0.89	266,000	—	—	—	—	90,835	90,835	34.1
Summa	505.0	—	14,250,170	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	—

¹⁾ Genom nådigt bref den 12 Maj 1888 erhöå denna jernväg på vissa villkor befrielse från att anläggas sidospår till sjön Unnen, hvarigenom lånesumman minskades med 85 kronor.

²⁾ Denna jernväg med bispår var ursprungligen beräknad att blifva 70.4 km. lång samt kosta 2,257,560 kronor, och hade Eders Kongl. Maj:t den 22 Oktober 1886 beviljat densamma ett lånebidrag af 1,125,000 kronor; men genom ändring af planen enligt nådigt bref den 16 September 1887 halva ofvan upptagna siffror blifvit gällande.

³⁾ Falun—Rättviks jernväg erhöå den 6 Maj 1887 ett lånebidrag af 850,000 kronor; men den 6 April 1888 erhöå Styrelsen från Civildepartementet meddelande, att bolaget anmält sig ej vara i tillfälle att mottaga det beviljade lånet.

⁴⁾ Den 12 Oktober 1889 erhöå denna jernväg nådigt tillstånd att inskränka antalet personvagnar, hvarigenom lånesumman minskades med 6,000 kronor.

arbeten å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar, be-
lägna å allmänna landsvägen mellan Stockholm och Drott-
ningholm, den 31 December 1889 ett belopp af 7,080 kronor,
hvaraf 6,904 kronor 16 öre användts.

Sedan arbetena verkstälts och vederbörligen besigtigats samt
arbetschefen till Styrelsen inlemnad redovisning, har denna med-
följt Styrelsens öfriga räkenskaper till Eders Kongl. Maj:ts och
Rikets Kammarrätt.

2:o) Att utgå af Riksstatens Sjette Hufvudtitel:

dels till iståndsättande af *chausséen vid Snickarekrogen i Huddinge socken å allmänna landsvägen mellan Stockholm och Fittja gästgifvaregård* ett belopp af 3,960 kronor och

dels till fullbordande af *kanalisering af Kaskerströmmen mellan sjöarne Storafvan och Uddjaur i Norrbottens län*, hvilket arbete påbörjats å enskild persons bekostnad, ett belopp af 6,500 kronor, hvaraf 2,500 kronor till utgående under 1890.

3:o) Att utgå af Riksstatens Sjunde Hufvudtitel:

till *anläggning af en hamn och landningsbrygga å Räf-skär med körväg från bryggan till allmänna vägen mellan Leckö slott och kungsgården i Otterstads socken af Skaraborgs län* ett belopp af 2,600 kronor.

Det sammanlagda beloppet af de utaf Riksdagen anslagna statsbidragen, anförda under rubrikerna A, B, C och D, utgör 2,750,000 kronor, hvaraf 750,000 kr. såsom anslag och 2,000,000 kr. såsom lån.

Af dessa lånemedel har Eders Kongl. Maj:t anvisat tillsammans 1,362,760 kronor¹⁾ och af anslagsmedlen hela beloppet, 750,000 kronor; om härtill läggas de under litt. E omförmälda statsbidragen, hvilka alla äro anslag, uppgå således de under 1890 till allmänna arbeten beviljade medlen tillsammans till 2,128,900 kronor.

Beträffande villkoren för tillgodonjutande af statsbidrag från de medel, som af 1889 års Riksdag anslagits att af Eders Kongl. Maj:t disponeras för allmänna arbeten, har i de af Eders Kongl. Maj:t fastställda bestämmelser, som finnas intagna i Riksdagens underdåniga skrivelser af den 27 April 1881 (n:o 69) och den 11 Juni 1883 (n:o 67), endast den förändring för 1890 varit vidtagen, att tiden, inom hvilken ett företag borde vara påbörjad, finge bestämmas antingen i det om företaget avslutade kontraktet eller särskildt af Eders Kongl. Maj:t (Riksdagens und. skrivelse n:o 43 år 1889). — Angående villkoren för lån ur odlingsfonden hafva gäلت de i Eders Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse af den 27 April 1888 gifna föreskrifter och för lån till jernvägsanläggningar de af Eders Kongl. Maj:t fastställda bestämmelser, som finnas intagna i Riksdagens underdåniga skrivelse af den 5 Maj 1886.

Under året hafva avslutats kontrakt om 43 vägarbeten, 1 brobyggnad, 1 hamnarbete, 1 farledsrensning, 35 afdiknings- och odlingsföretag samt 1 jernvägsarbete.

Beträffande påbörjandet och fortgången af så väl före stående nya som förut pågående arbeten vägar Styrelsen hänvisa till de i denna berättelse förekommande särskilda redogörelserna och i bilagorna lemnas en öfversigt öfver de anslags- och lånebelopp, som från och med 1841 tilldelats allmänna arbeten.

¹⁾ Häre äro ej inräknade de 1,100 kronor, som omförmälas i noten å sid. 6.

Under år 1890 har Eders Kongl. Maj:t i nåder täckts tilldelade nedan stående jernvägar koncession, nämligen:

Jönköping—Vaggeryds jernväg,
Roslagstull—Djursholms » och
Fogelsta—Linköpings »

Angående de för dessa jernvägar fastställda tekniska bestämmelser samt tiden för arbetenas påbörjande och avslutande får Styrelsen i underdånighet hänvisa till bilagan tabell n:o 8.

Dessutom har Eders Kongl. Maj:t den 9 Maj 1890 beviljat Kosta aktiebolag rättighet att för allmänt begagnande mot afgift upplåta en färdigbyggd jernväg af 0.60 m. spårvidd från Kosta glasbruk till Lessebo station å Karlskrona—Vexjö jernväg mot vilkor, bland annat, att jernvägen i allo skulle vara färdig att för trafik upplåtas senast den 1 Juni 1891; samt den 14 November 1890 lemnat Djursholms aktiebolag tillstånd att till utgången af April 1892 för trafik upplåta en färdigbyggd spårväg för ångkraft från Kohagsviken genom Djursholms villastad till Ösby å Stockholm—Rimbo jernväg.

Nedan stående jernvägar hafva under år 1890, efter verkställda vederbörliga besigtningar, erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik, nämligen:

bandelen Sägmyran—Rättvik af Falun—Rättvik—Mora jernväg,

Vittsjö—Hessleholms jernväg,
Björndalsbron—Munkfors »
Trelleborg—Klagstorps »

bandelen Oforsen—Vansbro af Mora—Venerns jernväg, och Djursholm—Ösby jernväg.

Under år 1890 har Styrelsen, enligt föreskriften i Eders Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 15 Oktober 1880, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, inteckning och utmätning af jernväg, så ock i fråga om förvaltning af jernväg under konkurs, för efterföljande jernvägar meddelat det i sagda nådiga förordnings 4 § mom. 2 stadgade intyg, nämligen:

Halmstad—Bolmens jernväg,
Hästveda—Karpalunds »
Svartelfs (Karlsdal—Grythytted) »
Malmö—Billesholms »
Böringe—Anderslöfs »
Anderslöf—Östra Torps »
Malmö—Limhamns » och
Mariestad—Kinnekulle »

F. Medelsförvaltningen.

Öfver följande under Styrelsens förvaltning för 1890 ställda anslagsmedel får Styrelsen lemna redogörelse.

a) *anslaget till aflöning åt Styrelsens embets- och tjänstemän* kr. 68,200:—
Häraf har utbetalts till aflöningar och tjänstgöringspenningar kr. 59,200:—
samt till vikariatsersättningar, arvoden och ersättningar åt extra biträden » 9,000:— » 68,200:—

b) *reservationsanslaget till expenser för allmänna arbeten*..... kr. 30,000:—
 jente influten afgäld för Gråda kanal..... » 50:— kr. 30,050:—

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 15 Mars 1890 anvisades förslagsvis af detta anslag till rese- och inspektionskostnader..... kr. 19,400:—
 till expenser i Styrelsen och distriktet samt ved för Styrelsens embetslokaler » 9,000:—
 och till inköp af inventarier samt böcker och tidskrifter för Styrelsen » 1,600:—
 kr. 30,000:—

Utgifterna för berörda ändamål hafva utgjort:
 rese- och inspektionskostnader kr. 22,060: 38
 expenser i Styrelsen m. m. ... » 6,814: 07
 inventarier, böcker och tidskrifter..... » 816: 20 » 29,690: 65
 hvadan uppstått en besparing af » 359: 35
 kr. 30,050:—

c) *besparingar å anslag till expenser för allmänna arbeten:*

Af det enligt nådiga brefvet den 11 November 1887 till anskaffande af ritningar för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens arkiv anvisade belopp återstod vid 1890 års början kr. 200: 57 hvilka blifvit under året utbetalda.

Besparingen 801 kronor 38 öre å 1889 års anslag till expenser för allmänna arbeten har, jemlikt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 26 September 1890, blifvit använd till vägundersökningar.

d) *reservationsanslaget till vägundersökningar*..... kr. 30,000:—
 Från föregående år å detta konto kvarstående för de särskilda länen anvisade medel..... » 33,492: 46
 Besparing från 1889 å anslaget till expenser för allmänna arbeten » 801: 38
 kr. 64,293: 84

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 28 Februari och 26 September 1890 disponerades årets anslag och sistnämnda besparing till vägundersökningar inom nedan nämnda län, nämligen:

inom Kronobergs	län	kr.	2,000:—
» Hallands	»	»	1,000:—
» Göteborgs och Bohus	»	»	2,000:—
» Elfsborgs	»	»	2,000:—
» Vermlands	»	»	3,500:—
» Östergötlands	»	»	1,000:—
» Jönköpings	»	»	2,000:—
» Kalmar	»	»	1,000:—
» Skaraborgs	»	»	1,000:—
» Stockholms	»	»	1,500:—
» Södermanlands	»	»	1,500:—
» Örebro	»	»	1,000:—
» Kopparbergs	»	»	1,000:—

inom Gefleborgs	län	kr.	1,000:—
» Jemtlands	»	»	1,000:—
» Vesterbottens	»	»	2,500:—
» Norrbottens	»	»	5,801: 38
			kr. 30,801: 38

För fullbordade vägundersökningar hafva under året blifvit utgifna..... kr. 30,460: 74
 hvadan för pågående undersökningar disponerade ännu ej utbetalda summan utgör » 33,833: 10
 kr. 64,293: 84

e) *till ålderstillägg åt dertill berättigade embets- och tjänstemän* har af därför afsedt anslag utbetalts kr. 2,200:—

f) *Väddö kanal:*

Behållningen från föregående år utgjorde ... kr. 9,501: 88
 influtna kanalafgifter m. fl. ersättningar » 2,794: 84
 kr. 12,296: 72
 Kostnaderna för kanalens underhåll samt aflöningar vid densamma hafva uppgått till kr. 1,706: 16
 hvadan behållningen till 1891 utgör » 10,590: 56
 kr. 12,296: 72

g) *för underhåll af Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar* anvisades enligt nådigt bref den 31 December 1889 kr. 7,080:—

För ändamålet hafva utgifvits kr. 6,904: 16
 och till Statskontoret levererats ett belopp af..... » 175: 84 » 7,080:—

h) *till upprensning af Hjertö- och Toftösund* i Bohusläns skärgård anvisades enligt nådigt bref den 31 December 1888 kr. 52,550:—
 Kostnader för förberedande åtgärder för arbetets utförande hafva blifvit bestridda för kr. 346: 56
 hvadan behållningen till 1891 utgjorde..... » 52,203: 44
 kr. 52,550:—

I enlighet med föreskrifterna i den för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen utfärdade nådiga instruktionen, hafva under år 1890 dels fortgången af pågående, till Styrelsens verksamhet hörande arbeten, dels underhållet af äldre sådana blifvit af vederbörande tjänstemän besigtigade och kontrollerade, hvarvid resp. arbetsdirektioner och intressenter meddelats de erinringar och upplysningar, som af behovet påkallats, och som här nedan närmare omförmälas.

Förutom de arbeten, som under året afsynats och godkänts och öfver hvilka särskild förteckning bifogas, utgöras dessa företag af:

A. **Vägarbeten.**

Södra distriktet.

Kronobergs län.

Omläggning inom Sandsjö socken af vägen mellan Tingeryd och Vissefjerda jernvägsstation.
 (4·21 km.)

Terrasseringsarbetet pågick å flere sträckor och var å andra delar redan färdigt, så att grusningen kunnat påbörjas.

Arbetena borde påskyndas för att kunna inom bestämd tid fullbordas, och tillsades ordföranden i arbetsdirektionen att, derest det ej medhunnas, i vederbörlig ordning göra ansökning om tidens förlängning.

Omläggning och förbättring inom Linneryds socken af en del af vägarne mot Hofmantorps och Skrufs jernvägsstationer.
(2·62 km.)

Jordarbetena voro i det närmaste färdiga och grusningen pågick. Åtskilliga felaktigheter förekommo till anmärkning.

Angående arbetets fullbordande gjordes samma åläggande som vid föregående arbete.

Omläggning af häradsvägen vid hemmanet Sandskog i Sjösås socken.
(0·82 km.)

Af terrasseringsarbetet befans ungefär en tredjedel vara färdig. Kulverten var ännu ej påbörjad. Anmärkning gjordes emot dikenas doseringar, hvilka å några ställen voro för branta, hvarom arbetsdirektionens ordförande erhöi underrättelse.

Vägomläggning mellan Viås och Åqvarn i Sjösås socken.
(5·03 km.)

Af arbetet, som endast pågått ett par månader, hade 300 meter hunnit terrasseras. För att bespara stensprängningsarbete medgafs förhöjning af bankarne å de stenigaste ställena, dock med vilkor att lutningsförhållandena ej derigenom försämrades.

Kristianstads län.

Omläggning förbi Esperödsliden inom Mälby socken af vägen mellan Brösarp och Rörum.

(4·84 km.)

Arbetet var i det närmaste fullbordadt.

Omläggning och förbättring å vägen mellan Brösarp och Rörum af sex backar, belägna å Brösarps, Bosarps, Raflunda, Hvitaby och Mellby egor.

(2·96 km.)

Vid alla backarne pågick arbetet, hvaraf ungefär en tredjedel undangjorts och vid Mellby endast putsning och grusning återstodo. Endast en mindre anmärkning förekom.

Omläggning af vägen från Hörja kyrkoby till Tyringe jernvägsstation.

(6·54 km.)

Renstakningen var verkställd, och jordarbetet hade i närheten af bron öfver Hörja-ån påbörjats.

Hallands län.

Väganläggning från Abilds kyrkoby till Torups jernvägsstation:

a) *delen Borgared—Tummemosse.*

(8·71 km.)

Hela terrasseringsarbetet var färdigt. Broarne voro väl utförda och den gamla vägen hade rätats och förbättrats å långa sträckor, der sådant ej i förslaget upptagits. Emot trummor och bankar gjordes i vissa hänseenden anmärkningar.

b) *delen Tummemosse—Torup.*

(9·46 km.)

Blott på ett ställe hade början af terrasseringsarbetet vidtagits. Arbetsdirektion var ännu ej utsedd.

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens berättelse 1890.

Anläggning inom Himble och Faurås härad af väg från Vik i Nösslinge socken till Källsjö kyrka.

(2·96 km.)

Förhöjningen i vägens midt befans vara för stor, hvarjemte bredden på åtskilliga ställen ej var tillräcklig. Räckenas uppsättning hade ej skett med erforderlig omsorg, enär stenarne, som voro för korta, ej hade ordentligt fäste i marken. Vid Källsjö kyrka fattades ett mindre dike.

Väganläggning inom Faurås härad från Himble häradsgräns vid Borsthult till häradsvägen vid Fridhem i Ullareds socken:

a) *delen inom Svarträ socken.*

(2·04 km.)

Vägdelen var till största delen terrasserad.

b) *delen inom Ullareds socken.*

(6·93 km.)

Renstakningen och profileringen pågick utefter hela vägsträckan.

Omläggning af allmänna vägen genom Knäreds kyrkoby.
(1·21 km.)

Terrasseringsarbetena pågingo. Landfästena till bron öfver Krokån voro uppmurade till sin fulla höjd och på ett mönstergilt sätt uppförda.

Vestra distriktet.

Göteborgs och Bohus län.

Vägomläggning från Uddevalla till Dalstads gräns vid Betvatnet i Herrestads socken.

(10·43 km.)

Hela terrasseringsarbetet var fullbordadt och alla trummorna lagda. Grusningen var delvis gjord å mossarne, och å öfriga delar af vägen återstod endast en mindre del deraf. Bron öfver Hagelfven var färdig, äfvensom sidomurarne vid Annegreteberg. — Någon anmärkning emot arbetenas utförande kunde icke göras.

Anläggning af väg inom Morlanda socken från Tegneby kyrka i Tegneby socken till häradsvägen vid Bua i Morlanda socken.

(3·25 km.)

Vägen, som utlägges till större bredd än förslaget angifver, var utstakad, och terrasseringsarbetet med jordschaktning och bergsprängning hade påbörjats. Nödiga underrättelser lemnades rörande arbetets utförande.

Omläggning af häradsvägen från Bergaröd i Sanne socken till Hedekas i Krokstads socken, Sörbygdens härad.

(3·99 km.)

Vägen var i det närmaste färdigtterrasserad och trummor lagda å flere ställen. Anmärkning gjordes i afseende på dikenas djup, doseringarnes lutning och trummornas längd.

Väganläggning från Myckleby bro förbi Häröd och Allmag till lastplatsen Allmags brygga i Orousts östra härad.

(3·84 km.)

Vägen, hvars bredd göres större än förslaget upptager, var utstakad, och hade terrasseringsarbetet påbörjats med jordschaktning och bankfyllning. Anmärkning gjordes, att stubbar, rötter och buskar ej finge läggas i banken.

Elfsborgs län.

Omläggning af vägarne från Norra Rådane bro samt från Bodane bro öfver Rådanefors bruk till Rökällan vid Bohus läns gräns:

a) *delen häradsvägen inom Ödeborgs socken (Nättjebacka bro—Rådanefors bruk.)*

(7.42 km.)

Terrasseringsarbetena voro nästan fullbordade utom å delen mellan landsvägen och bruket, hvarå intet arbete hade vidtagits. De flesta trummorna voro lagda. Anmärkning förekom angående vägens påfyllning och planering, utdikning af vattensamlingar och rensning af diken.

b) *återstående delen inom Ödeborgs socken samt inom Torps socken (Rökällan—Nättjebacka bro samt Rådane bro—Bodane bro.)*

(6.20 km.)

De viktigaste terrasseringsarbetena voro fullbordade och en del trummor lagda samt första grusningen delvis gjord. Det anmärktes, att stenmurarne och ballastmurarne i bergskärningarna behöfde förbättras genom inläggning af mera passande stenar, äfvensom att diken borde fördjupas och göras bredare samt vägen å anvisadt ställe rätas; om hvilka anmärkningar arbetsdirektionen erhöll skriftligt besked.

Anläggning af väg från Uddevalla förbi Betvattnet och Toresbyn till Hillingsäter i Färgelanda socken:

a) *delen mellan Bohus läns gräns vid Betvattnet och Toresbyn i Torps socken.*

(8.70 km.)

Terrasseringsarbetet hade fortgått å hela vägsträckan och några trummor voro lagda. Stenbron vid Betvattnet var fullbordad. På bron öfver Valboån, som till konstruktionen blifvit ändrad, hade arbetet begynt med pålning för dess ena landfäste. Flere anmärkningar emot det redan utförda arbetet äfvensom anvisningar för fortsättningen deraf blefvo arbetsdirektionen skriftligen delgifna.

b) *delen mellan Toresbyn och Hillingsäter.*

(5.41 km.)

För den sträcka, som går från Toresbyn till gränsen mellan socknarna, hade utarbetats en ändrad plan genom hela liniens förläggande vesterut för att derigenom bättre tillgodose den bebyggda trakten, undvika mossar och sank mark samt förbättra lutningsförhållandena. Å den öfriga delen var väglinien utstakad och terrasseringsarbetet påbörjadt, dock ej till någon större sträcka.

Omläggning af allmänna vägen mellan Olleruds bro och Stackenäs inom Karl Gustafs socken.

(8.04 km.)

Arbetet var fullbordadt och kunde till godkännande förordas.

Omläggning inom Roasjö och Skephults socknar af vägen mellan Sexdrega och Roasjö.

(9.36 km.)

Allt arbete med terrassering, läggning af trummor och brobyggnader var färdigt. Den ena bron, som enligt förslaget skulle byggts af trä, var i stället hvälfd af sten. Emot doseringarnes lutning och diken dimensioner förekommo några anmärkningar, hvilkas undanröjande i anseende till markens beskaffenhet lämpligast borde anstå till våren.

Anläggning af ny väg från Elfsereds kyrka till gränsen mot Ellekulla vid Mokåsen i Kinds härad.

(7.99 km.)

Med undantag af kortare sträckor var terrasseringsarbetet utfördt äfvensom en stor del af trummorna nedlagda. Bron var under arbete. Ledningen af arbetet hade förbättrats, till följd hvaraf felaktigheter undanröjts. Ännu återstodo dock anledningar till flere anmärkningar, såsom att å mossarne för litet rustbädd nedlagts, att en del af diken borde förstöras och stillastående vattensamlingar från dem afledas m. m.

Vermlands län.

Omläggning vid Svenskebackarne samt södra och norra Ulfhedsbackarne af vägen mellan Fastnäs och Ambjörby gästgifvaregårdar i Ny socken.

(5.03 km.)

Vid norra Ulfhedsbacken var fortfarande i anledning af planens ändring intet arbete påbörjadt. Bron öfver Råbäcken var fullbordad. Jordras hade å den färdiga delen af arbetet inträffat och igenslammat diken, hvadan ytterligare arbete kräddes för dessa bristers afhjelpande.

Omläggning af vägen från Långbanshyttan till Kosundet: delen från quarnen vid Bjursjöns utlopp till Kosundet i Gåsborns socken.

(3.66 km.)

Endast en fjerdedel af terrasseringsarbetet återstod och de flesta trummorna voro nedlagda. Till bron pågick uttagning af sten. Några smärre anmärkningar mot diken storlek och doseringarnes lutning förekommo.

Omläggning och förbättring af vägen mellan Kärrmossens soldattorp och Jösseforsbron inom Arvika socken.

(3.83 km.)

Arbetet var fullbordadt och kunde till godkännande förordas.

Omläggning och förbättring af vägen mellan Charlottenberg och riksgränsen vid Ängen:

a) *delen mellan Charlottenbergs jernvägsstation och Långtjärn, söder om Stoaråsen i Jösse härad.*

(7.72 km.)

Arbetet befans vara i sin helhet färdigt.

b) *delen mellan Långtjärn, söder om Stoaråsen, och Helgebodafors.*

(6.83 km.)

Terrasseringsarbetet var fullbordadt med undantag af en mindre sträcka närmast Helgebodafors. Alla trummorna voro lagda, och murningen af hvalfbron vid sistnämnda ställe pågick. Grusningen var till större delen verkställd.

c) *delen mellan Helgebodafors och riksgränsen.*

(4.47 km.)

Terrasseringsarbetet och trumläggningen hade hunnit fram till hemmanet Hofvelsrud och för den der tillämnade bron hade materiel delvis framskaffats.

Väganläggning från Treskog i Gunnarshogs socken till Stråket i Eda socken:

a) *delen mellan Stora Hög och Stråket.*

(3.83 km.)

Vägsträckan hade redan under år 1889 färdigt terrasserats,

men den till denna trakt långa transporten af grus hade genom derpå följande vinters brist på slädföre måst uppskjutas.

b) delen mellan Stora Hög och Lyckan.
(6·24 km.)

Omkring 4,250 meter voro färdigtterrasserade och försedda med erforderliga trummor. Å en linie af omkring 830 meter hade ändring i planen vidtagits, hvarigenom vägen med bibehållande af föreskrifna lutningsförhållanden och beräknad kostnad förkortats och blifvit för närliggande hemman bekvämare.

Omläggning och förbättring å vägen inom Jösse härad från Åmot till Jernskogs sockengräns vid Skökebäcken:

a) delen mellan Åmot och Norelven.
(3·91 km.)

Jordarbetet och trumläggningen voro fullbordade. Ytterligare påfyllning, äfvensom putsning af doseringar och rensning i diken tarfvades dock.

b) delen mellan Norelven och Östra Flogned.
(2·85 km.)

Med undantag af en mindre sträcka närmast Norelven var terrasseringsarbetet färdigt, ehuru komplettering i vissa afseenden kräfdes. — Vid Flogned hade utan vederbörligt tillstånd en mindre ändring i planen vidtagits.

Omläggning och förbättring af vägen från Karlanda till Jösse häradsgräns vid Skökebäcken:

a) delen mellan Mosstakan och Nygård i Jernskogs socken.
(2·33 km.)

Arbetet var färdigt och kunde förordas till godkännande.

b) delen mellan Nygård och Tomten i Jernskogs socken.
(3·80 km.)

Arbetet med terrassereringen och trummorna, äfvensom den af sten hvälfda bron voro utförda.

Väganläggning mellan Ottebols jernvägsstation och Ottebols gård i Ny socken.

(2·70 km.)

Terrasseringsarbetet var nästan afslutadt och trummorna voro lagda. I planen hade vidtagits en ändring, som visserligen ökat väglängden med omkring 15 meter, men i flere afseenden innebar förbättring.

Östra distriktet.

Östergötlands län.

Ytterligare förbättringar och omläggningar å vägen mellan Reijmyre glasbruk i Skedevi socken och Simonstorps jernvägsstation.

(11·70 km.)

Planerings- och trumarbetena voro på ett omsorgsfullt sätt utförda å en sträcka af något öfver fem kilometer.

Omläggning af tre backar å vägen mellan Godegårds och Prestköps jernvägsstationer.

(1·87 km.)

Arbetet var fullkomligt färdigt, utan att någon anmärkning kunde mot dess utförande framställas.

Anläggning mellan Somvik och Norsholm af ny väg i riktning mot Örsebo i Kisa socken.

(10·55 km.)

Trummor och planeringsarbetena voro utan anmärkning utförda på en sträcka af 4 km., räknad från Somvik.

Anläggning af ny väg mellan Norsholm i Malexanders socken och Örsebo i Kisa socken.

(10·11 km.)

Arbetet var vid inspektionstillfället ej påbörjadt.

Jönköpings län.

Omläggning af häradsvägen mellan Önnequivarn och Höljeryd; delen Unnaryds kyrka—Höljeryd.

(9·30 km.)

Arbetet, som med mycken omsorg och sakkännedom utföres på entreprenad, hade fortskridit till omkring 3 km. från Höljeryd; och hade några smärre rätningar vidtagits i planen.

Omläggning och förbättring af Bökelid och Langebrolid å vägen mellan Femsjö och Jälluntofta.

(1·58 km.)

Betydliga förbättringar hade vidtagits i planen. Endast några små anmärkningar förekommo beträffande stenarbetet.

Omläggning af tre backar å häradsvägen mellan Femsjö och Unnaryd.

(2·61 km.)

Af arbetet, hvilket utföres af samme entreprenör som det nästföregående, hade endast medhunnits planering af omkring 100 meter vid Eljansbacken.

Anläggning af ny väg från allmänna vägen vid Gladbo skolhus öfver Packebo till Malmbäcks jernvägsstation.

(4·21 km.)

Vägen var i det närmaste planerad, endast vid Malmbäck återstod omkring 0·3 km. Till broarbetet nedanför Muresjön hade sten framforslats, men den regniga väderleken hade hindrat grundläggning.

Vederbörande tillsades att afhjelpa åtskilliga brister i vägprofilen, diken utgrävning m. m.

Anläggning af ny och förbättring af gammal väg å allmänna vägen från Vilstads kyrka öfver Arnäsholm till Bolbynäs i Bosebo socken:

a) delen mellan Vilstad och Leabo.

(15·15 km.)

Vägbanan var planerad till något öfver 5 km. längd.

b) delen mellan Leabo och Bolbynäs jemte utfartsväg från Arnäsholm.

(4·65 km.)

Endast utfartsvägen från Arnäsholm var planerad. Vägintressenterna hade begärt att på egen bekostnad få vägen omstakad norr i stället för söder om Boseby kyrka.

Anläggning af ny väg från Bredaryds jernvägsstation till Ryd i Anderstorps socken; delen mellan Bredaryd och Eskilstorp.

(4·57 km.)

Som vägen utstakats öfver stationsplanet tätt invid stationshuset, hvilket ej fans vid tiden för undersökningen, ansåg inspektionsförrättaren nödvändigt att närmast jernvägsstationen omlägga vägen, hvartill terrängen vester om stationen äfven erbjöd tillfälle, utan att vägens profil och plan derigenom försämrades eller väglängden och kostnaderna ökades.

Anläggning af ny väg i Torskinge socken från Liljenäs till Torskinge kyrka.

(4·85 km.)

Kontrakt med staten hade ännu ej blifvit uppgjort.

Kalmar län.

Väganläggning från Alby till Borgby i närheten af Mörbylånga hamn i Hulterstads och Mörbylånga socknar å Öland.
(8.91 km.)

Af vägen, som var ordentligt byggd på tillbörlig höjd öfver marken, återstod 1.39 km. att planera jemte anläggning af fyra trummor.

Skaraborgs län.

Anläggning af ny väg från Gökhem förbi Odensbergs hållplats vid vestra stambanan till Slutarp i Kinneveds socken.
(12.63 km.)

Väglinien var uppstakad och afvägd samt arbetsprofil uppriktad, men något arbete var ej påbörjadt.

Mellersta distriktet.*Stockholms län.*

Iståndsättande af chausséen vid Snickarekrogen i Hudinge socken å allmänna landsvägen mellan Stockholm och Fittja gästgivaregård.

Arbetet var nyligen påbörjadt med dammen nedanför vattenafloppet.

Upsala län.

Anläggning och förbättring af landsvägen mellan Åloppe och Grelsbo samt derifrån dels till Åkerlänna och dels till Dalkarlsbo inom Bälinge och Junkils socknar.

(16.10 km.)

Arbetet var fullbordadt.

Södermanlands län.

Omläggning och förbättring af vägen mellan Stora Sundby och Eskilstuna samt af dennas biväg mellan Hyndevad och Skogstorps jernvägsstation.

(11.81 km.)

3,000 meter voro grusade och 13,500 m. planerade. Arbetet var väl utfördt.

Omläggning och förbättring af den del af vägen mellan Björnlunda jernvägsstation och Mariefred (Gripsholmsvägen), som sträcker sig mellan Björnlunda och Svinsjön.

(7.61 km.)

Vägen var till fyra femtedelar af hela sin längd planerad och å vissa delar närmast Björnlunda redan uppläten till allmänt begagnande.

Vestmanlands län.

Väganläggning mellan Varmsättra i Norrby socken och Flostå i Altuna socken.

(13.30 km.)

Omkring 11,000 meter voro på ett särdeles omsorgsfullt sätt planerade.

Nedre norra distriktet.*Kopparbergs län.*

Väganläggning inom Särna socken från Idre kapell till gränsen mot Norge i närheten af riksröset N:o 138:

a) *delen Idre—Mellantjärnbäcken, vester om Grötholens by.*
(12 km.)

Inom Idre by var arbetet ej fullbordadt. Ej heller var den del af vägen, som i anseende till för skarp lutning ogillats, ännu omlagd.

b) *delen Mellantjärnbäcken—Brunnaån.*
(14.2 km.)

Linien var dikad och planerad, men på en sträcka af några tusen meter ogrusad. Den i öfrigt påförda grusbädden behöfde förstärkas.

c) *delen Brunnaån—riksgränsen.*
(12.74 km.)

Hela sträckan var färdigplanerad samt delvis grusad.

Anläggning af den på norra sidan om den blifvande bron öfver Dalelven vid Avesta erforderliga tillfartsväg.

(1.94 km.)

Vägen var dikad och planerad utom en nära bron återstående betydlig genomskärning. Mot arbetets utförande gjordes ingen anmärkning.

Anläggning af de delar af ny väg från Sollerön till häradsvägen mellan Leksand och Mora vid Gesunda, som ej afse banken öfver sjövikens till Hemra Lerön, samt af bron öfver sundet mellan Lerön och fastlandet.

(5.37 km.)

Arbetet med bankfyllning från Lerön var påbörjadt.

Gefleborgs län.

Väganläggning mellan Los kyrkoby och häradsvägen vid Korskrogen i Färila socken.

(27.44 km.)

Vägen var på ett förtjenstfullt sätt fullbordad i öfverensstämmelse med faststild plan.

Vesternorrlands län.

Anläggning af den del af ny väg från Gagnet i Helgums socken förbi Helgums jernvägsstation till Forse i Långsele socken, som ligger mellan Helgums kyrka och Forse.

(14.73 km.)

Sedan nästföregående års besigtning hade något arbete ej blifvit verkstaldt i afvaktan på nådigt tillstånd till ändring i planen.

Anläggning af tillfartsvägar till bron öfver Indalselven vid Käfstånacke.

(3 km.)

Arbetet befans vara fullbordadt i enlighet med derfor faststild plan.

Omläggning af vägen från Boda by i Indalslidens socken till Bispygården i Fors socken af Jemtlands län; delen inom Indalslidens socken.

(6.04 km.)

Den entreprenör, åt hvilken arbetets utförande anförtrots, hade icke fullgjort sitt åtagande, hvarför arbetsdirektionen måst

ombesörja fullbordandet af företaget. — En del af vägen var emellertid färdigterrasserad och grusad i godt skick, men å andra delen var planeringen slarfvigt utförd och måste förbättras, innan grus finge påföras. Trummorna voro i allmänhet nöjaktigt utlagda; tvenne måste likväl utbytas emot nya.

Väganläggning från Junsele förbi Långvattnet till Backe i Fjällsjö socken med nedfartsväg till Krångeds färjställe; delen Långvattnet—Junsele jemte biväg till Krångeds färjställe.

(15·31 km.)

11,734 meter voro bearbetade och till största delen terrasserade, och de flesta trummorna derå voro fullbordade. Landfästena till bron vid Långvattnet voro uppförda, hvarjemte sten till den stora bron öfver Røjån var framkörd. — Dikena å ömse sidor om vägen öfver Stormyren behöfde fördjupas och sjelfva myren genom fullständigare aflopp torrläggas. I öfrigt gaf arbetets utförande ej anledning till anmärkning.

Den före år 1888 verkställda delen mellan Krångeds by och Junsele kyrka var till följd af bristande underhåll i dåligt skick; och der anlagda, enligt uppgift provisoriska, broar voro i behof af ombyggnad och borde utbytas emot stentrummor.

Vägomläggning mellan Junsele och Sollefteå.

a) *delen inom Junsele socken.*

(11·42 km.)

Vägförbättringen var till största delen utförd på ett förtjenstfullt sätt. Bron öfver Qvarnån var oförändrad äfvensom den djupa skärningen i södra uppgången från ån. — Arbetsdirektionen hade för afsigt att hemställa om sådan ändring i planen, att efter förbättring af tvenne backar den gamla vägen vid Tarrsele by skulle få bibehållas, hvarigenom en ökning af 420 meter i vägens längd men äfven en besparing på 6,000 kronor uppstode.

b) *delen inom Adalstidens socken å sträckan mellan Näsåker och Junsele sockengräns.*

(13·58 km.)

Arbetet var fullständigt utfördt.

c) *delen inom Eds och Sollefteå socknar.*

(9·69 km.)

Jemväl denna afdelning var fullbordad.

d) *delen inom Multrä socken.*

(2·77 km.)

Arbetet var färdigt.

Anläggning af väg mellan Anundsjö kyrka och Åsele kyrka i Vesterbottens län:

a) *delen Seltjärn—Selsjöarne.*

(11·12 km.)

Hela sträckan var fullständigt terrasserad och försedd med erforderliga trummor. Tvenne i berg nedsprängda diken behöfde fördjupas. Myrarne skulle påfyllas med mull och grus.

b) *delen Selsjöarne—Solberg.*

(20·95 km.)

Brytningsarbetena hade vid tiden för besigtningen nyligen påbörjats.

Jemtlands län.

Omläggning af vägen från Boda by i Indalslidens socken af Vesternorrlands län till Bispgården i Fors socken å delen

från länsgränsen till gamla vägen i östra delen af Utanede by i Fors socken.

(1·26 km.)

Vägen var dikad och planerad, ehuru ingalunda omsorgsfullt. Vägplanet, der stenar qvarlägo, var ojemnt och gropigt samt på flere ställen bildadt af mossa och ris. Arbetsdirektionen erhöll föreskrift om förbättringars vidtagande härutinnan.

Vägomläggning mellan Hammerdals och Ströms kyrkor:

a) *delen mellan Ströms kyrka och gränsen mot Hammerdal.*

(10·55 km.)

De vid nästföregående besigtning anmärkta brister voro afhjelpa, och ett i allmänhet förträffligt grus hade i tillräcklig mängd påkörts, hvadan arbetet ansågs kunna till godkännande förordas.

b) *delen inom Hammerdals socken från sockengränsen till Hallens by.*

(5·82 km.)

Hela sträckan, som nu var under arbete, var till största delen färdigterrasserad. Trummor och broar saknades. Bron öfver Sägbacken kasserades.

c) *delen inom Hammerdals socken från Hallens by till färjsundet.*

(16·38 km.)

Arbetet var påbörjadt på tre ställen, der långa sträckor voro planerade, utan att anmärkning emot utförandet kunde göras. — I stället för att förbättra den gamla krokiga vägen hade arbetsdirektionen låtit utstaka en ny rak linie med vacker plan och fördelaktig profil.

Anläggning af tillfartsvägar till den tillämnade bron öfver Indalselfven vid Söre i Lits socken.

(6·21 km.)

På södra sidan om elfven voro omkring två tredjedelar redan bearbetade och ordentligt terrasserade. Af trummorna, som, med undantag af trenne, byggts af sten, kasserades en och föreskrefs förstärkning af en annan.

Å norra sidan om elfven hade ej arbetet påbörjats, emedan en ansökning om afvikelse från den fastställda planen ännu var beroende på Eders Kongl. Maj:ts pröfning.

Anläggning af ny väg från Krokoms jernvägsstation till Lillholmsjö by i Föllinge socken; delarne inom Rödöns och Aspås socknar.

(8·30 km.)

Arbetet var ej påbörjadt.

Öfre norra distriktet.

Vesterbottens län.

Väganläggning från Byske kyrkoby till Risnabben i Piteå socken af Norrbottens län:

a) *delen från Ribbfors till Katrineberg.*

(16 km.)

Emot arbetet, som var färdigt, anmärktes, att å flere ställen i synnerhet närmast södra ändpunkten doseringarne voro brantare uttagna än 1:1 samt derför börjat nedrasa och fylla dikena, hvarför doseringarne borde bättre uttagas och dikena rensas. I vägbanan hade djupa kärrenspar bildats, hvilka borde

utjemnas; och grofva stenar, som medföljt vid grusningen, skulle undanskaffas.

b) *delen från Katrineberg till länsgränsen.*

(11·27 km.)

Vägsträckan mellan Katrineberg och Uriksbäcken var färdigbruten och dikad samt myrarna underbäddade och myrjorden påförd. Mellan Uriksbäcken — 73·90 km. från Byske och 0·69 mil från Katrineberg — och länsgränsen var ej något arbete verkställt, emedan väckt fråga om förändrad arbetsplan för denna sträcka ej var afgjord.

Väganläggning från Vännäs kyrka genom Degerfors till Hvilan i Lycksele socken:

a) *delen från Vännäs sockengräns till Näsland i Degerfors socken.*

(15·32 km.)

Vägen var till största delen röjd. Dikningen och planeringen hade till följd af skördetiden för tillfället afstannat. Broarne och de flesta trummorna voro färdiga. Bredden togs 4·75—5·3 meter i stället för enligt förslaget 4·2 meter.

b) *delen från Näsland till inemot gränsen af Granö by.*
(15 km.)

Arbetet var ännu ej påbörjadt, men skulle renstakning af linien börjas och brytningen omedelbart derefter vidtaga.

Väganläggning från Sörböle vid Skellefteå stad till Burträsk vid Ljusroten:

a) *delen mellan Sörböle och Långvikens by i Skellefteå socken.*

(12·50 km.)

Hela väglängden var dikad och planerad samt trummor och broar byggda. Bergsprängning återstod på några ställen i sidor och diken. Anmärkning gjordes angående doseringarnes lutning, förlängning eller påmurning af trummor, förstärkning af en bro m. m., hvarom arbetsledaren erhöi skriftligt besked.

b) *delen från Långvikens by till Burträsk sockengräns.*
(10·40 km.)

Arbetet var på åtskilliga ställen börjadt medelst rövning, rothuggning och dikning.

Väganläggning från Åsele i riktning mot Anundsjö kyrka i Vesternorrlands län:

a) *delen mellan Åsele och Östernorets by.*

(8·98 km.)

Vägen var å betydliga sträckor planerad och dikad, men en del skärningar voro ännu ej uttagna. Myrarna voro påbörjade och bäddningsvirke framskaffadt. Trummorna voro under arbete.

b) *delen mellan Östernorets by och Stafseleån.*

(17·63 km.)

Arbetet var ej ännu påbörjadt.

Norrbottnens län.

Väganläggning från Korpilombolo kyrkoby till Hedens by i Öfver Kalix socken; delen Rödupp—Heden.

(19·90 km.)

Brytningen pågick utefter hela vägdelen, och myrarna voro underbäddade, ehuru ej ännu dikade. Vid Hedens färjställe

hade sjelfva färjleden ändrats på ett i alla afseenden fördelaktigt sätt.

Väganläggning mellan Storbacken i Jokkmokks socken och Edefors i Öfver Luleå socken; delen inom Öfver Luleå socken.
(14·22 km.)

Sedan föregående årets besigtning var ej något arbete utfördt.

Anläggning af den del af vägen från Storsands by öfver Görjeån till Edefors, som sträcker sig från den å planritningen utmärkta punkt N. till bron öfver Lule elf samt vidare från brons landfäste å elfvens östra strand till den å planritningen med B. betecknade punkt.

(5·26 km.)

Åfven här hade arbetet legat nere sedan sistföretagna inspektion.

Väganläggning mellan Arjeplogs kyrkoplats och Uddjaur:

a) *delen kyrkoplatsen—Vaukaselet jemte tre broar öfver nämnda sel.*

(0·36 km.)

b) *återstående delar.*

(3·92 km.)

Vägarbetet var i sin helhet utfördt och kunde till godkännande anmälas.

Väganläggning mellan Tärendö och Anttis by i Pajala socken:

a) *delen från Tärendö till och öfver Tuivaaravuoma.*

(4·73 km.)

Vägens planering och dikning pågick; myrarna voro underbäddade och deras afdikning under arbete. Banken å båda sidor om bron öfver Kojijoki var utfylld och stensatt i vattengången. Anmärkning emot dikenas gräfning delgafs arbetsledaren.

b) *delen Tuivaaravuoma—Anttis by.*

(8·74 km.)

Planeringen af denna del var verkställt till den punkt, der en äldre planerad väg vidtager. Arbetsdirektionen hade låtit utse annat broställe öfver bäcken Karijoki än det i planen angifna samt omstaka linien å båda sidor derom; om bifall hvar till direktionen hänvisades att göra ansökning. Murning af landfästena till broarne öfver Karijoki och Myllijoki hade under vintern utförts på ett förtjenstfullt sätt.

Omläggning af vägen mellan Siksjön och Boksele i Arvidsjaur socken.

(5·92 km.)

Arbetet var ännu ej påbörjadt.

Väganläggning från Elfsby kyrka till Storfors med biväg från Muskus till Visträsk; delen som omfattar sträckan (0—x) från Manjärvi till Storfors jemte bivägen till Visträsk.

(3·84 km.)

Arbetet var ännu ej i gång, men skulle snarast möjligt påbörjas.

Anläggning af den del af väg mellan Manjärvo och Storfors i Elfsby socken, som sträcker sig från punkten x. å den till planen hörande planchen 3 till Storfors.

(11.06 km.)

Ej heller här hade något arbete ännu vidtagits.

Väganläggning mellan Björkfors i Neder Kalix socken öfver Keräsjokki till Karungi by i Karl Gustafs socken:

a) delen mellan Björkfors och gränsen mot Karl Gustafs socken.

(5.08 km.)

Obetydligt arbete hade sedan föregående besigtning utförts. Endast rifning af den då omnämnda bron hade börjats.

b) delen från sockengränsen till Keräsjokki.

(13.54 km.)

Åtgärder för arbetets påbörjande hade vidtagits. — Inspektionsförrättaren skulle, enligt intressenternas uppdrag, uppgöra ritning och kostnadsförslag till ny bro öfver Sangis elf.

Omläggning af allmänna landsvägen mellan Rånbyn och Strömsund i Råneå socken.

(2.38 km.)

Den omlagda vägen var nu till hela sträckan planerad, hvarjemte alla trummor utom en voro anlagda. Någon anmärkning emot utförandet förekom icke.

Anläggning af utfartsväg från Hoflös m. fl. byar i Råneå socken till Strömsunds lastplats i samma socken; delen från Hvitå bys södra gräns till Strömsund.

(6.42 km.)

Vägen var renstakad och planeringsarbetena voro påbörjade.

Väganläggning mellan Elfsby kyrkoby inom Elfsby socken och Boden inom Öfver Luleå socken:

a) delen från Elfsbyn till Öfver Luleå sockengräns.

(13.90 km.)

Planeringen var utförd till Krokträsk samt äfven ett stycke å andra sidan derom eller tillsammans en längd af 7 km. Vederbörande önskade en ändring af den genom Krokträsk by fallande delen, hvarigenom hvarken längden ökades eller profilen försämrades, men den fördel vunnes, att linien ej behöfde dragas genom flere åkrar och en backe med jäslera.

b) delen från sockengränsen till Vändträsk.

(14.65 km.)

Planeringen och trumläggningen, som utförts med omsorg, hade bedrifvits med ovanlig kraft och verkstälts utefter hela linien från Luleå elf till Elfsby sockengräns.

Omläggning af häradsvägen mellan Elfsbyn och Grubban i Elfsby socken; sträckan inom kyrkobyns område.

(2.2 km.)

Vid besigtningen var arbetet ännu icke påbörjadt.

Följande med statsbidrag understödda vägarbeten hafva under år 1890 blifvit kontraktsevenligt fullbordade och af Styrelsen godkända, nämligen:

	Väglängd i nymil	Beräknad kostnad		Statsbidrag	
		Kr.	ö.	Kr.	ö.
Omläggning af häradsvägen mellan Skeinge och Ousby i Verams och Ousby socknar af Kristianstads län	0.45	27,700	—	1) 17,859	42
Omläggning af vägen från Stämme by i Renneslöfs socken af Hallands län till gränsen mot Markaryds socken i Kronobergs län i närheten af Björnhult:	0.88	33,340	—	22,220	—
a) delen Stämme by—Hishult	0.40	15,950	—	10,630	—
b) » Hishult—Fagerhultsvägen inom Hishults socken	0.61	36,256	—	2) 19,788	24
c) » Fagerhultsvägen—Björnhult					
Omläggning och förbättring inom Halmstads, Holms och Qvibille socknar af Hallands län af vägen mellan Halmstad och Falkenberg	0.40	17,317	—	11,500	—
Omläggning af den del utaf allmänna landsvägen från Krokstads kyrkobacke i Göteborgs och Bohus län till Djupeback vid länsgränsen mot Dalsland, som är belägen mellan Medbön och Djupeback	0.41	17,100	—	3) 11,342	51
Anläggning af den del af väg från Henån till häradsvägen vid torpet Lerklef å Orcust, som sträcker sig mellan Brattåsbäcken och Lerklef i Göteborgs och Bohus län	0.57	31,995	—	21,000	—
Anläggning af den till Tegneby socken hörande delen af väganläggning från Tegneby kyrka till häradsvägen vid Bua i Morlanda socken af Göteborgs och Bohus län	0.58	22,500	—	15,000	—
Omläggning af den del af vägen mellan Marks häradsgräns vid Fjellatorpet och allm. landsvägen mellan Klefs och Hids gästgifvaregårdar vid Hyndarp inom Mjööbäcks och Märdaklefs socknar af Elfsborgs län, som sträcker sig från Annelsered till Hyndarp	0.63	12,481	—	8,320	—
Vägomläggning mellan Billingsfors och Grimmerud i Steneby socken af Elfsborgs län	0.33	9,000	—	6,000	—
Omläggning mellan Kammarholmen och Hyltenäs bro af vägen från Torestorps kyrka till Sundholmens jernvägsstation i Elfsborgs län	0.20	5,910	—	3,900	—
Omläggningar inom Sexdrega socken å vägen mellan Sexdrega och Roasjö i Elfsborgs län	0.72	23,650	—	15,700	—
Omläggning af den del af väg från Långbanshyttan till Kosundet, som sträcker sig från gränsen mellan Fernebo och Gåsborns socknar till qvarnen vid Bjursjöns utlopp i Gåsborns socken af Vermlands län	0.51	18,900	—	12,600	—
Omläggning och förbättring af vägen från Häns tull vid Norska gränsen genom Nordmarks härad till Gillbergs häradsgräns å den del, som ligger mellan Kesta skolhus och förenämnda häradsgräns i Vermlands län	0.90	31,941	—	21,200	—
Om- och anläggning af väg från Ulrika kyrka till Björkhult i Gammelkils socken af Östergötlands län	0.81	21,518	90	14,340	—
Transport	8.46	325,558	90	211,400	17

1) Beviljade bidraget var 18,460 kronor, men då verkliga kostnaden understeg den beräknade, så nedsattes på grund af kontraktets föreskrift anslaget till 17,859.42 kronor.

2) Beviljade bidraget var 20,300 kronor, men har, enär verkliga kostnaden understigit den beräknade, nedsatts till 19,788.24 kronor.

3) Beviljade bidraget var 11,400 kronor, men då verkliga kostnaden understeg den beräknade, så nedsattes på grund af kontraktets föreskrift anslaget till 11,342.51 kronor.

	Väglängd i nymil	Beräknad kostnad		Statsbidrag	
		Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	8.45	325,558	90	211,400	17
Omläggning af den del af allmänna landsvägen mellan Kisa och Horn inom Kinda härad, som sträcker sig från Vadstugan till Horn i Östergötlands län	1.02	26,121	—	17,300	—
Omläggning af allmänna landsvägen (den s. k. Nissastigen) mellan Jära gästgivarvaregård och Unnaryds kyrka i Mulse-ryds, Angårdshestra och Unnaryds socknar af Jönköpings län	0.60	22,800	—	15,200	—
Anläggning af den inom Refteledds socken fallande delen af ny väg emellan Ölme-stads jernvägsstation förbi Anderstorp till Käxbo inom Refteledds och Anders-torps socknar af Jönköpings län	0.93	27,300	—	18,200	—
Anläggning af de inom Anderstorps socken fallande delarne af samma väg	1.27	32,900	—	21,900	—
Omläggning och förbättring af den mellan Önnequivarn och Unnaryds kyrka belägna del af häradsvägen mellan Önnequivarn och Höljeryd i Jönköpings län	0.94	18,800	—	12,500	—
Omläggning och förbättring af sträckan emellan Härlunda kyrka och Gudhem å allmänna landsvägen från Falköping mot Skara i Skaraborgs län	0.43	15,900	—	10,600	—
Omläggning och förbättring mellan Hvit-torps gästgivarvaregård i Vestra Vingåkers socken och Stubbetorp i Julita socken af vägen mellan Katrineholm och Eskils-tuna samt å dennas grenväg till Vestra Vingåker mellan vägkorset och Skogsbo qvarn i Österåkers socken af Söderman-lands län	0.44	9,715	—	6,400	—
Omläggning mellan Berga by och Möklinta kyrka af den till Rosshyttans jernvägs-station ledande så kallade vestra gränd-vägen inom Vestmanlands län	0.86	21,166	—	13,911	48
Omläggning å sträckan mellan Marnäs och Lernbo gästgivarvaregårdar inom Ludvika och Norrbärkeas socknar af vägen från Ludvika till Smedjebacken i Koppar-bergs län	0.66	10,392	—	6,900	—
Anläggning af den del af ny väg från Sollerön till häradsvägen mellan Lek-sand och Mora vid Gesunda, som om-fattar banken öfver sjövikens till Hemra Lerön i Kopparbergs län	0.06	17,550	—	11,700	—
Anläggning af den del af väg från Ljus-dals jernvägsstation genom Ljusdals, Delsbo och Bjuråkers socknar till Vestan-sjö by, som ligger inom Delsbo och Bjur-åkers socknar af Gefleborgs län	1.34	27,280	—	18,180	—
Omläggning vid Söderala hållplats af all-männa kustlandsvägen inom Söderala socken af Gefleborgs län	0.08	4,900	—	3,200	—
Anläggning af den del af tillämnad väg från Junsele sockens nya kyrkoplats förbi Långvattnets by till landsvägen vid Backe i Fjellsjö socken af Vester-norrlands län med nedfartsväg till Krång-eds färjställe, som sträcker sig inom Resele tingslag från Långvattnets by till gränsen mot Ramsele tingslag	0.36	6,300	—	4,180	—
Transport	17.44	566,682	90	371,571	65

¹⁾ Beviljade bidraget var 14,000 kronor, men då verkliga kostnaden understeg den beräknade, så nedsattes på grund af kontraktets föreskrift anslaget till 13,911.48 kronor.

	Väglängd i nymil	Beräknad kostnad		Statsbidrag	
		Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	17.44	566,682	90	371,571	65
Anläggning af den del af nya vägen mel-lan Bosundet i Tåsjö socken af Vester-norrlands län och Dorotea kyrka i Vesterbottens län samt mellan Valå och Hotings byar, som omfattar sistnämnda biväg samt vägen från Rörströmmen till länsgränsen	1.22	24,123	30	16,070	—
Omläggning af vägen mellan Nasåker i Ådalslidens socken och Höfven i Resele socken af Västernorrlands län	1.25	41,890	—	27,920	—
Väganläggning mellan Anundsjö kyrka och Seltjärn i Västernorrlands län	1.96	32,680	—	21,700	—
Anläggning af tillfartsvägar till bron öfver Indalselven vid Bergeforsen i Timrå socken af Västernorrlands län:					
a) delen, som sträcker sig från allmänna landsvägen vid Sörberge till torpet nordost om Bergeforsen	0.15	7,200	—	4,800	—
b) delen, som sträcker sig från torpet nordost om Bergeforsen till Fjäl	0.49	22,800	—	15,200	—
Anläggning af ny väg från Håfverö kyrka inom Västernorrlands län till Jemtlands-gränsen vid Ytterturinge by i riktning mot Rätans kyrka	0.68	14,660	—	9,700	—
Anläggning af väg från Gåddede i Frost-vikens socken af Jemtlands län till grän-sen mot Norge	0.40	9,825	—	6,540	—
Anläggning af den del af ny väg från Byske kyrkoby i Vesterbottens län till häradsvägen vid Risnabben i Piteå socken af Norrbottens län, som sträcker sig från Byske rå till Ribbfors i Jörns socken...	1.59	30,000	—	20,000	—
Anläggning inom Vännäs socken af ny väg från Vännäs kyrka genom Deger-fors till Hvilan i Lycksele socken af Vesterbottens län	1.79	39,130	—	25,892	37
Omläggning och förbättring af den del af allmänna landsvägen inom Neder Luleå socken, som sträcker sig förbi Deger-berget vid Rutvikstorpen, samt af sex backar mellan Luleå stad och Börjels-landet i Norrbottens län	0.64	17,500	—	11,660	—
Anläggning af den del af ny väg från Korpilombolo kyrkoby till Hedens by i Öfver Kalix socken, som sträcker sig emellan Ansvar och Rödupp i Norrbottens län	1.28	23,540	—	15,690	—
Anläggning af utfartsväg från Hundsjö till Bodens by i Öfver Luleå socken med biväg från Skogså till Broby i Norrbottens län	2.63	35,400	—	10,700	—
Anläggning af utfartsväg från Klöfver-träskes by till Selets bruk i Neder Luleå socken af Norrbottens län	1.48	24,900	—	8,300	—
Summa	33.00	890,331	20	565,744	02

¹⁾ Beviljade bidraget var (efter nädigast medgifven ändring i plan) 25,950 kronor, men då verkliga kostnaden understeg den beräknade, så nedsattes på grund af kontraktets föreskrift anslaget till 25,892.37 kronor.

B. Hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

I. Hamnarbeten.

Södra distriktet.

Falkenbergs hamn.

3·0 m.¹⁾

Djupet på redden befans sedan förra året vara ökad från 2·4 m. till 3·3 m. och i rännan 3·3 m. I öfrigt föredde hamnen ingen förändring från föregående år.

Engelholms hamn.

2·4 m.

Djupet befans oförändradt, eller på den utanför hamnen varande banken 1·5 à 2·0 m. och i hamnrännan 3·6 m. Den skadade södra hamnpiren reparerades vid besigtningstillfället.

Mölle hamn.

2·7 m.

Djupet i hamnen var oförändradt. Den förra året anmärkta skadan å pirhufvudet var ej afhjelpat, enligt uppgift till följd af bristande tillgångar. Distriktschefen har på anmodan uppgjort förslag till pirhufvudets förstärkning och hamnens fördjupning.

Helsingborgs hamn.

I gamla bassinen 4·8 m.

» nya södra d:o 3·6 »

» nya norra d:o 5·3 à 6·5 m.

Den gamla hamnens träbålverk hade tjärstrukits och hamnarmarne fogstrukits. Muddring i den gamla eller mellersta hamnbassinen hade skett till ett djup af 5·64 m. Denna hamnbassins södra pir befans i ett underskuret, mindre godt skick. Vindvisaren var flyttad till vester om det nya fyrornet. I den nya hamnbassinen hade schaktningsarbetet pågått under hela det förflutna året, så att omkring $\frac{3}{5}$ af de erforderliga massorna voro uttagna, hvarjemte 600 meter kaj af beton och granit fullbordats. Den yttre vågbrytaren var färdig på en längd af 900 meter och arbetet synnerligen väl utfördt.

Ett nytt ångmudderverk, muddrande till 7·72 m. djup, var anskaffadt.

Kyrkbackens hamn på ön Hven.

1·8 à 2·4 m.

Såväl vågbrytarna som djupet i hamnen voro oförändrade. Hamnen uppgifves kunna med trygghet angöras af 2·4 m. djupgående fartyg. Båda hamnarmarne anses dock vara i behof af att förstärkas för att med säkerhet motstå sjöns angrepp.

¹⁾ De under rubrikerna upptagna siffrorna utmärka, der ej annorlunda särskildt uppgifves, de djup under halvets medelvattenstånd, som enligt fastställda arbetsplaner skola finnas.

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens berättelse 1890.

Bäckvikens hamn på ön Hven.

1·8 à 3·0 m.

I gattet mellan pirerna var djupet från 3 till 4 m., utanför den norra armen 3·3 m. och för öfrigt oförändradt. Betoneringen var på yttersidan starkt anfrätt, och hade grusfyllningen å den norra armen sjunkit tillsammans omkring 0·6 m., hvilken olägenhet skulle, på skedd anmaning, afhjelpas.

Borstahusens hamn.

I inseglingsrännan 2·4 m.

» yttre hamnen 2·2 à 2·4 m.

» inre » 1·78 m.

På den yttersta delen af den södra hamnarmen, der någon skyddande glacis på utsidan ej finnes, bemärktes flera djupa hål i fyllningen på insidan om parapeten, till hvilkas lagning hamnstyrelsen fick anvisning. Betoneringen på den norra armen syntes vara starkt anfrätt.

Rörelsen i hamnen är rätt lifvig, enär kustbefolkningen sysselsätter sig, jemte fisket, med kustfart för transport föredesvis af kalk till Säbyholms sockerbruk.

Vikhögs hamn.

0·9 à 2·1 m.

På ytterglacisen finnas flere skador, dock ej af svårare beskaffenhet. Deremot var på delen närmast piren största delen af stenfyllningen mellan påraderna utdragen, till följd af pålarnes väl stora afstånd från hvarandra. Betoneringen omkring piren var skadad. Vid sydlig storm lyfter sig den tång, som samlats i viken öster om hamnen, och drages af strömmen ut i sjön.

Malmö hamn.

5·6 m.

Inspekterades utan anmärkning. Uppmuddring pågick för inseglingsrännans fördjupning från 5·94 m. till 6·53 m. och förmodas detta arbete blifva färdigt under år 1891.

Limhamns hamn.

3·6 m.

I den nya hamnen hade ett bålverk blifvit utfördt längs södra sidan, hvilket i soliditet och prydlighet lemnade mycket öfrigt att önska. Genom att begagna alldeles för korta ankaren hade så stora förskjutningar uppstått, att ombyggnad af hela bålverket syntes nödigt. Äfven å den norra udden hade bålverk anbragts.

Skanörs hamn.

I inseglingsrännan 3·0 m.

» hamnen 2·4 à 2·7 »

Djupet i hamnen var oförändradt 2·7 m., och hade äfven inseglingsrännan bibehållit sitt djup af 3·0 m. Endast tätt

invid det södra pirhufvudet märktes på en kortare sträcka en uppgrundning till 2.5 m., och syntes den utanför den södra hamnarmen anbragta strömledaren göra god verkan. Vid sydliga och sydvästliga stormar löper numera utmed densamma en skarp ström utåt i vestlig riktning, hvilken redan bildat en sandfällning utanför spetsen; hade strömledaren gjorts dubbelt längre, hade hamnen antagligen varit fullständigt fredad från tillsandning.

På den norra piren var betoneringen skadad i vattengången, hvilken skada skulle ofördröjligen repareras.

På tillfartsvägens (eller den s. k. chausséens) norra sida var man sysselsatt med bildandet af en dosering till ersättande af de vägen stödjande träväggarne, som snart förmultna.

Hamninkomsterna hade under året ej uppgått till mer än 500 kronor.

Trelleborgs hamn.

I inseglingrännan 4.8 m.
inuti hamnen 3.6 à 4.8 m.

Den betydliga längdsträckning, som denna hamn eger, bidrager i icke ringa mån till den trygghet, som den erbjuder åt fartygen. De af stenfyllning utau ordnade betäckningar byggda hamnarmarne sakna omsorgsfullt byggda pirhufvuden och hafva ett provisoriskt utseende, men de hafva hittills motsvarat sitt ändamål, och deras bestånd bevisar, att de ej äro utsatta för någon svår sjö. Inseglingen till hamnen är lätt och sällan besvärad af is.

Djupet i rännan utanför hamngattet är fullt 4.8 m. och i hamnen längs bryggan 4.5 m. Muddring har under sommaren verkstälts.

Abbekås hamn.

I inseglingrännan 2.4 m.
inuti hamnen 1.8 à 2.4 m.

På två år har ingenting gjorts för att fullborda denna hamn, som i stället årligen drabbas af skador, hvilka ökas genom bristande underhåll.

Styrelsen har aflåtit skrifvelse till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande med anhållan om vederbörandes förständigande att fullgöra sina åtaganden.

Ystads hamn.

I inloppet 5.1 à 5.3 m.
» hamnbassinen 2.5 à 6.0 »
» fiskarehamnen 1.2 à 1.5 »

Djupet i inseglingrännan befans vara 6.3 m. och i den yttre delen af hamnen 5.7 m. samt vid skeppsbron 6.3 m.; vid det nordvestra bålverket 5.1 m., vid den östra kajen 4.5 m. och i varfshamnen 4.2 m. Den östra kajen befans i mindre godt skick och skall ombyggas. Muddringar pågingo i hamnen, åsyftande att öka dess djup till fulla 6.0 m. Hamnen underhålles väl och hamnarmarne äro i utmärkt skick.

Kåseberga hamn.

I inloppet 2.4 m.
» hamnen 0.9 à 2.1 m.

De vid nästlidne års inspektion anmärkta bristerna voro af fiskarena hjälpligen botade och arbete nedlagdt på hamnarmens

förstärkning, men äro mera omfattande arbeten för detta ändamål synnerligen nödvändiga.

Plan för hamnens försättande i fullgodt skick är på intressenternas anmodan af distriktschefen utarbetad.

Skillinge hamn.

1.5 m.

Vattendjupet i gattet var 2.1 m., men inuti hamnen hade sandaflagringar skett, hvarigenom hamnen delvis uppgrundats. Intressenterna hafva uppmanats att genom muddring vidmakthålla djupet. Hamnarmarne voro med omsorg underhållna.

Nöbbelöf Branteviks hamn.

I inseglingen 1.8 à 2.1 m.
» hamnen 0.9 à 1.5 »

Denna hamn företer ett kraftigt byggnadssätt med användande af ovanligt stora stenar. Fiskarena sträfva med allt nit att underhålla och förbättra sin hamn.

Simris Branteviks hamn.

I inseglingen 1.8 à 2.1 m.
» hamnen 0.9 à 1.5 »

Denna hamn är ej fullt så god som den näst föregående. Den norra armen är dock starkt byggd och förstärkes årligen medelst stenfyllning. Hamnen är utsatt för sanddrift söderifrån, till förekommande hvaraf ett kraftigare skydd, än som nu finnes, vore af nöden.

Simrishamns hamn.

1.8 à 5.3 m.

Denna hamn har, såsom bekant är, mycket skadats af stormar, men är dock fortfarande tjenstbar, ehuru i anseende till bassinens ringa utsträckning lemnande ett föga tryggt läge för fartygen, då vinden blåser rätt in genom gattet. Den till sina dimensioner ansenliga norra hucken eller hamnpiren är delvis underskuren och dess mindre solida iure kärna erbjuder föga trygghet för ett långvarigt bestånd. Detta pirhufvud borde fullständigt upprivas och ombyggas till förekommande af hamninloppet stängande vid ett, icke osannolikt, inträffande ras, men bristande tillgångar torde ännu en tid föranleda uppskof med denna behöfliga åtgärd, hvarpå hamndirektionens uppmärksamhet dock blifvit vid å hamnen gjorda inspektioner fästad.

Kiviks hamn.

2.1 à 3.0 m.

Den vågbrytare, som mot söder skyddar hamnen, är bildad medelst stenfyllning och har, efter af stormar lidna skador, af fiskarena reparerats och förstärkts, så att den nu åtminstone af stället invånare anses ega varaktigt bestånd. Mot den norr ifrån kommande sanddriften har hamnen intet skydd, hvarföre den delvis redan är så uppgrundad, att endast 1.2 à 1.5 m. djupgående farkoster kunna förtöjas i en mindre del af bassinen. Förslag till hamnens fullständigande läser finnas uppgjordt.

Hvittemölla hamn.

0·9 å 3·0 m.

Denna hamn befinnes i samma bedröfliga skick, som i nästlidet års berättelse blifvit omnämndt. Förslag till hamnens försättande i fullgodt skick är uppgjort och har detta år blifvit underställt Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, men i anseende till intressenternas oförmåga att sjelfva bidraga till den beräknade kostnaden, 75,000 kronor, torde med de ifrågasatta åtgärderna komma att tills vidare anstå.

Åhus hamn.

2·4 m.

Ett omfattande förslag till denna hamns utvidgning och förbättring, afseende uppmuddring af rak inseglingränna med ett djup af 6·0 m., en yttre hamn med djup af 5·0 m. och en inre med djup af 2·4 m., allt för en beräknad kostnad af 584,118 kronor, är uppgjort och har blifvit Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning underställt. Den gamla hamnen underhålles anmärkningsfritt.

Nogersunds hamn.

I inseglingrännan 2·4 m.

utefter bryggan vid vestra vågbrytaren 1·2 å 2·4 m.
innanför östra » 0·9 å 2·4 »

Vid inspektionstillfället var djupet i gattet 2·7 m. och syntes inga uppslamningar hafva egt rum. Den bäst skyddade delen af hamnen är likväl så grund, att inga däckade båtar der kunna förtöjas.

Karlshamns hamn.

3·6 m.

Djupet i inseglingrännan var 5·4 m., hvilket djup uppgifves hålla sig oförändradt å en bredd fullt tillräcklig för två stora ångare att mötas. Djupet utanför tullkammarekajen var 4·5 m., midtför den bredvidliggande godspaviljongen 3·9 m., och vid spritfabriken 2·7 m.

Farleden i Rottneå och hamnen vid Ronneby.

Vattendjupet i ån befans vara nära Ronneby 2·8 m. och vid gamla badhuset 2·8 å 3·0 m.

Reparation af den på vestra sidan delvis mycket förfallna strandskoningen pågick med användande af tätt till hvarandra nedslagna ekstolpar. Muddring i årännan hade under året försiggått; likaså i hamnen, der djupet var omkring 4·8 m.

Karlskrona handelshamn.

4·0 m.

Icke obetydliga arbeten till hamnens utvidgning hade blifvit företagna, bestående i utfyllning af en tryckbank i förlängningen af den fastställda kajlinien på en längd af 135 m., hvilken fyllning nedträngt till djup af 10 till 12 m., der fast botten träffas. Äfven skulle en båthamn anordnas, för hvilken arbeten vidtagits. Virke till bålverken var uppköpt.

Å den förut varande kajen hade erforderliga reparationsarbeten verkstälts.

Vestra distriktet.*Vågbrytaren å ön Vrångö i Styrso socken af Göteborgs och Bohus län.*

Arbetet, som utföres på entreprenad, var nyligen påbörjadt med utfyllning af sten.

Strömstads hamn.

Utefter kajerna och i elfmyningen 3·0 å 3·6 m.

Djupet i hamnbassinen och inloppet var i allmänhet 3·27 m., såväl vid ångbåtskajen som vid den närmast derinvid österut varande kajen, men först på 6 till 9 m. afstånd från den ostligast belägna kajen, hvadan någon slamafsättning här antagligen skett.

Till den bristfälliga ångbåtskajens ombyggnad hade plan blifvit uppgjord.

Karlstads hamn.

3·0 m. under Venerns l. v. y.

Anläggningen var i allmänhet väl underhållen. Vattendjupet är temligen oförändradt och tillräckligt. Enär likväl farhågor förefinnas för uppgrundningen af elfven, har hamnstyrelsen i 1891 års utgiftsstat upptagit kostnad för inköp af ett mudderverk. Förlängning af den i den s. k. Smedsta-ådran varande gamla pålarmen har verkstälts och skulle under vintern fortsättas i förening med strandskonning utefter sandgrundet till skydd för stadens vattenledningsverks anläggning.

Kristinehamns hamn.

2·1 å 2·7 m. under Venerns l. v. y.

Vattendjupet har delvis befunnits vara 0·3 till 0·6 m. grundare och vid den yttersta duc d'alben till och med 0·75 m.; ehuru dock å andra ställen anträffats djup, som varit 0·25 till 0·5 m. större än det reglementerade. Styrelsen har på det anmärkta förhållandet fäst hamnstyrelsens uppmärksamhet med anmaning att snarligen företaga erforderliga muddringar.

Venersborgs hamn.

Den hamnen skyddande vågbrytaren har stått sig väl och synes nu icke vidare gifva anledning till farhågor, då den sättning, som i den yttre ändan deraf mot landsidan under några föregående år egt rum, under de senare åren upphört.

Göteborgs hamn

och dermed förenade elfarbeten.

6·0 m.

Arbetena bedrifvas med all kraft, så att den omfattande grundläggningen för hela kajbyggnaden var till största delen fullbordad och kajmurens bottenkift nedlagdt till kajens halva

längd samt betonyllningen der bakom under arbete. Muddring pågick dels utanför Masthugget å det s. k. flacket och dels vid Tingstadsvassen. Muddrupplagen hade i stor utsträckning blifvit planerade och dikade. Alla arbeten voro väl utförda och förekom ej anledning till anmärkning.

Östra distriktet.

Vadstena hamn.

3·0 m. under Vetterns l. v. y.

Stora sprickor hade uppkommit i den norra hamnarmen, hvilka ansågos vara beroende på utskärningar under grundkistorna. Till förekommande af skadornas tillväxt förständigades hamnstyrelsen af inspektionsförrättaren, att med all kraft bedrifva den stenfyllning på hamnarmens yttersida, som redan var påbörjad. Mot djupet förekom ingen anmärkning.

Jönköpings hamn.

3·0 m. under Vetterns l. v. y.

Å vestra sidan af den från hamnen till Munksjön ledande kanalen hade 35·5 meter af den dervarande stenkajen ombyggts, hvarjemte ett reservskjul af jern uppförts å kajen, midtför ångbåtarnes tilläggsplats.

Djupet i och utanför hamnen var fullt tillräckligt.

Grenna hamn.

3·0 m. under Vetterns l. v. y.

Denna hamn befans uti ett mindre tillfredsställande skick. Djupet i hamnen uppgick vid lågvattenstånd till icke mer än 2·1 meter, så att ingen af Vetterns båtar kunde inlöpa i hamnen; och befans att omkring 10 meter utanför hamnen en sandrefvel bildat sig. Hamnstyrelsen har genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Jönköpings län blifvit förständigad att skyndsamt vidtaga erforderliga åtgärder till hamnens iständsättande medelst muddring.

Visingsborgs hamn.

1·8 m. under Vetterns l. v. y.

Någon mindre sättning af ofarlig beskaffenhet förmärktes på de yttersta delarne af hamnarmarne. Djupet var tillfredsställande.

Oskarshamns hamn.

2·4 å 5·5 m.

Utmed den norra stranden var en 350 meter lång stenkaj byggd på sänkta kistor, utanför hvilken kaj muddring pågick till 3·0 meters djup. Djupet utmed skeppsbrou vexlade mellan 3·8 och 5·6 meter och är afsigten att utefter öfriga för mindre farkoster afsedda kajer vidmakthålla ett djup af 3·0 meter, men var vid inspektionstillfället på sina ställen djupet endast 2·4 m. Arbetena bedrefvos dock synbarligen utan fart, oaktadt hamnen har goda inkomster.

Stora Rørs hamn.

3·48 m.

Djupen voro i allmänhet mer än tillräckliga, utom å landningsbryggans södra sida, der ett djup af endast 3·0 meter an-tecknades. Hamnen synes stå sig väl och ingen fara för uppgrundning vara för handen.

Röhälla hamn.

1·2 m.

Denna hamn är svårt utsatt för uppgrundningar genom sanddrift, i anledning hvaraf ångbåtar upphört att angöra densamma och fara var, att den framdeles skulle bli obrukbar äfven för mindre segelfartyg. För en uppgjord plan till hamnens förbättring är bidrag af statsmedel sökt.

Visby hamn.

I inre hamnen 3·0 å 3·6 m.

» yttre » 3·0 å 5·9 m.

Efter de förstärknings- och kompletteringsarbeten, som under de senaste 10 till 20 åren blifvit utförda vid denna förupprepade haverier förut utsatta hamn, har densamma visat ett godt bestånd. Underhållet af den stora hamnarmen bedrifves årligen med nödig kraft och omtanka, hvarjemte muddringar i hamnen verkställas.

Herta hamn.

0·9 å 1·5 m.

Inloppet till den gamla hamnen mätte ett djup af 1·4 m. och till den nya 1·0 m. Då virket i de kistor, som utgöra hamnpiren, börjat taga röta, lærer behovet af deras ombyggnad snart vara att motse; för öfrigt underhålles hamnen hjälpligt.

Tomtebodas hamn.

I inseglingsrännan 1·2 m.

inuti hamnen 0·6 å 0·9 m.

Djupet i inloppet var 1·1 meter. Hamnbassinen, eluru delvis grund, hade dock ej undergått någon anmärkningsvärd förändring.

Rone hamn.

I inseglingsrännan 4·2 m.

vid nya lastbryggan 3·6 »

Den under de senare åren utförda förlängningen af hamnbryggan, utgörande betonnur å stenkistor, syntes ega godt bestånd; ej heller förekom någon anmärkning mot bryggans inre del, som är utförd med användning af ända upp till brobanan timrade stenkistor.

Hus hamn.

0·9 m.

I inloppet var vattendjupet 1·3 m. Mot underhållet af hamnen förekom ingen anmärkning. Denna mot de flesta vindar väl skyddade hamn anses vara den bästa af de på Gotlands ostkust belägna hamnarne.

Nystrands hamn.

1'0 m.

De kistor, som, upptimrade till ungefärlig jemnhöjd med hafvets h. v. y., bilda skydd för hamnen, voro i godt stånd. Djupet i inloppet var 1 meter och har sedan hamnens tillkomst ej undergått någon förändring.

Bursviks hamn.

3'3 m.

Underhållet var anmärkningsfritt och djupet utefter hamnbyggnaden 3'2 m.

Gnissvärds hamn.

I inseglingen 1'0 m.
» hamnen 0'9 »

Denna hamn saknar konstgjordt skydd och har endast en uti en mindre hafsvik anordnad upphalningsplats för båtar. En våghrytare till skydd mot vestliga vindar syntes böra anläggas å det vestra skäret som uppsticker till jemnhöjd med hafvets medelvattenyta och skulle antagligen erfordra ringa kostnad. Djupet i inloppet var midt för fyren 1'2 m. och aftog inåt till 0'7 m.

Mariestads hamn.

2'4 m. under Venerns l. v. y.

Vid ett vattenstånd i Venern af 4'35 m. öfver Sjötorps slussströskel var djupet från den yttre pricken i segelrännan inåt mellan 4'4 och 4'8 m. och utefter kajen, på ett afstånd af en half båtbredd, 4'5 till 4'4 m.; och förekom mot underhållet ingen anmärkning.

Lidköpings hamn.

3'0 m. under Venerns l. v. y.

Vid ett vattenstånd i sjön af 4'43 m. öfver Sjötorps slussströskel var djupet i hamnen fullt tillräckligt, men utanför fyren på en längre sträcka otillfredsställande, hvarföre muddring borde snarligen företagas, hvarom förstständigande blifvit hamnstyrelsen lemnadt.

En 150 meter lång stenkaaj var under byggnad.

II. Brobyggnader.**Vestra distriktet.**

Bron öfver Norselfven mellan Lillnor och Malöga i Grums härad af Vermlands län. Den under vintern 1880—1881 skedda mindre förskjutningen af det östra landfästet syntes icke hafva undergått någon förändring. Mot fogstrykning och skolning af murarne förekom anmärkning. Gångbanan var ej väl underhållen; äfvenså voro due d'alben och gångbanor å ömse sidor om svängbron mer eller mindre bristfälliga. Tjärstrykning af

virket och oljemålning af jernet var behöflig. Arbetsdirektionen har om de anmärkta bristernas afhjelpande blifvit förständigad.

Mellersta distriktet.

Bron öfver Arboga å vid Kungsör befans vara på ett anmärkningsfritt sätt underhållen.

Bron öfver Fyrisån i Upsala var nöjaktigt underhållen.

Bron öfver Tappström i Stockholms län. Jernarbetet var vid besigtningen i behof af målning, hvilket dock sedermera under året verkstälts.

Bron öfver Almarestäk företedde så stora skador å den vestra bropelaren, försakade af dels fortgående sättning, dels påstötningar af fartyg, att dess snara ombyggnad är af nöden. Förslag dertill har af distriktschefen blifvit upprättadt, och frågan derom underställd Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.

Bron öfver Sagån vid Östanbro företedde inga anmärkningsvärda brister.

Nedre norra distriktet.

Brobyggnaden öfver Indalselfven vid Käfstanacke i Indals socken af Vesternorrlands län befans väl och omsorgsfullt utförd i öfverensstämmelse med fastställd plan.

Brobyggnaden öfver Indalselfven vid Bergforsen i föresagda län. Äfven denna brobyggnad har under året blifvit på ett förtjenstfullt sätt fullbordad och derefter godkänd.

Brobyggnad öfver Dalelfven vid Avesta i Kopparbergs län. Å det norra landfästet och de tre närmaste bropelarne pågick murningsarbetet, som dock å landfästet och den tredje pelaren vid besigtningstillfället måst afbrytas till följd af inträffadt flöde. Arbetet utfördes med omsorg.

Bron öfver Ångermanelfven vid Sollefteå. De vid förlidet års besigtning anmärkta brister voro afhjelpade, men det norra landfästets vingmur är likväl af sådan beskaffenhet, att den måste omläggas, hvarom arbetsstyrelsen af inspektionsförrättaren erhållit föreskrift.

Brobyggnaden öfver Indalselfven vid Söre i Lits socken af Jemtlands län. Emedan en flyttning af bron några meter från det ställe, der den enligt den fastställda planen tillämnats, befunnits ändamålsenlig och arbetsstyrelsen ifrågasatt brons uppförande åtminstone delvis af varaktigare material än trä, hade broarbetet uppskjutits för utarbetande af nya ritningar samt pröfning och godkännande af ändringsplan.

Öfre norra distriktet.

Brobyggnaden öfver Lule elf vid Edefors i Norrbottens län hade under året icke bearbetats, enär ändringsplaner uppgjorts och understälts vederbörlig pröfning, så att utsigt finnes för att företaget skall komma att fortsättas.

Bron öfver Ume elf vid Umeå i Vesterbottens län. Vid anställda borringar i virket till den af trä konstruerade bron, befunnos viktiga delar betänkligt angripna af röta, och hade af samma skäl betydliga sättningar i två af spannen visat sig,

hvarföre en snar förnyelse af denna nu snart trettio år gamla bron öfverbyggnad är af nöden, hvarpå Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen äfven fäst Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uppmärksamhet. Brons landfästen och pelare syntes vara i godt stånd.

Bron öfver Ume elf vid Sörfors i samma socken och län hade undergått en nöjaktig reparation af de brister, som vid föregående årets besigtning derå anmärktes.

Bron öfver Vindelelven vid Vännäs i föresagda län. Till förekommande af den hotande utskärningen vid vestra stranden, som elfven börjat åstadkomma, hade betydliga stenutfyllningar verkstälts, hvarigenom förnyade sättningar å en del af påloken icke torde vara att befara. Röta visade sig i vissa af bronns bärande delar, dock ännu af ofarlig betydighet. Ny körbana var inlagd, men bronns handräcken bristfälliga.

Bron öfver Skellefte elf vid Krångfors i Skellefteå socken af Vesterbottens län befans vara nöjaktigt reparerad och underhållen.

Bron öfver Ume elf vid Korpberget vid Lycksele kyrkoby i Vesterbottens län. Bron syntes vara i någorlunda godt skick.

Bron öfver Vindelelven vid Ekorrsele i Degerfors socken af föresagda län. De vid föregångna årets besigtning anmärkta brister voro icke afhjelpa, men sade sig ordföranden i brobyggnadsstyrelsen vilja under kommande vinter derom gå i författning, och har arbetsstyrelsen härom jemväl blifvit förständigad.

III. Kanaler och farleder.

Södra distriktet.

Kanal genom Helgasjön, Skafvenäs och Tolgasjöarne till Asa sjön. Genom anställda pliktningar utröntes, att någon uppgrundning icke skett vare sig i Kalfsundet eller Tolgkanalen, hvarföre åtminstone tills vidare den ifrågasatta pålningen till förstärkning af den sistnämnda kanalens sidor ansågs vara obehöflig.

Räppe—Helgasjö—Tofta kanal. Bron öfver kanalen vid Räppe har blifvit försedd med ny öfverbyggnad, som dock icke syntes ega erforderlig bärighet, hvarföre förständigande lemnades arbetsdirektionen om dess snara förstärkande.

Vestra distriktet.

Snäcke kanal. Någon anmärkning mot underhållet behöfde ej göras, då vid inspektionstillfället åtgärder redan påbörjats för reparation af det af röta angripna trävirket i nedre slussportarne och i svängbron.

Slussmurarne hade före seglationens början blifvit fogstrukna och slussportarne dels tjärstrukna dels målade.

Dalstads kanal. Det i afseende på framtida varaktighet i flere hänseenden från andra i landet utförda kanal- och slussbyggnader afvikande sätt, hvarpå denna kanal till vinnande af minskad anläggningskostnad blifvit byggd, föranleder till jemförelsevis ökad underhåll och iakttagande af större uppmärk-

samhet. Något afbrott i rörelsen har emellertid, sedan kanalen öppnades för trafik, icke skett till följd af det enklare byggnadssättet, utan har densamma hittills uppfyllt sitt ändamål.

Hvad som för framtiden kan gifva anledning till farhågor är den omständighet, att såväl portmurarne, som äro uppförda af tuktad sten i bruk, som de kallmurade förslussarne förete en mindre god beskaffenhet, emedan dels de använda stenblocken varit alltför små, dels äfven murbruket synes hafva varit mindre godt, hvaraf följden blifvit alltjemt ökade läckor, hvilka verka skadligt på murarnes bestånd. Denna verkan uppenbarar sig deruti, att en del stenar brustit, hvarför murarne blifvit förstärkta med jernkramlor. Till förekommande af att större för trafiken menliga följder häraf skola framdeles uppstå, är det nödigt att efter hand rifva och ombygga en del skadade murar med användande af nya, goda materialier, sten och cementbruk, och blir det för verkställande af dessa reparationsarbeten nödigt att afstänga kanalen från trafik längre tid om året än hitintills varit brukligt. I första rummet äro bestämmande slussen vid Uppered, slussarne n:is 5 och 6 vid Hofverud och n:o 10 vid Länged i behof af dylik iståndsättning.

Å slussen n:o 10 vid Billingsfors förekom en större läcka genom kallmuren och berget, hvarigenom, då slussen är fylld, vattuet utströmmar nedanför densamma, men denna läcka, som länge förefunnits, har, enligt uppgift, under årens lopp icke ökats och synes icke medföra någon skada.

I öfrigt förekommo inga väsentliga anmärkningar mot underhållet.

Kanaldirektionen har af de gjorda anmärkningarna erhållit del.

Trollhätte kanal. Denna kanal underhålles i fullgodt skick och sker efter hand förbättringar genom hvarjehanda åtgärder, såsom nu senast genom utvidgning af den s. k. bergskanalen, på dess östra sida vid dockan, till dubbel bredd för beredande af mötesplats för fartyg. Hela längden af denna utsprängning utgör 142.5 meter. I sammanhang härmed är äfven beslutad en mindre sprängning å en längd af 47.5 meter i den å kanalens motsatta sida strax ofvanom inloppet till dockan varande udden. Kostnaderna för dessa arbeten äro beräknade till 28,176 kr.

Utvidgning af farleden genom Hjertö och Toftösunden i Bohuslänska skärgården. Förberedelser till detta arbete äro gjorda, och passande redskap af entreprenören för arbetet beställda, men hade, i förbidan på deras levererande, detsamma under året icke blifvit stort mer än påbörjadt.

Östra distriktet.

Göta kanal. Kanalen befans vara med utmärkt omsorg underhållen och voro nödiga förbättringar och nybyggnader verkställda. Sålunda hafva slussarne vid Hajstorp, hvilka från början utförts med jemförelsevis mindre omsorg än kanalens öfriga slussar af sprängd sten med skolning i fogarne, blifvit iståndsatta och portmurarne en efter annan ombyggda, delvis med ny sten i godt cementbruk; hvarjemte ock bestämmande slussen vid Tåtorp blifvit helt och hållet ombyggd på ett prydligt sätt.

Vid Motala hafva utefter kanalens hela längd vackra och goda strandskoningar blifvit utförda, och på andra ställen de förut varande efter behof iståndsatta.

Landfästena till landsvägsbron vid Snöfveltorp hafva blifvit ombyggda.

Mot kanalens byggnadssätt må kunna anmärkas: dels att farlederna såväl i sjöarne som i sjelfva kanalen på många ställen hafva så skarpa krökar, att segelfarten deraf besväras, dels att bigrafven på norra sidan af kanalen ofvanför Sjötorp är för liten, hvarigenom öfversvämning ofta förorsakas och äfven vid besigtningen egde rum; och dels att inloppet till den bestämmande slussen vid Norsholm saunolikt genom sättning blifvit något för trångt, men äro åtgärder för dess utvidgning till behöflig bredd af 7.27 meter föreslagna och beslutade att under påföljande vinter verkställas.

Kinda kanal. I afseende på denna kan bemärkas, att slussarne äro omsorgsfullt murade af god tuktad sten, men att i allmänhet mindre vikt fästats vid utförandet af öfriga arbeten, såsom kallmurarne utanför slussarne och landfästena till broarne, hvilka äro af mindre god beskaffenhet. Kanalen var i sin helhet ganska väl underhållen, ehuru slussportarne syntes vara något angripna af röta och stenbeklädnaden å kanalbankarne vid Hofvetorp tarfvade iståndsättning.

Vid Nyqvarns sluss nedanför Linköping, hvilken har samma dimensioner som Göta kanals slussar, har den utanför varande kallmurade kajen utskjutit. Dambyggnaden vid qvarnen har dåliga stenpirer och primitivt inrättade luckor och stämbord. Luckor och gåtar å halfva dammen nybyggdes 1889, och skulle de öfriga under 1890 hafva förnyats, om ej de höga träprisen omintetgjort denna afsigt. Öfrigt trävirke i dammen var äfven angripet af röta.

Längre upp i den Linköpings stad tillhöriga hamnen var en omkring 300 meter lång kaj af tuktad sten på pålgrund dels redan färdig och dels under byggnad, hvaremot den gamla träkajen var af röta nästan obrukbar. I den öfre hamnen funnos i öfrigt vackra, ehuru något bugtiga kajer, murade i horisontala skift och cementbruk, och jemväl ofvanför svängbron var en stenkaj af 60 meters längd under utförande.

Farleden till Mönsterås. Vid anställda pejlingar befans djupet vara 2.3 till 2.9 meter under lågvattenytan, och pågick muddring med ett mudderverk för segelrännans vidmakthållande.

Mellersta distriktet.

Väddö kanal. Sjöfarten i kanalen hade af lågt vattenstånd i Saltsjön under förra delen af sommaren varit mycket hindrad, så att fartygen ej kunnat intaga fulla laster. För den fördjupning och rätning af kanalen, som Styrelsen anbefalts låta verkställa, hafva företagits förnyade undersökningar, afseende åtskilliga förbättringar i den uppgjorda planen.

Farleden på Fyrisån. Sidorna i ån hade af högt vattenstånd skadats, och syntes det nedsköljda slammet hafva blifvit aflagradt dels i de utvidgningar af ån, som benämnas stora och lilla Föret, hvilka årligen upprundas, dels ock i Mälaren. Muddringar pågingo till vinnande af 3.0 meters djup vid lågvatten.

Strömsholms kanal har befunnits vara väl underhållen.

Farleden på Enköpings å. Vattendjupet, som skall vara

2.97 m., var i allmänhet tillfredsställande, men var framför den öfre tredjedelen af träkajen vid staden omkring 0.3 m. mindre och vid den af sten byggda kajen 0.8 m. mindre än å vattenmärket i hamnen angifves såsom fullt djup. Den förenämnda träkajen har en längd af 183.3 m. och befans, liksom den 37.0 m. långa stenkajen i godt stånd, utom den förstnämndas nedersta del, som af jordtrycket böjts utåt 0.2 m. på en längd af 28.3 m.

Åkers kanal. Kanalen nedanom slussen hade fullt ut det föreskrifna djupet af 1.78 m. under l. v. y., utom vid kanalmynningen framför den der utlagda moringen, der en uppgrundning af 0.3 m. skett. Kanalens bottenbredd var tillfredsställande utom framför Smedby lastbrygga, der tappade tegelstenar och slamafsättningar något inkräktat derpå. Ofvanom slussen voro kanalrännans djup och bredd tillräckliga, utom på ett par ställen der bredden befans vara 6 m. i stället för 8.9 m. och särskildt vid Lillsäby äng nedanför det gamla åutloppet var den endast 3.8 m.

Vederlagsmurarne till rullbron öfver kanalen voro dåliga och behöfde den östra med det första delvis ombyggas, hvarför utom båda böra skyddas för underskärning genom stenfyllning.

Kanaldirektionen har om de anmärkta bristerna blifvit underrättad.

Hjelmare kanal. Kanaler och slussar voro anmärkningsfritt underhållna och förete slussmurarne inga läckor af någon farlig beskaffenhet. I den genom Hjelmarens och Qvismarens sjösänkingsbolags försorg rensade och fördjupade kanalsträckan, som vid detta tillfälle af förekommen anledning upptogs till 2.4 meters djup, under det att kanalen i öfrigt har ett djup af 2.1 meter, synes dock icke det större djupet vara underhållet, och var i närheten af den plats, der det s. k. Arninge märke är inhugget, segelrännan vid inspektionstillfället ej djupare, än att den ångbåt, på hvilken resan gjordes, här skrapade mot botten.

Eskilstuna kanal. Denna kanal öppnar segelled förbi de i Eskilstuna-ån förekommande fallen vid Thorshälla stad, hvilkas sammanlagda höjd är 7.2 m. Kanalens längd är 1.7 km. och är ån ofvanom kanalen segelbar 7 km. till Eskilstuna stads vestra gräns, hvarest vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori sluss finnes anlagd.

Slussarne befunnos vara i fullgodt stånd och förekom i öfrigt ingen anmärkning.

Ombyggnaden af en del af Eskilstuna öfre kanalbolags å Karl Gustafs stads gevärsfaktoris område belägna sluss var vid besigtningstillfället nöjaktigt fullbordad.

Upprensningen af det mellan Sela-ön och fasta landet belägna Kolsundet i Mälaren hade icke framskridit utöfver hvad som blifvit åtgjort nästföregående året, men förväntades att entreprenören skulle snart fullborda arbetet.

Örebro kanal. Denna kanal, som på senaste åren utförts, utgår från Skebäcks lastplats, ofvanom hvilken anlagts dels en sluss och dels en dambyggnad i Svartån, hvarefter ån kanaliseras till Örebro. Denna kanal har samma dimension som Hjelmare kanal. Den väl utförda anläggningen befans vara i bästa skick.

Farlederna å sjön Hjelmaren befunnos vara försedda med erforderliga och ändamålsenliga prickar och i öfrigt i anmärkningsfritt skick och likaså

Farleden mellan sjön Hjelmaren och Hyndevad.

Nedre norra distriktet.

Uppmuddringen af Tynderösundet mellan Åstön och fastlandet i Tynderö socken af Vesternorrlands län var vid tiden för besigtningen i September månad icke påbörjad.

Öfre norra distriktet.

Farleden genom Tjufholmssundet till Luleå stad i Norrbottens län. Arbetet pågick under ledning af skicklig entreprenör och voro betydliga arbeten redan utförda, så att arbetets nöjaktiga fullbordande inom föreskrifven tid kan, med visshet motas.

Följande bro-, kanal- och farledsrensningensarbeten hafva under år 1890 blifvit godkända, nämligen:

	Beräknad kostnad.		Beviljad statsbidrag.	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Brobyggnad öfver Indalselven vid Bergforsen i Vesternorrlands län	95,000	—	63,300	—
Upprensning af segelleden å Örsbaken samt genom Skansundet och vidare in till Nyköping	57,556	—	17,410	—
Ombyggnad af en del af Eskilstuna öfre kanalaktiebolags å Karl Gustafs stads gevärsfaktoris område belägna sluss.....	58,150	—	50,000	—
Summa	210,706	—	130,710	—

C. Vattenaftappningsarbeten.**Södra distriktet.****Kronobergs län.**

Afdikning af Kåramåla Fly, tillhörande Kåramåla by, Kåramåla torp och Högahult inom Nöbbeleds socken. Rensning af ett omkring 300 meter långt stycke af hufvudkanalen återstod, äfvensom undanskaffande af uti kanalsidorna kvarlemnade stenar.

Dikning och odling af Borrsjö mader, tillhörande Söraby, Norraby och Borrlanda byar i Söraby socken. Hufvudkanalen var utgräfd till sin fulla längd, ehuru den genom Borrsjön flutit igen. Tvär- och längdikena öster om kanalen voro färdiga, hvaremot kanalen och dikeua genom Norraby myr endast delvis voro färdiggrädda.

Torrläggning och odling af Pinna myr i Linneryds, Tingsås och Väckelsångs socknar. Kanalerna och dikena behöfde rensas. Odlingensarbetet hade framskridit betydligt, och praktiska skördar hade redan erhållits.

Sänkning af sjön Spånen i och för utdikning och odling af sankmarker å egorna till Gemla Svensgård, Getaskärf m. fl. byar i Öja, Lekaryds och Aringsås socknar. Med undan-

tag af en obetydlig dikesrensning vid bron å Gemla-vägen hade sedan föregående besigtning intet arbete utförts.

Afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande Grimarps säteri i Ljunga socken. Hufvudgrafven var upptagen till större delen, ehuru djupet ej var fullt tillräckligt. Arbetet härmed försvarades af en myckenhet qvicksand, hvaraf nedre bottenlagret bestod och till följd hvaraf doseringarne måste stensättas. Flere dräneringsdiken och mindre afloppsgrafvar voro fullbordade.

Invallning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Hornsby i Hamneda socken. Vid Arvidsgårds skifte var dikesarbetet i det närmaste färdigt. På de s. k. vestra ängarne var hufvudafloppsgrafven med alla tvärdiken å norra sidan derom fullbordad, ehuru ändring af planen vidtagits. De utförda grafvarne voro alla i godt skick.

Blekinge län.

Sänkning af sjön Alljungen för torrläggning och odling af sankmarker, tillhörande byarne Stensjö och Sällemåla uti Fridlefstads socken, Stickeboda, Pukaberg och Bakareboda i Sillhöfda socken samt Bredasjö och Kroppasjö uti Tvings socken, Medelstads härad. De arbeten, som vid 1889 års besigtning voro ofullbordade, voro nu färdiga. Vallarne befunnos på flere ställen ligga för nära dikeskanten, hvilket emellertid oförtöfvadt skulle afhjelpas.

Upprensning af öfre Gränumsån inom Gränums by samt afdikning och odling af kringliggande mark i Jemshögs socken, Listers härad. Hufvudafloppsgrafven var delvis utgräfd, och pågick arbetet å den återstående delen med en mindre arbetsstyrka. Arbetet var ordentligt utfördt; å flere ställen erfordrades stensättning i anledning af på doseringarne inträffade mindre ras. Sistnämnda bristfälligheter skulle emellertid med första afhjelpas.

Kristianstads län.

Utdikning och odling af mark till N:o 1 Hunshult i Örkeneds socken, Östra Göinge härad. Sedan föregående besigtning hade intet arbete utförts. — Egendomen hade ytterligare genomgått ett par egares händer, och den nuvarande egaren uppgafs vara bosatt i närheten af Hudiksvall. Af låntagarens borgesmän hade den ene afrest till Amerika, och den andre saknade medel att fullborda hvad som återstode af arbetet.

Afdikning af frostförande Hemmeströ- och Varpamosarne, tillhörande Hemmeströ, Kulleröds och Varpatorpets byar uti Åkarps socken, Vestra Göinge härad. De vid förra årets besigtning anmärkta bristerna hade ej blifvit på föreskrifvet sätt afhjelpa. Derjemte återstod ännu temligen mycket arbete å båda mossarne, och brist på arbetsfolk rådde till följd af i trakten pågående jernvägsbyggnad. Anledning förefans därför till förmodan, att afdikningen ej skulle medhinnas till den i kontraktet bestämda tid — den 1 September 1890 — hvadan arbetsdirektionen anmodades att i vederbörlig ordning söka erhålla förlängning i arbetstiden.

Reglering af Almaån jemte afdikning af Källemossen för torrläggning och odling af inom Knislinge socken belägna vattenskadade egor, tillhörande Vanås gård i Gryts socken och Knislinge by i Knislinge socken, Qvinge by, Vesterlöfs gård,

Truedstorps gård, Slätteberga by och Hökareds by i Qvänge socken, Kålaberga, Öfvarps, Hörröds och Strö byar i Strö socken inom Östra Göinge härad. Arbetet med Almaåns vattenreglering hade framskridit så, att mellan åns utlopp i Helge å och sektionensnumret 57 gräfningen i det närmaste fullbordats. Från n:o 57 till Kälans utmynning i Almaån återstod en bottengräfning af omkring 0.5 meters mäktighet, hvilken till följd af höstfloden måste uppskjutas till nästföljande sommar. Af fördjupningen och kanaliseringen af Kälän var en sträcka på 1,088 meters längd redan färdig, och utaf återstående 4,788 meter hade en del utgräfts till full dagsbredd och en meters djup. — Kumle bro var färdigbyggd, likasom grundförstärkningen af betong vid Hästveda—Karpalunds jernvägsbro var fullbordad. Vid Vesterlöf befunnos landfästena för egovägsbron vara uppförda till pallskiftet för träbrobjelkarne, och för häradsvägen var brobyggnaden helt och hållet färdig. Vid samma ställe anmärktes en längre utefter kanalen gående spricka i doseringen, hvarför behovet af en grundlig stensättning påpekades.

Afdikning och odling af sank mark inom Boalts by i Glimåkra socken, Östra Göinge härad. Emot utförandet af företaget förekom ingen anmärkning. Afloppsgrafvens läge i norra ändan öfverensstämde ej med planen, men förändringen innebar ej någon försämring. Från laggdiket till hufvudafloppsgrafven hade flere andra diken upptagits utom förslaget. En obetydlig bottenrensning i hufvudgrafven återstod, innan arbetet kunde godkännas.

Afdikning, invallning och odling af sank mark, tillhörande Råbelöfs och Odersberga fideikommiss i Fjelkestads socken. Arbetet, som pågick å samtliga kanaler och diken, var öfverallt ovanligt omsorgsfullt och prydligt utfördt.

Malmöhus län.

Afdikning och odling af sidlända marker, tillhörande Rönneholms gods i Stehags socken, Onsjö härad. Af hela afdikningsarbetet återstod endast 250 meter laggdiken. Hufvudgrafven hade ej till hela sin längd rensats.

Afdikning och odling af mark till Ageröds säteri i Munkarps socken, Onsjö härad. Hufvuddiket var till hälften upprensadt, och skulle den återstående delen rensas under hösten. Ett större dike hade upptagits genom högmossen från hufvuddiket till Hålsaxbäcken, hvarjemte jordegaren hade för afsigt att upptaga ytterligare ett dike mellan samma vattendrag parallelt med det redan upptagna för att derifrån lägga tvärgrafvar till nämnda bäck. Uppmärksamheten fästes derpå, att brännrotfven ej finge skäras så djupt, att ej det återstående kunde utdikas för odling. Den del af Ageröds mosse, som ej utgör den s. k. högmossen, har till största delen blifvit dikad och odlad, hvarvid det emellertid visat sig nödvändigt att upptaga odlingsdiken på hvar 15:e meter och ej såsom planen angifver på hvar 150:e meter.

Afdikning och odling af sidländ mark, tillhörande Långaröds, Önnköps, Skepperöds, Farhults och Hemmenköps byar i Långaröds socken, Färs härad. Allt afdikningsarbete var färdigt och hufvudgrafvens första afdelning hade upprensats. Å den andra afdelningen pågick rensningen. Anmärkning gjordes skriftligen om undanskaffande af på doseringarne lagd upprensad

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens berättelse 1890.

jord samt om afhjelpande af bristfälligheter uti doseringar, der den naturliga marken underskurits.

Afdikning och odling af Stora Herrestads mossar, hörande till Stora Herrestads säteri samt gårdarne Fredriksberg och Carlsfält i Herrestads härad och socken. Allt dikningsarbete var i det närmaste fullbordadt, och skulle återstoden jemte rensning af äldre diken avslutas inom årets utgång.

Vestra distriktet.

Elfsborgs län.

Utdikning och odling af de s. k. Bjelkareds mader, tillhörande hemmanen Bjelkared, Sötestorp, Torkilstorp, Vimle, Holmen, Horsholmen, Sträte och Plate inom Skölvne och Eriksbergs socknar. Sedan Eders Kongl. Maj:t fastställt den sökta ändringen i planen, hade nu arbetet utförts i enlighet dermed, med undantag af diken till en längd af tillsammans 600 meter, hvilka egarne emellertid ämnade låta utgå ur företaget. — Den torrlagda jorden lemnar i allmänhet goda skördar.

Afdikning och odling af sank marker, tillhörande Mon, Hedemarken och Rinnane i Töftedals och Eds socknar i Vedbo härad. Något arbete hade ej under året verkställts; den rikliga nederbörden hade hindrat plöjningen. — Den för arbetets fullbordande fastställda terminen hade redan tilländagått, hvarför vederbörande förständigades att i behörig ordning söka förlängning i densamma.

Utdikning och odling af Hellestads och Floby mader, belägna dels i Hellestads socken och Gäsene härad af Elfsborgs län, dels i Floby socken och Vilske härad af Skaraborgs län. Af de upptagna dikena hade endast Vistabolmskanalen och 600 meter af hufvudkanalen fullt djup. Hufvudkanalens bredd var deremot något större än förslaget uppgifvit, hvilket ansågs till en del ersätta hvad som felade i djupet. Af de mindre s. k. »öfriga diken» voro 81 procent af deras längd upptagna, ehuru dimensionerna på ställen, der marken var hård, befunnos vara mindre än enligt planen.

Afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande egendomen Ellenö inom Torps socken i Valbo härad. Sedan näst föregående besigtning hade arbetet fortskridit med bergsprängning i afloppskanalen till fulla dimensioner å en sträcka af 240 meter samt gräfningar af afloppskanaler till en längd af 690 meter och af sidokanaler till 420 meters längd. Den ymniga nederbörden under sommaren hade hindrat arbetets fullbordande till föreskrifven tid, hvarför låntagaren anmodades begära förlängning af arbetets sluttermin.

Afdikning och odling af sank mark, tillhörande hemmanet Tydjesäter, ett mantal, i Lerdals socken och Valbo härad. Hela dikningen var med undantag af 170 meter laggdike i norra ändan, utförd i enlighet med de i planen föreskrifna dimensioner. Af odlingsarbetet återstod endast en åttendedel, och numera utgjorde den besädda delen en tredjedel af hela odlingsområdet. Äfven nu gjordes anmärkning emot den utgrädda jordens uppläggning för nära kanalbrädden.

Torrläggning af sank marker omkring ån Nossan, tillhörande Ribbingsbergs säteri samt flere byar och hemman inom

dels *Kullings härad af Elfsborgs län, dels Barne härad af Skaraborgs län*. Årets ogynsamma väderlek hade hindrat arbetets bedrivande till ämnad utsträckning. Emellertid hade berg- och jordschaktningar utförts till Lillåns utlopp, så att större delen af berg och omkring två tredjedelar af jord från denna sträcka bortförts.

Invallning jemte afdikning och odling af sank mark, tillhörande Knöttkärr, Mörtebol och Näs i Åmåls socken af Tössbo härad. Afloppskanalen och det vestra afloppsdiket voro till fulla dimensioner utgrädda, och å det östra afloppsdiket återstod endast 340 meters grävning. Vallarne voro äfven i det närmaste färdiga, hvarjemte alla tvärdiken voro upptagna. Rensning och putsning tarfvades öfver större delen af arbetet. Af den till odling bearbetade arealen bar största delen rika skördar af hafre, råg, klöfver och timotej.

Reglering af Trombäljeån samt afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Trombäljen, Skärbo, Södra och Norra Laxfisket, Lilla Kopperud, Rotenäs och Thorsbo jemte Trombäljens soldatstom i Frändefors socken, Sundals härad. Dammen och de båda för vattenafledningen hinderliga qvarnarna voro rifna och undanskaffade. Bergsprängningen för kanalen var i det närmaste fullbordad till behörigt djup och bredd. Botten behöfde rensas från sten.

Under år 1890 inspekterades äfven underhållet af den redan år 1878 afsynade

Sänkning af Tydjesjö och Tydjeå inom Dalslands, Tydje och Tössbo socknar af Tössbo härad. Förutom rensning af kanalerna, hvarom sänkingsbolaget redan fattat beslut, ehuru den under sommaren regniga väderleken hindrat dess utförande, anmärktes särskildt å kanallinien mellan Tydjesjön och Forsnäs, hurusom den enligt fastställd plan anlagda kanalen blifvit vid Bergslagsbanans anläggning af jernvägsbolaget fylld och en annan kanal ett stycke på sidan om den förra i dess ställe upptagits, genom hvilken förändring kanalen emellertid måst dragas i skarpa krökningar, då den förut haft en nästan fullkomligt rät riktning. Äfvenså hade de af fyllningarna för jernvägsbanken och brofästena orsakade sjunkningar vållat uppskjutning af den lösa djorden åt sjön. Sedan dessutom vattenarean genom anläggningen af den höga jernvägsbanken minskats, blef flodvattnet i betydlig mån hindradt i sitt framrinnande, hvarigenom skada orsakades de ofvanför belägna genom sänkningarna vunna odlingarna. För att afhjelpa dessa af jernvägsanläggningen orsakade olägenheter borde emellertid afloppskanalen utvidgas och fördjupas såväl ofvanför som nedom jernvägsbron, i öfverensstämmelse med den ritning, som inspektionsförrättaren på sänkingsbolagets begäran efter undersökning och uppmätning å stället upprättade. Bolaget hade äfven för afsigt att hos jernvägsbolaget framställa yrkande om detta arbetes utförande på sistnämnda bolags bekostnad.

Vermlands län.

Sänkning af sjön Fåen och Bytjärnen i Brunskogs socken. På olika ställen hade upptagits tillsammans omkring 3,900 kbm. jord. De vid förra besigtningen anmärkta bristerna voro delvis afhjelpa.

Sänkning af Lilla Emsen samt uttappning af Markvattensjön och Lillsjön inom Grums, Frykeruds och Nors socknar,

Grums och Kils härad. Kanalen genom Markvattensjöns botten hade vidgats på en längd af 620 meter, rensningar i utloppet voro verkställda, hvarjemte doseringarne derstädes hade förstärkts genom nedsättning af trävirke.

Följande redan afsynade arbeten inom länet hafva under året med hänsyn till underhållet inspekterats:

Utdikning af Helgeby mosse och rätning af Magebäcken i Silleruds socken af Nordmarks härad. Magebäcken kräfade endast rensning på åtskilliga anvisade ställen, hvaremot å mossen dikena i allmänhet gått igen till följd af mossens sättning, gräsväxt och igenslamning. En grundlig rensning af densamma föreskrefs därför, hvars utförande vederböraude emellertid i anledning af socknen i öfrigt åliggande dryga utgifter för allmänna arbeten önskade få fördela på flere år.

Utdikning af nitton myrar, tillhörande Hollandstorp, Hästberget, Röjdäsen, Nolla, Holmängen, Hällsjön, Stenbråten, Käppastorp, Qvistberg och Kockatorp, Röna samt Sörmark i Östmarks socken och Fryksdals härad. Å den del af de utdikade myrarna, der odling företagits, voro dikena i allmänhet nöjaktigt underhållna, hvaremot för öfrigt något underhållsarbete ej syntes hafva förekommit. Föreskrift lemnades om hvad i sådant afseende erfordrades.

Utdikning af Hvit-, Olera-, Kalfskinns- och Snarmyrarne, Örtjärnen och Bäckängen, belägna i Sörmarks och Millmarks hemman i Östmarks socken. Utdikningen vid Bäckängen och utloppet ur Örtjärnen föranledde ej anmärkning. Rörande öfriga delar af företaget gäfvos särskilda föreskrifter om behöfligt underhållsarbete.

Utdikning af Leruds- och Mølnerudstjärnarna samt vattenskadade egor vid Örneby och Ohleby i Fryksände socken, Fryksdals härad. Rensningar hade företagits, ehuru förnyade sådana behöfdes och anbefaldes.

Sänkning af Hänsjön i Fryksände socken. Hufvudkanalen, som syntes hafva genom strömdraget både utvidgats och fördjupats, behöfde endast befrias från nedrasade stenar. Jernnäs-vikskanalen och Butjärnskanalen tarfvade grundlig upprensning. De öfriga kanalerna befunnos vara i temligen godt skick, ehuru nedrasade stenar samt uppvuxna buskar o. d. skulle från dem bortföras.

Samtliga vid besigtningen anmärkta brister förstärktes vederbörande att afhjelpa.

Utdikning af Kjellkerudssjön, Bondtjärns-, Stengårds-, Ånebohlmossarne samt Långmyrarne, tillhörande hemmanen Kjellkerud, Stengård, Utterbyn, Röbjörkeby och Örneby i Fryksände socken. Kanaler och diken voro i allmänhet temligen väl bibehållna. Rensning erfordrades på flere ställen, och meddelades föreskrift om verkställande deraf.

Östra distriktet.

Jönköpings län.

Reglering af Bjelkarumsån mellan Bjelkarum och Ryds qvarn för torrläggning och odling af vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Ryd, Karlstorps herregård, Vimmarp, Nyboda, Husnäs och Gripslund i Karlstorps socken samt Näs och Bjelkarum i Kråkhults socken, Östra härad. Såväl hufvudafloppet som dikena voro ordentligt och väl utförda.

Utdikning och odling af mark, tillhörande Stråkeved i Käfsjö socken samt Häradsö, Södra Nässja, Nässja Vester-gård och Ledås i Åkers socken, Östbo härad. De flesta backdikena voro ordentligt upptagna, likasom alla afloppsdi-ken, hvilka dock behöfde rensas, så snart marken hunnit stadga sig.

Torrläggning af nordöstra delen af Storemosse, belägen inom Stråkeveds och Svanö hemman af Käfsjö socken samt Häradsö, Nässja, Ledås och Galtås hemman i Åkers socken af Östbo härad. Af arbetet, som var väl utfördt, återstod nu endast en åttondedel af dikningen samt ombyggnad af några broar. Den rikliga nederbörden hade omöjliggjort rensning af kanalerna.

Afdikning och odling af mark, tillhörande Glömminge säteri i Solberga socken, Södra Vedbo härad. Afloppsdiket var upptaget å en längd af omkring 500 meter, och öster om denna sträcka hade 2½ hektar uppodlats samt besätts med hafre. Egendomen hade bytt om egare, och ämnade den nuvarande icke fortsätta med dikningen eller odlingen, emedan han ausåg, att odlingen af den mycket stenbundna marken blefve för dyrbar.

Afdikning af frostförande mossmark, tillhörande egen- domen Stora Hultrum inom Vireda socken, Norra Vedbo härad. Stora afloppsdiket var färdigt jemte två tredjedelar af det vester derom belägna. En tredjedel af tvär- och smådikena hade fullbordats.

Afdikning af mossar, tillhörande hemmanen Mölnehult, Mossebo, Tranebo och Mångarebo i Våthults socken, Vestbo härad. Öfver hälften af dikningen var fullbordad. Arbetet bedrefs med omsorg, och hade några smärre fördelaktiga förändringar i afseende på smådikena vidtagits.

Afdikning och odling af sankmarker, tillhörande hemmanet Häradsköp i Åkers socken och Östbo härad. Den öster om gården belägna marken var fullständigt afdikad och uppodlad samt bar rik skörd. Å den vester derom liggande delen af arbetet var hufvudgrafven upptagen till landsvägen och odlingsarbetet påbörjadt.

Afdikning och odling af sankmarker, tillhörande hemmanet Bösesjarp i Byarums socken inom Östbo härad. Den vestra delen var fullbordad. Öster om gården var hufvudgrafven till halfva sin längd uppdikad.

Utdikning af Gullarps mosse under Källunda säteri i Kärda socken af Östbo härad. Hufvudgrafvarne och omkring en åttondedel af bigrafvarne voro upptagna, hvadan ungefär en fjerdedel af hela arbetet kunde anses vara fullbordad.

Kalmar län.

Invallning af mark, tillhörande hemmanen och byarne Stäflö säteri, Södra Stäflö, Visslö, Askö, Stäflö, Herräng, Vesterlätt och Görbäck i Kläckeberga, Åby och Förlösa socknar. Arbetet var nästan färdigt, och endast ett par afloppsdi-ken, några smådiken samt rensning i hufvudgrafvens nedre del återstod. Vattenuppföringen var ej tillfredställande, emedan de för länshållningen begagnade apparaterna voro temligen bristfälliga. Likväl bar en del af det invallade området vacker skörd, och trots den regniga väderleken hade ej kanalerna fylts af vattnet.

Sänkning af Borge- och Vedbormträskan för torrläggning och odling af vattenskadad mark, tillhörande byarne Vedborm, Flackböle, Skogsby, Vedby och Binnerbäck samt Högby prest-

gård i Högby socken å Öland. Hufvuddiket var färdiggräfdt och broar deröfver å behöriga ställen uppförda. Reveteringsmuren voro uppbyggda till föreskrifven längd med undantag af 100 meter i dikets öfre kant, hvartill den erforderliga ste- nen, som måste uppsökas långt derifrån, icke kunnat ännu fram- föras. En mindre del af den uppförda reveteringsmuren skulle onläggas och diket rensas från nedrunnen sand.

Invallning, torrläggning och odling af sankmarker, be- lägna å egorna till hemmanet Skälles N:o 1 eller den s. k. Berggvara gård i Söderåkra socken inom Södra Møre härad. Brist på arbetare samt den regniga väderleken hade hindrat allt arbete. Egaren har af Eders Kongl. Maj:t medgifvits två års förlängning af arbetstiden.

Afdikning och odling af vattenskadade marker till Södra och Norra Gärdslösa, Sättra, Östra Sörby, Jordfläta, Jemsjö, Hagby, Störlinge, Galltorps säteri och Lindby i Gärdslösa socken på Öland. Dikningen var helt och hållet fullbordad. Välbehöflig rensning af dikena hade hindrats af vattenflöde.

Sänkning af sjön Ryningen jemte torrläggning och odling af mark till egendomen Ryningsnäs samt byarne och hemma- nen Näshult, Åkerö, Drageryd, Forsaryd, Tränshult, Gäs- lingsäng, Lumsebo och Mörlunda utjord i Mörlunda och Högby socknar, Aspelands och Handbörds härad. Arbetet var med den af Eders Kongl. Maj:t nådigst medgifna ändring till alla delar färdigt.

Afdikning och odling af mark, tillhörande 1/8 mantal Hällerum litt. a inom Tuna socken och Handbörds härad. 117 meter af hufvudgrafven C. D. samt tvenne mindre diken om tillsammans 200 meters längd återstodo att utföra.

Sänkning af Hultnässjön för torrläggning och odling af vattenskadade egor till byarne Elmhult, Hultsnäs, Långemåla, Böta och Bötterum i Långemåla socken af Handbörds härad. Arbetet var i sin helhet fullbordadt.

Afdikning och odling af mark, tillhörande Skurubäcks och Farshults byar i Fagerhults socken, Handbörds härad. Hufvudgrafven var färdig och af längdikena, som voro under arbete, återstod högst en fjerdedel.

Afdikning och odling af vattenskadade marker å egorna till byarne Slagerstad, Stenåsa, Stora och Lilla Brunneby och Norra Quinneby i Stenåsa socken inom Ölands Södra Mot. Arbetet befans vara fullt färdigt.

Torrläggning och odling af Kohagsflyet å egorna till Fagerhults pastorsboställe i Fagerhults socken, Handbörds härad. Hufvudgrafven var helt och hållet upptagen, ehuru den behöfde rensas, samt ungefär hälften af tvärdikena fullbordad.

Sänkning af Öjesjön samt torrläggning och odling af mark, tillhörande hemmanen Bölemåla N:ris 1 och 2, Holme- ryd, Ekeryd, Käreryd och Nyemåla i Kråksmåla socken, Handbörds härad. Arbetet, som utföres på entreprenad, hade fortgått så, att en sträcka på 900 meter af hufvudkanalen var färdiggräfd och omkring 200 meter voro under arbete med 12—15 man dagligen. Markens lösa beskaffenhet hade vållat uppskjutningar i bottnen på den under arbete varande delen, hvarför vederbörandes uppmärksamhet fästes på nödvändigheten att låta vattnet, genom dess framsläppande från de omgifvande sankmarkerne, utsina ur jorden, innan dikningen fortsattes på djupet i den lösare marken.

Afdikning och odling af mark, hörande till kyrkoherdebostället 1¹³/₂₀ mantal Helleberg N:o 1 i Vestra Eds socken, Norra Tjusts härad. Arbetet var till alla delar fullbordadt enligt den fastställda planen.

Afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande Karås i Replinge socken och Vestra Sörby, Vipetorp, Petersholm samt Högsrums komministersboställe i Högsrums socken, Ölands Norra Mot. Omkring 770 meter af hufvudgraven voro ordentligt uppdikade, hvarjemte bron för vägen till Vestra Sörby hade ombyggt.

Afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande byarne Tigerstad, Åkerö, Torp, Ruda, Tveta, Lundtorp, Lilla Sinnerstad, Byrum, Kulla, Marhult, Gäsblingsäng och Vester-näs i Mörlunda och Tveta socknar. De sedan flere år tillbaka upptagna afloppsgravarna hade icke tillbörligen underhållits, utan voro till stor del igenvuxna och uppslammade, hvarförutom stödjemurarne delvis nedrasat. Arbetsdirektionen ålades att före nästa års höst företaga en grundlig upprensning af desamma.

Afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande byarne Fagerhult, Gunnarsbo, Åbro, Lundholm, Sandslätt, Linnermåla och Haraldsmåla inom Ryssby och Ålems socknar. Vattenaflednings- och afdikningsarbetet var fullständigt utfördt.

Sänkning af Granhultsjön och afdikning samt odling af vattenskadad mark, tillhörande Bockara by samt indragna piparebostället Granhult i Mörlunda och Högsby socknar. Arbetet med afdikningen var färdigt med undantag af ett mindre omkring 250 meter långt dike inom Bockara bys sjöängar, hvilket emellertid ansågs kunna i enlighe tmed jordegarnes önskan uteslutas från arbetsplanen.

Afdikning och odling af mark, tillhörande byarne och hemmanen Södra Bäckebo, Hullingsmåla, Hvitemåla, Njute-måla, Haraldsmåla, Kannemåla och Norra Näfra i Ålems och Ryssby socknar af Stranda och Norra Möre härad. Alla kanalerna voro fullbordade, men måste, innan de kunde för af-syning godkännas, undergå en ytterligare rensning från upp-slamning och igenväxt.

Sänkning af Lillesjön, Våmsjön och Borgegöl för torr-läggning af vattenskadade marker å egorna till Haddetorp, Hellinge, Grönviken, Stora Bölö, Borg, Rosenvik, Stora Åby, Stora Sinnerstad och Mörlunda byar och hemman i Mörlunda socken, Aspelands härad. Arbetet var fullständigt utfördt.

Afdikning och odling af Flymossen, tillhörande indragna och för statsverkets räkning utarrenderade militiebostället Slät-tingebygd N:o 2, ³/₄ mantal i Kristvalla socken, Norra Möre härad. Vattenafledningsarbetet var färdigt med undantag af 200 meter utaf hufvudkanalens öfre del.

Gotlands län.

Afdikning af Hongänna myr med sank marker, tillhörande hemmanen Orlejfs, Stockvik, Simunde m. fl. i Öja, Vamlingbo och Hamra socknar. Af vattenafledningen återstod endast en del gräfningar i den s. k. Hamrakanalen och afloppet från hemmanet Bergvide.

Torrläggning och odling af vattensjuka marker, tillhörande hemmanen Skäggstade, Suderbys, Ammunds m. fl. i Källunge,

Ekeby, Hejnums och Hejdeby socknar. Endast bottenrensning återstod.

Torrläggning af Siphage och Bondhage myrar, belägna inom Grante bys område i Hejnums socken och hemmanen Uppuse, Bäls annex, Ösarfve, Gute och hospitalslägenheten Bälgåker i Bäls socken. Hufvudkanalen var utförd och bi-grafvarna voro under arbete.

Afdikning af Hästnäs myr, tillhörande Stora och Lilla Hästnäs inom Visby norra landsförsamling samt hemmanen Bläsnungs, Vestkinde kyrkoherdeboställe, Kaungs m. fl. i Vestkinde socken. Med undantag af dels bottenrensning i hufvudafloppet från dess södra ändpunkt till hemmanet Bläsnungs, dels ock uppförande af en stödjemur i kanalen vid sektionen N:o 31, der sidodosingen var större än den tillåtna, var arbetet i öf-rigt färdigt.

Afdikning och odling af Norrvange myr, tillhörande hemmanen Norrvange, Sudervange och Angelsbo i Lärbo socken. Större delen af vattenafledningen var fullbordad.

Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande ³/₁₆ mantal Stenstuge i Vesterhejde socken. Hufvudkanalen var under ut-gräfning.

Skaraborgs län.

Reglering af Bergmossebäcken jemte afdikning och od-ling af vattenskadade egor, tillhörande Kroken, Lund, Kola-mossen m. fl. hemman, inom Svenstorp, Versås och Kyrke-falla socknar. De rensningsarbeten, som vid nästföregående inspektion ålades arbetsdirektionen att verkställa, hade ej på behörigt sätt utförts, hvadan direktionen ytterligare förständi-gades att låta företaga erforderliga bottenrensningar i samtliga kanaler.

Afdikning och odling af mossar, tillhörande Långholmen och Rogestorp i Luttra socken, Vartofta härad. Arbetet för vattenafledningen och afdikningen var fullständigt utfördt.

Sänkning af Slafsan jemte torrläggning och odling af der-invid belägna marker, tillhörande Åstorp, Bäckerud, Åkarp m. fl. hemman inom Valtorps, Högstena, Tiarps och Karleby socknar. Vattenafledningsarbetet var i det närmaste avslutadt.

Afdikning och odling af egor, hörande till Sörby Store-gården, Svenstorp, Halsarp, Kinneveds kyrkoherdeboställe, Klockaregården, Kyrkogården, Hassla Östergård och Lagers-torp i Kinneveds socken, Frökinds härad. Det var ännu obe-ståndt, huruvida detta endast till en mindre del påbörjade ar-bete komme att fullföljas. Flere af gårdarne hade nämligen ombytt egare.

Afdikning och odling af mark, tillhörande Falköpings stads kyrkoherde- och komministersboställen. Arbetet var visserligen ej heller ännu påbörjadt, emedan den boställshafvare, som sökt lånet, för ett år sedan afflyttat, men antogs det oaktadt komma till utförande.

Sänkning och reglering af Skeppsbro-, Götlunda- och Snar-vadsbäckarne samt torrläggning och odling af marker, tillhörande byarne och hemmanen Lunna skrifvaregården, Göt-lunda by m. fl. i Götlunda, Flistads och Vads socknar, Vadsbo härad. Arbetet för vattenafledningen och afdikningen var full-ståndigt utfördt. Endast vissa åtgärder återstodo, som af Eders Kongl. Maj:ts Jernvägsstyrelse bestämts för skydd emot utskär-ning vid jeruvägsbron öfver Götlundabäcken.

Mellersta distriktet.

Stockholms län.

Sänkning af sjöarne Lommaren, Ludden, Malstasjön, Frötuna kyrksjö samt Oppsjön jemte odling och dikning af mark, tillhörande Norrtelje stad och åtskilliga hemman inom Frötuna, Malsta, Estuna, Husby och Skederids socknar. Af arbetet återstod endast rensningar i Skederids- och Rösåarne, äfvensom uppförande af en bro öfver Husbyån vid Penningby. Jorden i Husbydalen befans vara af utmärkt god beskaffenhet, men kring Lommaren består den af mossjord.

Afdikning och odling af sankmarker, tillhörande Tibble boställe, Fröby, Ullentuna m. fl. inom Husby Långhundra, Skepptuna och Vidbo socknar. Fortfarande stod arbetet på samma ståndpunkt som förut.

Sänkning af Långsjön, Kundbysjön och Björken med afdikning och odling af mark, tillhörande Tomta, Brosätra, Töfvalite, Salmunge m. fl. hemman inom Rimbo och Skederids socknar. Vid besigtningen befans arbetet vara fullbordadt.

Sänkning af sjön Elfviken samt afdikning och odling af sankmarker, tillhörande Nynäs, Björsta, Vidby fideikommiss, kyrkoherdebostället Muskösund m. fl. hemman i Ösmo socken. Arbetet var fullbordadt.

Sänkning af Ekasjön samt afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Vestra och Östra Eka m. fl. i Estuna socken. Afloppsgrafven hade upptagits fram till sjön, men som en del af marken derstädes bestod af gungfly, hade grafsidorna skjutit tillsammans. Längre ned hade grafven äfven vuxit igen. Till följd af dessa omständigheter föreskrefs rensning.

Afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande ett mantal Jumsta i Tvetas socken. Nästan hela företaget befans vara fullbordadt och lofvade ett godt resultat i ekonomiskt hänseende.

Sänkning af sjöarne Putten, Utålsviken och Långtögen samt afdikning och odling af vattenskadade marker i Vätö socken. Arbetet var påbörjadt mellan Långtögen och Utålsviken, men hade afbrutits till följd af tvist med egaren till en qvarn, som behöfde utrifvas.

Sänkning af sjön Gullungen samt afdikning och odling af mark, tillhörande Mälby m. fl. i Rö och Skederids socknar. Arbetet hade fortskridit så, att sjelfva sjösänkningen ansågs kunna under året ega rum.

Sänkning af Vallentunasjön samt afdikning af vattenskadade marker i Fresta, Täby och Vallentuna socknar af Danderyds skeppslag och Vallentuna härad. Den befintliga, för vattenafledningen hinderliga qvarnen var utrifven och afloppet från sjön i det närmaste fullbordadt.

Afdikning och odling af mark, tillhörande Kåtorp, Söderby, Linderis, Göringe, Häfverö prestgård, Hofgården m. fl. hemman i Häfverö socken och skeppslag. Vattenaflednings- och afdikningsarbetet var färdigt, ehuru anmärkning gjordes angående några brister, som sedan afhjelpats.

Afdikning och odling af Stangan, tillhörande Neder Söderby, Norr Rangsta och Trollsta utjord i Sorunda socken. Vattenaflednings- och afdikningsarbetet var fullbordadt och afsynades.

Afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Ytterby, Mälby och Boda i Börstils socken och Frösåkers härad. Vattenafledningen uppgafs vara fullbordad redan år 1888, men kanalen behöfde rensas, hvarom arbetsdirektionen skriftligen förstodigades.

Afdikning och odling af vattenskadade odlingslägenheten Svedjan, tillhörig hemmanet 2½ mantal Ahla i Vassunda socken och Erlinghundra härad. Vattenaflednings- och dikningsarbetet var fullbordadt.

Sänkning af Frösjön och Flagsjön samt dikning och odling af sankmarker, tillhörande Norr Henninge, Söder Henninge och Ahlby byar i Ununge socken äfvensom Skenninge by i Edsbro socken inom Närdinghundra härad. Vattenafledningen var till största delen utförd.

Sänkning af Vikarsjöarne samt afdikning och odling af mark, tillhörande Långalma, Nolsterby, Mälby, Ytterby, Tuskö och Svartö i Börstils socken, Frösåkers härad. Vattenafledningen var påbörjad och det i arbetsplanen för året beräknade arbetet antogs blifva inom därför angifven tid utfördt.

Upprensning af Eckarån samt afdikning och odling af mark, tillhörande Annö m. fl. hemman i Valö socken. Hela vattenafledningen och större delen af dikningen voro fullbordade, hvarvid emellertid anmärktes, att den hvälfda Eckaråbron behöfde lagas genom ommurning af nordöstra vederlagshörnet och fyllning af hvalfvets fogar. Vid Rofsätra erfordrades en mindre rensning i ån på omkring 30 meters längd.

Sänkning af sjöarne Trehörningen och Lingonsjön samt afdikning och odling af vattenskadade marker, tillhörande byarne och hemmanen Söderby m. fl. i Närtuna socken samt Adamsberg och Stafsätra i Rimbo socken. Fiskåsvarnen var utrifven och kanalgräfningen hade påbörjats.

Upsala län.

Sänkning af Gårsjöarne samt afdikning och odling af mark, tillhörande Tobo m. fl. hemman i Tegelsmora och Tierps socknar samt Smedby m. fl. i Vendels socken. Förutom hufvudafloppet voro de flesta större grafvarne på området vester om Upsala—Gefle jernväg redan fullbordade, hvarjemte omkring 100 hektar voro odlade och besädda med hafre.

Afdikning och odling af vattenskadade marker inom Vittja, Saringe, Norr och Öster Edinge byar af Tuna socken och Olands härad. Emot det utförda arbetet anmärktes, att mindre rensningsarbeten erfordrades på några ställen, att kanalen genom berget framför Saringe behöfde fördjupas samt att ombyggnad kräfdes till större eller mindre del å flere af broarne; hvarom allt arbetsdirektionen erhöi skriftligt besked.

Södermanlands län.

Uttappning af Rudsjön samt torrläggning och odling af mark till Sörby i Torsåkers socken, Rönö härad. Arbetet var, i hvad det afsåge grafvar och diken, nästan färdigt. Marken omkring sjön hade redan vunnit sådan stadga, att den kunnat odlas. Sjelfva sjöbotten torde deremot aldrig kunna torrläggas till det djupa planen förutsatt.

Utdikning och odling af vattensjuka marker, tillhörande egendomen Nygård, genom torrläggning af sjön Molken och

reglering af sjöarne Hissingen och Kråksjön i Floda och Julita socknar. Nästan alla hufvudgrafvarne voro upptagna. Sjön Molkens botten, af hvars 35 hektar 7 voro odlade, hade efter aftappningen betydligt satt sig. Sjön Hissingen var ännu ej aftappad. Emedan den mark, som ofvanför Hissingen ligger kring Kråksjön, består af hvitmossa och därför ej lönar att odla, var man betänkt på att söka befrielse från dess torrläggning.

Afdikning och odling af mark, tillhörande Värhulta säteri i Vestermo socken, Vester Rekarne härad. Större delen af grafvarne var upptagna, och en del af marken, som visat sig vara af ypperlig beskaffenhet, hade redan odlats. Stafviksmossen, som består af hvitmossa, kan dock ej med fördel odlas.

Invallning och odling af vattendränkta ängs- och mossmarker vid egendomen Räckelsta inom Helgesta socken, Villättinge härad. De mot sjön Båfven gående dammarne, som omsluta den östra delen, voro fullbordade, men af grafvarne hade endast en mindre del upptagits. En för ändamålet uppsatt centrifugalpump ansågs kunna hålla området vattenfritt. — Den västra delen var invallad, och de flesta af de större grafvarne voro upptagna. Tvenne af en lokomobil dragna skrupumpar, hvilka upptogo 0.4 kbm. vatten i sekunden, förmådde likväl ej uppföra det från flere i en grusås befintliga källor kommande vattentillflödet. — Den tredje delen af området, Utängen, var till en del afdikad, ehuru bottenbredden i den graf uti den västra invallningen, som skall mottaga vattnet, var för ringa för att öfversvämming af mellanliggande marker skulle kunna undvikas.

Afdikning och odling af Vettkärret, tillhörande Vennevads gård i Vestra Vingåkers socken, Oppunda härad. Arbetet var i det närmaste fullbordadt.

Afdikning och odling af vattensjuk mark, tillhörande Ryningbergs säteri i Husby socken, Östra Rekarne härad. Arbetet var i det närmaste färdigt.

Afdikning medelst invallning samt odling af vattensjuka marker, tillhörande Edeby säteri i Helgarö socken. Den mindre vallen var till hälften utfylld och den större var påbörjad. En vindpump var under uppsättning, och en skrupump var anskaffad ehuru ännu ej uppsatt. Den i förslaget upptagna ältväggen för en del af vallarne befans i anseende till markens fasta beskaffenhet vara öfverflödig. Afståndet mellan vallen och den derinnanför beräknade afloppsgrafven — enligt förslaget 3 meter — ansågs böra ökas på den sträcka, der markens bärighet var mindre tillfredsställande.

Afdikning och odling af ängs- och mossmarker, tillhörande Klefva säteri i Björnlunda socken, Daga härad. Afloppsgrafven var till nästan hela sin längd bearbetad, men ej utgräfd till fullt djup.

Hjelmarens regleringsdam vid Hyndevad var fortfarande i fullgodt skick. — Under året har sjöns lägsta vattenstånd varit 26 cm. öfver fastställda högvattengränsen. Högvattnet har under loppet af 14 dagar (20 April—4 Maj) öfverskridit den för högvattenytan bestämda nivå med högst 4.5 cm. — Aftappningen, som för arbetsdygn har varit lägst 13.7 kbm. i sekunden och högst 125.0 kbm., har under största delen af året lemnat vattenverken full vattentillgång.

Örebro län.

Afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande 1/2 mantal Slyte N:o 2 i Lillkyrka socken. Den största delen af dikningsarbetet var utförd.

Afdikning och odling af vattendränkt mark, tillhörande gårdarne Nynäs m. fl. i Ekeby och Sköllersta socknar. Arbetet var färdigt.

Afdikning och odling af mark till Bärsta och Ytterby i Stora Mellösa socken samt Norrbyås, Husön och Sörön i Norrbyås socken. Arbetet befans vid besigtningen vara fullbordadt.

Afdikning och odling af sankmarker, tillhörande 13/16 mantal Kahlsta by i Sköllersta socken. Afsyningsbevis lemnades vid besigtningen.

Afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande Valsta by i Askers socken. Vid inspektionen lemnades afsyningsbevis.

Sänkning af Finnåkerssjön jemte afdikning och odling af mark, tillhörande Österhammar m. fl. i Fellingsbro socken. Hufvudgrafven förbi Österhammar hade nu blifvit färdig, och sjön var sänkt, så att endast 0.3 meter af sänkingsdjupet återstod. Sjöbotten var ovanligt lös, till följd hvaraf vattnet medfört en mängd slam, som sedermera lagt sig på den nedanför belägna marken. Arbetet hade därför måst inställas, tills botten vunnit nödig stadga.

Vestmanlands län.

Reglering af Storsjön och dess utlopp Fagerån jemte afdikning och odling af vattenskadade marker i Möklinta socken. Den vid Fageråns utlopp i Hallaren förut befintliga Hillersbo qvarn var helt och hållet utrifven; vattendraget hade fördjupats till den straxt derofvanför liggande sankmarker. Ett mindre mudderverk för åns upprensning genom denna mark hade anskaffats.

Nedre norra distriktet.

Kopparbergs län.

Sänkning af sjön Hönsan samt afdikning och odling af Stor- och Hönsmyrarne, tillhörande byarne Anstahyttan m. fl. inom Stora Skedevi, Husby och Hedemora socknar. Sedan sista besigtningen hade till följd af högt vattenstånd intet arbete verkstälts.

Afdikning af frostförande kärr- och mossmarker, tillhörande hemmansdelar inom Öster Myckelängs by i Elfdalens socken. Arbetet hade under sommaren påbörjats, men föga fortskridit.

Följande redan afsynade arbeten inom länet hafva under år 1890 med hänsyn till underhållet inspekterats:

Afdikning af Murrästarbomyrarne, tillhörande Murrästarbo, Kraftsbo m. fl. byar i Stora Skedevi socken. Dikena skulle rensas under hösten, hvilket äfven var af behovet påkalladt. Några nämnvärda odlingsarbeten hade icke blifvit utförda; men företaget hade hufvudsakligen afsett förminskande af frostilländigheten å förut odlad mark.

Afdikning af Tvärhandsmyren, tillhörande Skuggbo, Piparbo, Skinnarbo m. fl. byar i Stora Skedevi socken. Hufvud-

afloppet behöfde rensas. Hela myren var odlad och lemnar årligen goda skördar.

Afdikning af Fernmyren och Låset samt sänkning af Svarttjern inom Davidshytte m. fl. byar i Hedemora socken. Afloppskanaler och diken voro i försvarligt skick. Myrarna voro till största delen odlade.

Afdikning af sank mark, tillhörande Klämshyttans by i Hedemora socken. Grafven från Biskopsbo var i närheten af byn uppgrundad, hvadan rensning deraf föreskrefs. Den afdikade marken var till största delen odlad.

Rätning af Rudbäcken och Dalbäcken samt utdikning af Körsångsualet m. fl. i Stora Tuna socken. Afloppsgrafvar och diken voro utan anmärkning underhållna. Den tillstötande marken är odlad.

Gefleborgs län.

Sänkning af sjön Skredvik samt afdikning och odling af vattenskadade marker i Rogsta socken. Afdikningen och odlingen voro i öfverensstämmelse med planen fullbordade.

Ytterligare sänkning af Östanbräck- och Wijsjöarne samt fortsatt reglering af Hallsta ån för torrläggande och odling af vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Wij, Tholsta m. fl. i Helsingtuna socken samt

Afdikning af frostförande mossar inom byarne Hållsta, Fläbro m. fl. inom samma socken. Wijsjön var säukt. Större delen af Östanbräcksjöns aflopp var upptagen. Emot den öfverkanalen af sten uppförda landsvägsbron gjordes anmärkning angående betäckningsskicket, som utgjordes af för små stenar.

Sänkning af Lilla Flaten, Svant-, Lind- och Långsjöarne jemte utdikning af den s. k. Stora Finnböle mosse och Muren samt Åsellmyren, tillhörande hemman i Hedesunda socken. Afloppet från Lindsjön mellan pålarne VI och XXVI äfvensom Långsjöns och Lilla Flatens aflopp samt grafven genom Styggmyren, Stora Finnböle mosse och Muren jemte större delen af trenne diken voro upptagna.

Sänkning af Hille- och Julsjöarne för torrläggning och odling af vattenskadade marker, tillhörande åtskilliga byar inom Hille socken. Hufvudafloppet från Hillesjön var fullständigt upptaget och i godt stånd, med undantag af en mindre sträcka, der ett löst dylager inkräktat på kanalens bredd. En mängd af bigrafvarne voro äfven fullbordade. Odlingarne voro påbörjade inom Björke by.

Följande redan afsynade arbeten inom länet inspekterades med hänsyn till underhållet:

Afdikning af norra Åsvalls och Bålinge myrar, tillhörande Ås och Frösta byar i Gnarpssocken. Kanalerna hade efter företagens fullbordande blifvit tvenne gånger rensade, hvadan något hinder för vattnets framrinnande ej fans. De nedre delarne af myrarna voro odlade.

Afdikning af Åsröjningarne vid Grängsjö by i Gnarpssocken. Rensning erfordrades i kanalerna, emedan i botten uppvoxna videbuskar hindrade vattenloppet.

Afdikning kring sjön Ryssan i Axmars by af Hamrånge socken. Alla grafvar och diken hade under hösten rensats och försatts i fullgodt skick.

Afdikning af Gräs- och Käbbängsmyrarna inom Flästa by i Arbrå socken. Afloppsgrafven hade af ymnigt vattenflöde

utskurits och fördjupats, men afloppet var obehindradt. Käbbängsmyren var fullständigt odlad, men Gräsmyren var bibehållen i sitt förra skick.

Afdikning vid Näpptjäx och Röste byar i Bollnäs socken. Utloppet, som hade rensats, var i nöjaktigt skick. Mindre rensningar skulle nästkommande sommar företagas. Myrens öfre del var odlad, men den nedre brukades som skog.

Afdikning af Klösbomyren vid Klösbo by i Ljusdals socken. Årliga rensningar hade hållit vattenafloppet fritt. Sedan myren efter afdikningen sjunkit tillsammans, hade afloppsgrafvens nedre del, som var sprängd i berg, visat sig vara för grund.

Afdikning af Lyckebyttjärn, tillhörande Rumsta m. fl. byar i Forsa socken. Å en sträcka i kanalen af 10 meters längd var stensättningen nedfallen, hvilken skadas afhjelpande föregående år påbörjats men under året hindrats af den rikliga nederbörden och deraf följande högt vattenstånd. Tjärnen var till största delen odlad.

Vesternorrlands län.

Sänkning af Ås- och Låltjärnarna samt afdikning och odling af mark, tillhörande Åse by i Torps socken. Grafven mellan tjärnarna var fullbordad, äfvensom afloppskanalen från Åstjärn, hvars sidolutningar dock ej öfverallt voro fullt uttagna.

Underhållet af följande, förut af Styrelsen godkända företag inspekterades under år 1890:

Afdikning af Stormyren vid Hårsta och Ödens byar i Timrå socken. Underhållet var i allmänhet försummadt. Nedre delen af afloppsgrafven var så igengrundad, att vatten ej kunde derigenom framrinna. Rättelse af bristerna föreskrefs skriftligen.

Afdikning af Degel- och Kistensmyrarna, tillhörande Säter, Strömsta, Bullås och Elfva byar inom Alnö socken. Ehuru myrarna voro odlade, befans dock underhållet vara mycket försummadt. Afloppsgrafvar och sidodiken voro uppgrundade och igenväxta.

Afdikning vid Näsets, Hartungs och Gista byar i Alnö socken. Afloppsgrafven var temligen väl bibehållen, men uti botten hade starrgräs och buskar börjat spira upp. Rensning föreskrefs. Intressenterne så väl i detta som i näst föregående företag hafva om de anmärkta bristernas afhjelpande blifvit förständigade.

Afdikning vid Rocklands, Elfva och Smedsgårdens byar i Alnö socken. Dikena voro ännu i det skick, att vattnet temligen obehindradt kunde framrinna. — En mindre del af den torrlagda marken hade ej blifvit uppodlad.

Afdikning af myrar vid Gulsele by i Junsele socken. Någon anmärkning emot underhållet förekom ej; och odlingen af vidsträckta fält omkring dikena vittnade om intressenternas afsigt att tillgodogöra sig fördelarne af dikningen.

Afdikning vid Vallens by i Junsele socken. Dikena hade fullständigt upprensats.

Sänkning af Djupsjön samt utdikning af Röjnings- och Sjöbottensmyrarna vid Djupsjö by i Skorpeds socken. De vid nästföregående års besigtning meddelade föreskrifterna voro nu iakttagna. Det dike, som då ansågs vara förbisedt vid arbetet, uppgafs vara med afsigt utelemnadt och ersatt med ett annat af samma längd. Någon anmärkning emot underhållet kunde således ej framställas.

Jemtlands län.

Afdikning af myrmarker, tillhörande Klöfsjö by, äfvensom aftappning af den inom samma by belägna Bodtjärn i Klöfsjö socken. Afloppet från Bodtjärn var jemte de mindre dikena nästan upptaget, ehuru ej till full sektion. Grafven genom Lillflon, som låg temligen aflägsse från den odlade bygden, ämnade man utesluta från företaget, derest vederbörligt tillstånd dertill kunde erhållas.

Afdikning af frostförande marker inom Söderhögens och Nederhögens byar i Rütans socken. Arbetet var påbörjadt vid tvenne af de tre myrarne, men något dike hade ännu ej hunnit fullbordas.

Afdikning af frostförande marker inom Vemdalens by i Vemdalens socken. Hälften af arbetet ansågs vara verkställd. Alla diken voro påbörjade, ehuru endast en mindre del af dem var till full sektion upptagen.

Afdikning vid hemmanet Granbo, tillhörande Österåsens by i Häggenäs socken. Rensningar återstodo och dikesjorden var ej bortförd från kanterna.

Torrläggning af Svensjön, tillhörande Rise och Brattåsens byar samt Iffelnäs och Svensjö utjordar i Sunne socken. Hufvudgrafven var fullkomligt färdig och sjön uttappad, men det genom sjön för dess torrläggning beräknade diket hade till följd af bottenens lösa och vattendränkta beskaffenhet ej kunnat upptagas.

Afdikning af frostförande myrmarker, tillhörande Nordanäldens by i Näskotts socken. De avslutade delarne voro med omsorg utförda. Af arbetet återstod dock en ej obetydlig del. I de flesta diken fordrades grundliga rensningar och putsningar. Arbetsdirektionen anmodades att i underdånighet söka förlängning i arbetstiden, som tilländagings den 1 September 1890.

Afdikning af frostförande myrmarker, tillhörande Edsåsens by i Undersåkers socken. Arbetet var till största delen färdigt. Likväl återstod hufvudafloppets nedre och bredaste del jemte åtskilliga rensningar och sprängningar i de mindre dikena. Terrängen var mycket vattensjuk, och dessutom hade sommars starka nederbörd försvärat dikesgräfningen.

Afdikning af frostförande myrmarker inom Wij, Månsta, Oldberg och Ålsta byar samt Näs kyrkoherdeboställe i Näs socken. Företaget var fullbordadt med undantag af tvenne landsvägsbroar.

Afdikning af frostförande myrmarker inom byarne Bräcken, Nygård, Norrhara, Söderhara, Räcksjön, Stackris, Öfre och Nedre Mäläng i Sunne socken samt Grubben i Hackås socken. Företaget var skött med flit och omtanke; och stora delar af de olika systemen voro redan fullbordade. Målängssystemet var till största delen färdigt, ehuru emot doseringarne anmärktes, att de, såsom varande för branta, skulle omarbetas. Den stora afloppsgrafven från Blomtjärn till Mjösjön bearbetades, och landsvägsbron byggdes med stenhvalf i stället för trääck, hvilken förändring godkändes.

Afdikning af myrmarker, tillhörande byarne Greninge, Greningsholm och Långvattnets skogskil i Lits socken samt Mårdsjö by i Stuguns socken. Det under året påbörjade arbetet hade ej långt framskridit. Anmärkning förekom, dels att dimensionerna i de upptagna diken voro otillräckliga, dels att bott-

narne ej fullständigt befriats från sten, dels ock att dikesjorden ej aflägsnats från kanterna.

Aftappning af Trolltjärn, belägen inom Åflo by i Offerdals socken. Arbetet hade påbörjats öfver hela sträckan, men en större mängd berg än förslaget upptager hade mött å botten; till följd hvaraf ett par års förlängning af arbetstiden ansågs vara oundgängligen nödvändig.

Underhållet af nedan stående redan afsynade arbeten inom länet blef under året besigtigadt:

Afdikning vid Böle och Vesteråsens byar i Fors socken. Endast några mindre brister anmärktes, och skulle dessa till våren afhjelpas.

Afdikning vid Vedjeöns by i Ströms socken. Fullständig upprensning var företagen och omkring dikena hade odling utförts.

Afdikningar vid Tands och Rossbols byar, båda i Lockne socken. Anmärkningar förekommo ej.

Afdikning vid Yxskaftekälens by i Hammerdals socken. Dikena voro upprensade och vattenafloppet temligen obehindradt. Arbetsdirektionen förstodigades att låta bortföra sten, som af kälens framskjutits och nedfallit i diken.

Afdikning vid Kakuåsens by i Hammerdals socken. Oakadt påminnelser, som gifvits intressenterne, lemnade underhållet mycket öfrigt att önska. Linien A och hela systemet B voro ej behörigen upprensade, och i öfriga delar, der rensning verkstälts, hade så mycket sten kvarlemnats i botten, att vattnet deraf hindrades i sitt lopp. Inspektionsförrättaren ansåg likväl, att någon tid borde lemnas intressenterne till att fullgöra dem åliggande och vid besigtningen framhållna skyldigheter i förevarande afseende.

Öfre norra distriktet.*Vesterbottens län.*

Utdikning af Vebomarksträsket och Kelutjärn samt torrläggning af mark till Vebomark, Bäckboda, Mårtensboda och Storsandsjö i Löfångers socken. Hufvudgrafven var ordentligt uttagen och den deri anlagda dammen färdig. Alla diken voro upptagna, och rensning hade företagits i de först grädda.

Utdikning af Orr-, Gårds-, Käll- och Vajmyrarne, tillhörande Norsjö by i Norsjö socken. Flere af diken voro färdiga och i öfriga pågick arbetet.

Utdikning af frostförande moss- och myrtrakter vid Klingnäs by i Norsjö socken. Sedan föregående besigtning var i anseende till den regniga väderleken endast obetydligt arbete utfördt.

Afdikning af Degermyren, tillhörande Sörmjöle by i Umeå landsförsamling. Arbetet var anmärkningsfritt utfördt med några smärre ändringar i dikenas rigtning. Flere diken än planen föreskrifvit hade upptagits.

Utdikning af myrmarker, tillhörande Mullsjö by i Nordmalings socken. Företaget var nu bragt till fullbordning, utan att anledning till anmärkning förefans. Stora odlingsarbeten voro påbörjade och förestodo i de af diken genomskurna myrtrakterna.

Utdikning af frostförande myrmarker, tillhörande byarne och hemmanen Fjäderbäck, Storliden, Bodbyn, Vextholm, Nybyn

och Degerbyn i Säfvars socken. Omkring 6,380 meter, eller ungefär en fjerdedel af hela dikeslängden, voro upptagna.

Utdikning af frostförande mossar vid Björkås uti Norsjö socken. Den stora aflopsgrafven var uttagen, dock ej till fullt djup, så att Störviksträsket hade icke blifvit fullkomligt sänkt. De öfriga dikena hade påbörjats i enlighet med den vid sistlidna års besigtning lemnade anvisning. Endast på en kort sträcka hade man försökt uttaga full bredd, men botten hade skjutit upp, hvilket betingade efterrensning.

Utdikning af Rössmyren, Brunnsmysen och Lefvarsjömyren, tillhörande Lefvars by i Nordmalings socken. Arbetet hade fortskridit utan anmärkning emot utförandet. Föreskrift gafs om bortförande utaf den på dikeskanterna qvarliggande jorden.

Utdikning af frostförande myrar inom Norrfors by i Byske socken. Å Bastumysen, hvars båda aflopp påbörjats, voro tillsammans omkring 450 meter, ehuru ej till fullt djup, samt å Bastumoran omkring 300 meter diken till fullt djup upptagna.

Utdikning af frostförande myrar, tillhörande Örafvans by i Lycksele socken. De vid förra årets besigtning omnämnda brister hade delvis afhjelpats, och någon väsentlig anmärkning förekom ej.

Utdikning af Nackbäckmyren vid hemmanet Forsholm i Lycksele socken. Samtliga diken voro med omsorg upptagna.

Utdikning af myrar vid byarne Lossmen och Brännan i Burträskets socken. Vid Lossmens by voro alla dikena utgrädda, ehuru de behöfde delvis rensas; vid Bränna by deremot voro de ej färdiga. Hård lera och sten hade fördröjt arbetet.

Underhållet besigtigades å följande förut afsynade arbeten inom länet:

Afdikning vid Anumarks by i Umeå socken. Dikena befunnos vara i behof af rensning, hvarom intressenterne skriftligen förstärkades. Stora odlingar hade vidtagits.

Afdikning vid Böle, Vestertegs, Östertegs, Öns, Degernäs och Röbbäcks byar i Umeå socken. Emot underhållet förekom ej anmärkning; rensning af hufvuddikena hade företagits förlidet år. Odlingarne sträckte sig öfver betydliga områden.

Utdikning af Skinnarbyfjärden samt myrar, tillhörande Rickleå, Bäck, Junkboda, Öndebyn, Skinnarbyn och Dalkariså by i Bygdeå socken. Dikena syntes vara försvarligt underhållna, ehuru delvis i behof af rensning.

Afdikning vid Ängersjö by i Nordmalings socken. Anmärkning förekom ej.

Afdikning vid Frostkåge, Drängsmarks, Östviks, Östbäcks och Östanbäcks byar i Byske socken. Denna vidsträckta afdikning hade åstadkommit stora odlingar, hvilka med nödvändighet kräfvade dikenas noggranna underhåll. De diken, som besågos, voro i godt stånd, och intressenterne erhöilo skriftlig maning att iståndsätta möjligen bristfälliga diken.

Afdikning vid Spölands by i Vännäs socken. Det stora afloppsdiaket öster om elfven hade under sommaren grundligt upprensats. Tvärdikena voro deremot igenslammade och kräfde rensning nästan öfverallt.

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens berättelse 1890,

Afdikning vid Mångby, Gärde och Broänge byar i Löfångers socken. Upprensning pågick i en del diken, som deraf voro i behof.

Afdikning vid Långviks, Östra Fahlmarks och Sjöbottens byar samt hemmanet Nyborg i Skellefteå socken. Dikena voro betydligt förfallna, till följd hvaraf intressenterne skriftligen förstärkades att sätta dem i behörigt stånd.

Afdikning vid Gammelbyn, Bergviken och Brännbergsliden i Burträskets socken. Dikena voro delvis förfallna och underhållet försummadt.

Norrbottens län.

Utdikning af Grundträsket inom Grundträskets hemman i Neder Kalix socken. Någon rensning befans vara utförd och en lämpligare dam än den förutvarande anbringad. Träskets yta syntes genom den tilltagande gräsväxten blifva fastare, hvilket medfört förmånligare botten för dikets framdragande. Ehuru fullt djup ännu ej uppnåtts, torde det redan erhållna vara till fyllest.

Utdikning af Vuonopåtan, tillhörande Vuono och Haparanda byar i Neder Torneå socken. Dikningsarbetet saknade insigtsfull ledning och var från början ändamålslost bedrifvet; hvarför och då företaget är af stor betydelse ej minst i sanitärt hänseende, arbetsdirektionen förstärkades att anställa en lämpligare arbetsledare. — Någon rensning hade ej blifvit verkställd och den under föregående höst utförda dikningen hade ej uttagits till erforderligt djup.

Torrläggning af frostförande mark jemte sänkning af Snipträsket i Snipträskets by af Råneå socken. Utloppsgrafven från Snipträsket var färdig, och myren ofvan träsket var fullständigt afdikad.

Utdikning af Träskmyren, tillhörande Bälänge by i Neder Luleå socken. Något väsentligt arbete var ej heller sedan föregående inspektion utfördt, hvarför ytterligare förlängning af arbetstiden erfordrades.

Afdikning och odling af myren Akajänkå, tillhörande hemmanet $\frac{2}{32}$ mantal n:o 5 Lantto inom Junosuando by i Pajala socken. Arbetet befans nu vara med kraft påbörjad. Diket närmast gården var till hela sin längd upptaget, men af det vid landsvägen belägna återstod ännu en betydlig del.

Nedan stående förut af Styrelsen godkända arbeten blefvo under året i afseende på underhållet besigtigade:

Afdikning vid Juoksengi by i Öfver Torneå socken. Någon rensning hade ej verkstälts, hvadan vederbörande tillställdes skriftligt förstärkande att företaga sådan.

Utdikning af Degermyren i Råneå by och socken. Hufvudgrafven var till största delen upprensad. Bidikenas rensning återstod deremot, hvilken emellertid vederbörande egare förklarade sig ämnade utföra.

Under 1890 hafva följande vattenaftappningsarbeten blifvit godkända, nämligen:

	Vattenbefriad areal.		Beräknad afdkningskostnad.		Beviljad statsbidrag.			
	Hektar.	Kr.	ö.	Lån.		Anslag.		
				Kr.	ö.	Kr.	ö.	
Reglering af Kåtån och torrläggning af kringliggande maderinom Hvittaryds, Berga och Ljungby socknar af Kronobergs län	1,188	04	56,500	—	28,000	—	—	—
Afdikning af frostförande myrar, tillhörande hemmanen Vettungen, Kårud, Ödebyn och Björtveten i Bäcke socken af Elfsborgs län	207	83	7,900	—	—	—	2,600	—
Utdikning vid Stöpafor i Sunne socken af Vermlands län	213	32	5,201	20	—	—	1,047	20
Sänkning af Bjursjön samt utdikning af myrmark vid Sörmarkssäter å hemmanet Sörmark i Östmarks socken af Vermlands län	18	79	3,320	—	—	—	1,090	42
Afdikning af icke odlingsbara delar af Rye mossar, tillhörande Hjeltaryds hemman i Myresjö socken samt Flisshults hemman, Näsby socken, inom Östra härad af Jönköpings län	64	95	3,210	—	—	—	1,985	21
Afdikning af mossar invid Bjelkarumsån, hörande till hemmanen Ryd, Vimmarp, Nyboda, Gripslund, Husnäs skattegård och Husnäs säteri inom Karlstorps socken samt Näs och Bjelkarum inom Kråksbults socken, alla i Östra härad af Jönköpings län	185	93	28,500	—	—	—	9,500	—
Utdikning af frostförande mark, tillhörande Hjelmås och Göljamålen i Säby socken samt Kornås, Vivastås och Gårebo i Frinnaryds socken af Jönköpings län	23	60	1,500	—	—	—	500	—
Torrläggning af frostförande marker vid Bratteborg i Byarums socken i Östbo härad af Jönköpings län	18	39	1,665	—	—	—	550	—
Sänkning af sjöarne Sjölegöl samt norra och södra Gransjöarne jemte afdikning och odling af mark till hemmanen Granskata, Stora Sjögle, Skinberga, Vällnäs och Skålsbäck i Fagerhults socken och Bockasjögle i Virserums socken, alla i Kalmar län samt Rosendal i Åsheda socken af Kronobergs län	55	12	5,700	—	5,700	—	—	—
Afdikning af Kuts myr, tillhörande Sigdes, Lilla och Stora Glåfves, Ahlands, Sigsarve, Enges, Gejbjenne, Lindvede, Ammunde och Kärna byar i Burs socken af Gotlands län	165	05	6,500	—	5,000	—	—	—
Afdikning af vattenskadade marker, tillhörande Viksjö, Jakobsberg, Kalfshälla, Vaddesta, Äggelunda, Basbro, Hjulsta, Tensta, Breda, Vada, Lunda, Kålfsta, Spånga och Vårsta i Jerfälla och Spånga socknar af Stockholms län	145	50	15,962	21	15,200	—	—	—
Transport	2,286	52	135,958	41	53,900	—	16,272	83

	Vattenbefriad areal.	Beräknad afdkningskostnad.		Beviljad statsbidrag.				
		Lån.		Anslag.				
	Hektar.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	
Transport	2,286	52	135,958	41	53,900	—	16,272	83
Afdikning af vattenskadad mark, tillhörande Mörby i Askers socken, Örebro län	115	97	17,000	—	10,000	—	—	—
Afdikning af frostförande mark, tillhörande Hansjö, Kyrkbyn, Stenbergs, Oljons, Slättbergs och Stackmora byar i Orsa socken af Kopparbergs län	549	61	53,529	42	17,000	—	1,900	—
Afdikning af myrtrakter inom Karbäckens by i Tåsjö socken af Västernorrlands län	14	01	3,270	—	—	—	881	98
Vattenafledning genom frostförande marker inom Ödens by i Grundsunda socken af Västernorrlands län	9	19	3,800	—	—	—	1,260	—
Afdikning af frostförande marker, tillhörande hemmanen Östra Halåsen och Hölje samt indragna militiebostället Åsmundgården i Lits socken af Jemtlands län	235	58	21,000	—	—	—	7,000	—
Afdikning af vattensjuka frostförande myrmarker, tillhörande byarna Ösa, Tång, Gårde, Kännåsen, Rösta, Sörbyn, Hållskafven, Vestersem, Östersem, Nifåsen och Byn i Ås socken af Jemtlands län	868	14	37,180	—	—	—	12,390	—
Afdikning af frostförande, för odling otjenliga myrar, tillhörande Björne, Täker, Klåxåsen samt Klåppgårde byar i Näs socken af Jemtlands län	765	00	41,860	—	—	—	13,950	—
Afdikning af frostförande mossar, tillhörande Görviks by i Hammerdals socken af Jemtlands län	92	40	12,185	—	—	—	4,060	—
Utdikning vid Vallans by i Åre socken af Jemtlands län	70	50	3,205	—	—	—	1,060	—
Afdikning af frostförande myrmarker, tillhörande Ytterå afrafsland under Kingsta by i Nässockens socken samt Backe afrafsland och Hufvulsvikens by i Rödöns socken af Jemtlands län	116	33	11,100	—	—	—	3,700	—
Afdikning af myrmark vid Ytteröldens by i Offerdals socken af Jemtlands län	132	21	7,500	—	—	—	2,500	—
Afdikning af frostförande myrmarker, tillhörande Bergs by i Bergs socken af Jemtlands län	48	51	2,775	—	—	—	920	—
Afdikning af frostförande mark, tillhörande Norsjö by i Norsjö socken af Vesterbottens län	156	84	8,350	—	—	—	2,662	35
Utdikning af frostförande marker, tillhörande Kråkängers och Brännkälens byar i Löfångers socken af Vesterbottens län	177	79	11,350	—	—	—	3,780	—
Utdikning af frostförande myrar, tillhörande Bygdiljums by i Burträsk socken af Vesterbottens län	136	95	10,300	—	—	—	1,546	93
Transport	5,775	55	380,362	83	80,900	—	73,884	09

¹⁾ För de sålunda betecknade företagen hafva högre bidrag, än de här utförda varit anvisade; nedsättningarna hafva egt rum dels derföre, att verkliga kostnaden understigit den beräknade, och dels derföre, att arbetena med Eders Kongl. Maj:ts nädiga tillstånd godkäfts utan att vara utförda till den omfattning, som i fastställd plan afsetts.

	Vattenbefriad areal.	Beräknad afdikningskostnad.		Beviljad statsbidrag			
				Lån.		Anslag.	
				Kr.	ö.	Kr.	ö.
Transport	5,775 55	380,362	83	80,900	—	73,884	09
Utdikning af myrar, tillhörande Långvikens, Vesterbacka, Vesternäs och Sunnansjö byar i Umeå socken af Vesterbottens län.....	74 88	5,950	—	—	—	1,980	—
Utdikning af frostförande mossar vid Ytterklinten och Nya Storbäcken i Bygdeå socken och härad af Vesterbottens län.....	35 90	4,960	—	—	—	1,650	—
Afdikning af myrar, tillhörande kronohemmanet Granfors i Bygdeå socken af Vesterbottens län.....	64 95	5,000	—	—	—	1,660	—
Afdikning af Isovuoma myr vid Junosuando by i Pajala socken af Norrbottens län...	43 07	2,100	—	—	—	1) 556	—
Uttappning af sjön Lambur i Arvidsjaurs socken af Norrbottens län.....	287 21	10,800	—	—	—	3,600	—
Summa	6,281 56	409,172	83	80,900	—	83,330	09

1) Se noten å föregående sida.

Å de under utförande varande vattenaftappningsföretag, som här ej särskildt omförmäls, har ej arbete utförts till sådan omfattning, att besigtning deraf ansetts nödig.

D. Enskilda jernvägar.

a) För trafik öppnade.

Södra distriktet.

Malmö—Trelleborgs jernväg.

Banan befans vid besigtningstillfället vara i godt skick. 1,000 syllar hade under året utbytts, med längd af 2·4 meter, då de gamla syllarnes längd utgjort allenast 2·25 meter.

Vid Trelleborg pågick impregnering af syllar med »carbolineum original», hvarför kostnaden uppgafs utgöra endast 18 öre per syll.

50 vagnar grus hafva under året utkörts på banan för ballastens komplettering. Erforderliga mindre underhålls- och reparationsarbeten hafva vidtagits, hvarjemte nya kolhus uppförts i Hvällinge och Trelleborg.

Trelleborg—Klagstorps jernväg.

Arbetet å banan har under årets lopp så bedrivits, att jernvägen i sin helhet kunnat efter skedd besigtning öppnas för allmän trafik den 15 December 1890.

Malmö—Limhamns jernväg.

Afsyning af jernvägen förrättades den 27 och 28 September 1890, men något protokoll deröfver har ännu ej till Styrelsen inkommit.

Malmö—Ystads jernväg.

10,200 syllar och 1,515 meter jernskenor hafva under året blifvit utbytta samt 3 vexlar af jern ersatta med sådana af stål, hvarjemte 2,750 kbm. ballastgrus utförts. Banan var vid besigtningstillfället belagd med stålskenor af 22·3 kg:s vikt, med undantag af den 8 km. långa sträckan mellan Ystad och Charlottenlund, hvartill dock skenor anskaffats.

Vid Hindby och Näsbyholms stationer hafva under året ändspår utlagts af respektive 75 och 80 meters längd. Vid Oxie station har lastkajen ökat med 42 meter. Vid Skabersjö station har en ny byggnad uppförts till bostad för stationsbetjeningen.

Rullande materielen har ökat med 10 nya godsvagnar.

Beträffande bron öfver citadellkanalen utlofvades vid besigtningen, att de vid nästföregående års inspektion anmärkta bristerna å vingmurarne derstädes snarligen skulle afhjelpas.

Böringe—Anderslöfs jernväg.

1,887 syllar hafva under året blifvit utbytta; och beräknas det, att hela partiet halfrunda syllar, som vid jernvägens anläggning inlagts, skall inom tre år vara ur banan bortskaffadt.

Den gamla motorn i en Rowansvagn har apterats till lokomotiv och Rowansvagnen till personvagn.

Banan befans vid besigtningstillfället vara väl underhållen.

Anderslöf—Östra Torps jernväg.

Vid Jordberga station har ett 130 meter långt sidospår blifvit inlagdt.

Banan befans vara väl underhållen.

Lund—Trelleborgs jernväg.

6,700 syllar hafva blifvit ersatta med nya af Gotlands-virke. 367 nya stålskenor hafva blifvit inlagda, hvarjemte 253 odugliga jernskenor utbytts mot gamla, men brukbara sådana. 500 tons stålskenor hafva för kommande behof under år 1890 upphandlats.

Ny lastkaj af granit har uppförts vid Mariebergs station samt ett stäckspår der inlagts.

Med anledning af Trelleborg—Klagstorps jernvägs anslutning till banan och på nämnda jernvägs bekostnad har derjemte vid Trelleborgs station anlagts omkring 800 meter nya spår.

Lund—Kjeflinge jernväg.

300 syllar hafva under året utbytts, hvaremot icke något utbyte af skenor egt rum.

Den för denna jernväg och Lund—Trelleborgs jernväg gemensamma rullande materielen har ökat med en III:e klassens personvagn.

Vid besigtningstillfället befans hela banan vara i mycket godt skick.

Malmö—Billesholms jernväg.

Omkring 1,000 i kokande karbolineum indränkta syllar hafva under året inlagts.

Vid Furulunds station har ett större vattentorn uppförts; hvarjemte en reparationsverkstad inrättats i lokomotivstallet vid Malmö station.

Åtskilliga smärre nybyggnads- samt reparations- och underhållsarbeten hafva i öfrigt utförts; och befaus banan vid besigtningstillfället vara väl och omsorgsfullt underhållen.

Ystad—Eslöfs jernväg.

11,270 syllar hafva under året utbytts samt 31,400 meter stålskenor inlagts i stället för förut befintliga jernskenor.

1,850 kbm. ballastgrus hafva utförts å linien.

Å 6 stationshus hafva större förändringar vidtagits, i det att förut varande I:a klass-väntsalen inredts till expeditionslokal och förut varande expeditionslokalen till I:a klass-väntsal.

Köpinge bros landfästen hafva ombyggt med prima eldfast tegel.

Rullande materielen har ökats med 5 täckta godsvagnar.

Cimbrishamn—Tomelilla jernväg.

De hufvudsakligaste underhållsarbeten, som under året blifvit utförda vid jernvägen, äro inläggande af 7,560 nya 2·375 meter långa syllar af furu samt utförande på banan af 50 vagnslaster grus.

Banan var vid besigtningstillfället i temligen godt och rullande materielen i försvarligt skick.

*Landskrona och Helsingborgs jernvägar.*a) bandelen *Landskrona—Eslöf.*

5,800 syllar af furu samt stålskenor till en banlängd af 2 km. hafva inlagts.

Ny station har anlagts vid Stabbarp med ett 258 meter långt sidospår, hvarjemte nya stickspår anlagts vid Teckomatorp af 257 meters längd, vid Billeberga af 211 meters längd och vid Vallåkra af 120 meters längd.

Banan befans vid besigtningstillfället vara i godt skick.

b) bandelen *Helsingborg—Billeberga.*

Å denna bandel hafva omkring 6,000 syllar af furu samt stålskenor till 5·8 km:s längd blifvit inlagda.

Vid Vallåkra station och Helsingborgs sockerbruk hafva nya spår anlagts.

Det anmärktes vid besigtningstillfället, att skarvarne emellan Helsingborg och Ramlösa behöfde lyftas, men att banan i öfrigt var i godt stånd.

Landskrona—Engelholms jernväg.

8,000 syllar hafva utbytts, och å 6 km:s längd hafva stålskenor blifvit inlagda. Vid Kingelstads station hafva 3 nya spårveklar af stål inlagts. Vid Säby station har rundspåret förlängts 75 meter och ett stickspår anlagts af 31 meters längd. Vid Ekeby station har rundspåret förlängts 120 meter.

50 vagnslaster ballastgrus hafva utförts på linien.

Åtskilliga smärre reparations- och underhållsarbeten hafva verkstälts å en del jernvägen tillhöriga byggnader.

Vid besigtningstillfället anmärktes, att en betänkelig sättning egde rum vid Billesholms grufvas station i följd af underminering vid stenkolsbrytningen, och att det syntes nödvändigt att genom vederbörande myndigheters försorg undersökning föranstaltades till utrönande af, huru stenkolsbrytningen utfördes. Vid alla vägöfvergångar anbringades ledskenor med mellanliggande fyllning af slagen sten i stället för plankbeläggning. Såsom slutomdöme uttalades, att banan och materielen voro i temligen godt skick.

Säbyholms jernväg.

Omkring 1,100 furusyllar af 2·4 meters längd hafva utlagts å linien samt 50 långsyllar å stationerna. Vid Säbyholms station har utlagts ett 90 meter långt stickspår, hvartill gamla skenor användts, hvarjemte derstädes anbringats en ny spårvevel af stål.

Rullande materielen har ökats med 12 godsvagnar, af hvilka 2 äro försedda med bromsinrättningar.

Hör—Hörby jernväg.

2,800 nya syllar, dels af furu och dels af ek, hafva under året inlagts.

Vid besigtningstillfället befans banan vara i temligen godt skick.

Hörby—Tollarps jernväg.

Vid Ö. Skånes torfströfabriks lastplats, belägen 9 km. från Hörby och 1 km. från Satsrupps station, har ett 50 meter långt stickspår förändrats till rundspår, så att det numera i sin helhet håller 133 meter.

Vid besigtningstillfället var banan i godt skick.

Hästveda—Karpalunds jernväg.

Vid Qviinge station har under året utlagts ett stickspår af 104 meters hinderfri längd.

Vid besigtningstillfället hade 5,700 nya syllar inlagts, och 50 kbm. grus utförts på banan. Det anmärktes dock, att återstående äldre syllar vore af dålig beskaffenhet och att vederbörande för den skull borde vara beredda att under år 1891 göra ett mycket stort syllutbyte. Banan befans i öfrigt vara i godt skick.

Gärds härads jernvägar.

10,200 syllar hafva utbytts samt 1,350 kbm. grus utförts på banan.

Vid Maltesholm har ett stickspår utlagts ned till en kalkugn.

Straxt söder om Gärds Lyngby station har en sänkning af balauslinien företagits, hvarigenom åstadkommits en lutning af 1:160 å 365 meters längd i stället för förut varande tvenne skarpare lutningar.

Ny vattenstation har anlagts vid Hernestad.

Helsingborg—Hessleholms jernväg med bibana.

Vid besigtningstillfället befans banan vara i mycket godt skick. 170 långsyllar och 6,000 vanliga syllar af 2·7 meters längd hade utbytts. I sidospår hade nedlagts 108 stålskenor. Ballasten hade kompletterats med omkring 920 kbm. grus. I närheten af Torups kyrka var under anläggning en ny station,

kallad Vest-Torup, belägen 6 km. från Tyringe och 7 km. från Perstorps station. Från Bjuf—Billesholmsbanan hade vidare för Kropps aktiebolags räkning anlagts ett spår med utgång straxt utanför Bjufs station.

Rullande materielen hade ökats med 20 godsvagnar, och 10 godsvagnar hade, för att användas vid trupptransporter, försetts med lös inredning enligt statens jernvägars modell.

Vittsjö—Hessleholms jernväg.

Arbetet å denna bana hade så bedrifvits, att jernvägen kunde efter skedd besigtning öppnas för allmän trafik den 12 September 1890.

Kristianstad—Hessleholms jernväg.

6,800 syllar af furu hafva under året utbytts, hvarjemte 1,550 meter förslitna jernskenor ersatts med nya skenor af samma materiel.

På sydöstra sidan af Kristianstads bangård har utlagts ett stäckspår af 130 meters längd, hvartill användts gamla jernskenor.

Rullande materielen har ökats med 10 godsvagnar.

Bolaget förständigades att iakttaga, det brosyllarne blefve lagda på föreskrifvet afstånd med 223 mm:s mellanrum.

Kristianstad—Åhus jernväg.

700 syllar af furu hafva under året utbytts.

Vid besigtningstillfället anmärktes, att mellan Viby och Hammars stationer för ett stäckspår till Hårlöfs tegelbruk inlagts en vaxel utan föregående anmälan och utan angifvande af hvilka föreskrifter, som lemnats rörande dess bevakning, samt att mellan Kristianstads och Hammars stationer utlagts en rangeringsbangård, likaledes utan anmälan och gillad plan.

Kristianstad—Immelns (Kristianstad—Sibbhult—Glimåkra) jernväg.

8,185 syllar, deraf 5,294 af ek och 2,891 af furu, hafva under året inlagts.

Mellan Immelns och Tubbarps stationer har inlagts ett 64 meter långt stäckspår, hvarjemte vid spåret uppförts en 24 meter lång lastkaj af sten.

Skåne—Hallands jernväg (Helsingborg—Halmstad med tvärbana).

Vid besigtningstillfället upplystes, att 15,000 syllar skulle under året utbytas.

Följande arbeten hafva utförts:

vid Kattarps station: utvidgning af lastningsplanen;

vid Rögle station: fyllning för och utläggning af ett 320 meter långt sidospår; utvidgning af lastningsplanen;

vid Vegeholms station: en kurva å linien utlagd från 300 till 750 meters radie;

vid Grefvie station: en kurva å linien vid Sinarp omlagd från 300 till 750 meters radie;

vid Laholms station: lastningsplanen utvidgad;

vid Halmstads station: banvaktstuga med vedbod uppförd;

vid Höganäs öfre station: utvidgning af personplattformen m. m.

vid Mjölhults station: lastningsplanen utvidgad;

vid Stureholms station: fyllning för och utläggning af ett 200 meter långt sidospår; och
vid Vestraby station: godsbod uppförd.

Mellersta Hallands (Halmstad—Varberg) jernväg.

Omkring 19,300 syllar hafva under året utbytts.

Gemensamt med Skåne—Hallands jernväg har från Halmstads station utlagts ett förbindelse- och omlastningsspår för trafiken med Halmstad—Bolmens jernväg.

Lokomotivstallet i Halmstad har blifvit tillbyggt med två rum.

Rullande materielen har ökats med en s. k. kylvagn för smörtransporter samt 5 täckta godsvagnar.

Göteborg—Hallands (Varberg—Göteborg) jernväg.

Af arbeten för banans underhåll märkas, förutom banspåret lyftning och justering, hufvudsakligen påfyllning af 8,000 kbm. grus till ballastens komplettering samt ommålning af jernvägens samtliga broar jemte viadukten invid Göteborg.

De under året verkställda nybyggnads- och utvidgningsarbetena utgöras hufvudsakligen af:

anordnandet i banans plan af 4 särskilda vägöfvergångar med tillhörande trummor;

uppförandet af en 100 meter lång mellanplattform af trä vid Åsa station;

utläggandet af ett 370 meter långt spår med 2 vaxlar vid Lindome station, ett 408 meter långt sådant med 2 vaxlar vid Åsa station och ett 100 meter långt sådant med 1 vaxel vid Backa station.

Rullande materielen har ökats med 1 fyrkoppladt lokomotiv med tender, 3 boggie-personvagnar och 21 täckta godsvagnar.

Vid besigtningstillfället anmärktes, att den s. k. Flabäcksbanken numera syntes vara alldeles säker, då någon sättning derstädes icke på ett helt år egt rum.

Sölvesborg—Kristianstads jernväg.

5,750 syllar af furu hafva under året ombytts samt 7 nya spåraxlar inlagts. Mellan Kristianstads och Nosaby stationer äro nya stålskenor med dubbla vinkelskarfjern inlagda på en sträcka af 2 km. samt riklig ballastpåfyllning verkställd.

Nytt godsmagasin har blifvit uppfördt vid Gualöfs station samt nya lastkajer byggda vid Kristianstads och Bromölla stationer, hvarjemte nytt ekonomihus uppförts för banvakten vid denna senare station.

Vid besigtningstillfället anmärktes, att utanför första bron vid Kristianstad en ny rangeringsbangård blifvit anlagd utan gillad plan; att en tillämnad omläggning af Sölvesborgs station i dess helhet vore af behofvet särdeles påkallad; samt att banan för öfrigt läge mycket väl och öfver hufvud taget vore i betydligt bättre skick än vid föregående besigtning.

Vestra Blekinges jernväg (Karlshamn—Sölvesborg med grenbana).

1,829 syllar, deraf 1,370 af furu och 459 af ek, hafva ombytts samt 850 kbm. ballastgrus utförts.

En ny spåraxel har inlagts å Sandbäcksbangård.

Mellersta Blekinges jernvägar.

Å dessa jernvägar, som den 7 Juni och den 21 November 1889 öppnades för allmän trafik, hafva kompletteringsarbeten verkstälts.

Karlshamn—Vislanda jernväg.

9,100 syllar, deraf 7,300 af furu och 1,800 af ek, hafva under året utbytts, hvarjemte 4,400 kbm. ballastgrus utförts, deraf 3,800 kbm. å hufvudlinien och 600 kbm. å bangårdarne.

9.7 km. bana har under året blifvit belagd med nya stålskenor af 17.2 kg:s vikt; och då förut inlagts stålskenor till en sammanlagd baulängd af 23.8 km., är följaktligen af banans hela längd, 78 km., en sträcka af 33.5 km. försedd med stålskenor. Återstående jernskenor hafva ansetts böra utbyttas under loppet af 4 år, eller till 1894 års slut.

Vid Bjellersnäs har inköpts mark till anläggning af Frida-fors station. Vid besigtningstillfället voro terrasseringsarbetena färdiga och stationshuset under uppförande.

För Karlshamns bangårds förlängning voro vid samma tillfälle arbetena påbörjade, och voro Mie-brons landfästen, som grundlagts på 10 å 12 meter långa pålar, omgifna af plankspånt, uppmurade till och med pallskiftet.

Träöfverbyggnaden å bron vid Svängsta ansågs ej länge kunna vara säker, utan tillsades, att densamma borde snarligen utbyttas.

Det anmärktes vidare, att den å banan befintliga tunneln numera vore mycket osäker, i det att det ej sällan inträffade, att större eller mindre stenar nedföle från sidor och hvalf. Tunneln genomgiges visserligen af vakt före hvarje tågs ankomst, men härigenom förebyggdes naturligen ej faran, att stenar kunde nedfalla på tåget eller framför detsamma under tågets passerande. Fråga hade också uppstått om att spränga upp tunneln till en öppen bergsskäring, enär dess tvärprofil vore mindre än den fria banans och den följaktligen icke kunde hvälfvas.

Såsom slutomdöme uttalades, att banan i allmänhet vore i temligen godt skick, men att vagnarne tarvade reparation.

2 lokomotiv samt 3 person- och 40 godsvagnar hafva i öfrigt under år 1890 öfverlåtits till Vislanda—Bolmens jernvägs-aktiebolag.

Vislanda—Bolmens jernväg.

7,050 syllar, deraf 530 af ek, hafva inlagts, hvarjemte något ombyte af jernskenor egt rum.

En ny vaxel samt ett 132 meter långt nytt sidospår har inlagts å Ljungby bangård.

Lyftning, stoppning och justering af hufvudspåret har verkstälts.

Grund har lagts till ett 21 meter långt, 10 meter bredt lokomotivstall med reparationsverkstad i Ljungby.

Halmstad—Bolmens jernväg.

Denna jernväg, som öppnades för allmän trafik den 30 Oktober 1889, har, efter föregående afsyning, af Styrelsen erhållit afsyningsbetyg den 10 Juli 1890.

Derefter hafva en banvaktstuga af tegel med uthus af trä utmed hamnspåret, en tillbyggnad till lokomotivstallet i Halmstad och en källare vid Byggets station uppförts.

Halmstad—Nässjö jernväg.

29,800 syllar hafva blifvit ombytta; 2,500 odugliga jernskenor hafva utbytts mot dels stål- och dels nya jernskenor, motsvarande en längd af 9.25 km., deraf 5.50 km. med stålskenor. Å banan i dess helhet var vid 1890 års slut en sträcka af 30 km. belagd med stålskenor.

Banan har under året blifvit lyftad och fullgrusad på en längd af 12.1 km., hvartill åtgått omkring 1,300 vagnslaster grus.

6 broar hafva blifvit försedda med öfverbyggnad af valsade jernbalkar.

Vid Halmstads station har stationshuset blifvit tillbyggt med en flygel, innehållande expeditionslokaler, vid Oskarsströms station har godsmagasinet blifvit tillbyggt och vid Fröslida station har uppförts ett nytt godsmagasin.

Banan var vid besigtningstillfället i godt skick.

Kinnared—Fegens jernväg.

Omkring 1,600 syllar hafva blifvit ombytta.

Vid Fegens station har godsmagasinet blifvit tillbyggt.

Banan var vid besigtningstillfället i godt skick.

Fegen—Åtrans jernväg.

Omkring 400 syllar hafva under året ombytts.

Vid Åtrans station har uppförts ett lokomotivstall med plats för en maskin äfvensom en ejektor för vattentagning.

Vexjö—Alfvesta jernväg.

4,000 syllar hafva utbytts. Å Vexjö bangård hafva nedlagts 674 meter brukbara svenska stålskenor och å Råppe bangård 75 meter brukbara jernskenor. Hela banans hufvudspår utgöres numera af stålskenor.

Bron vid Råppe station har ombygts.

Vid Gemla station har stationshuset utvidgats.

Banan var vid besigtningstillfället i mycket godt stånd.

Karlskrona—Vexjö jernväg.

12 km. af hufvudspåret hafva under år 1890 belagts med stålskenor; och uppgick vid 1890 års slut sammanlagda sträckan stålskenospår till 79.5 km., men återstodo ännu 34.5 km. af banan belagda med jernskenor. Tiden, inom hvilken dessa borde utbyttas mot stålskenor ansågs icke böra öfverstiga 3 år, räknadt från 1891 års början.

6.28 km. förut begagnade, men brukbara jernskenor hafva i öfrigt utlagts i stället för allt för hårdt slitna jernskenor.

Till underlag för de under 1890 utlagda stålskenorna hafva användts 13,627 nya syllar. Å öfriga delar af banan äfvensom å stationernas sidospår hafva omkring 12,700 syllar utbytts.

Ballasten har under året förbättrats med omkring 5,200 kbm. grus.

10 broar hafva försetts med brobalkar af bessemerjern.

Magasinerna i Holmsjö, Skruf och Hofmantorp hafva blifvit tillbyggda.

Rullande materielen har ökats med 10 godsvagnar med broms.

Lokomotiven voro i godt stånd. Hvad öfriga rullande materielen angår, pågick reparation deraf; och syntes sådan vara högst behöflig.

Såsom slutomdöme anfördes, att banan, med undantag af den del deraf, som ännu icke vore belagd med stålskenor, befunne sig i godt skick.

Vestra distriktet.

Bergslagernas jernvägar.

63,500 syllar hafva under året ombytt samt omkring 18 km. skenor af jern ersatts med dylika af stål; och voro vid årets utgång 111 km. af hufvudspåret belagda med stålskenor.

Vid Segmons station har ett nytt 217 meter långt sidospår blifvit utlagdt, och till kanalen vid Trollhättan har inlagts en vaxel och ett stickspår till en längd af 234 meter.

För beredande af ökad utrymme i stationshuset vid Domnarfvet har detta blifvit försedt med en tillbyggnad i två våningar, hvilken vid årets utgång var under tak.

Vid Grängesbergs station har för betjeningspersonalen uppförts en boställsbyggnad, inrymmande tre lägenheter.

Vid Åmåls station har lokomotivstallet blifvit utvidgadt för beredande af plats för ytterligare 6 lokomotiv, i sammanhang hvarmed anordnats en vattenstation samt spår utlagts för förbindelse med vändskifvan, till en längd af 195 meter.

Vid Hellefors och Upplärads stationer hafva godsmagasiner flyttats från lastkajerna till lämpligare platser.

Vid Göteborgs station hafva de under år 1889 påbörjade mera omfattande utvidgnings- och tillbyggnadsarbetena blifvit fullbordade. Å stationens östra ända har, för ordnande af tåg- och vagnrörelsen i syfte att förebygga hinder och fara, icke oväsentliga omregleringar af spårsystemet egt rum, hvilka derjemte kräft inläggande af 3 nya vaxlar samt utläggande af ett nytt spår af 135 meters längd.

Rullande materielen har under året ökats med 2 sexkoplade lokomotiv och 75 plankvagnar.

Östra Vermlands jernväg.

12,670 syllar och 4,193 meter skenor hafva blifvit utbytta samt 718 kbm. ballastgrus utförda.

I öfrigt hafva under år 1890 vid denna jernväg endast vanliga underhållsarbeten blifvit verkställda.

Filipstads norra bergslags jernväg.

Förutom vanliga underhållsarbeten har utbyte egt rum af 4,560 syllar samt inläggning verkstälts af 10 vaxelkorsningar af martinstål i stället för sådana af tackjern.

Vid Filipstads station hafva inlagts nya sidospår af tillhoppa 330 meters längd jemte 2 vaxlar.

Alla vagnarne äro uthyrda till Nordmark—Klarelvens jernväg, som fortfarande ombesörjer trafiken.

Nordmark—Klarelvens jernväg med bibanor.

15,300 syllar hafva utbytts samt 4 vaxelkorsningar af martinstål inlagts i stället för odugliga sådana af tackjern.

Vid bron öfver Årås-elfven (3.56 km. söder om Sjögränd) hafva broregelstöden, som utgjordes af träbockar på låga stenpelare, blifvit ersatta med bropelare af sten i kallmur, uppförda ända upp till broreglarne och med de öfversta skiftena lagda i cementbruk.

Vid Råda och Myra hållplatser hafva uppförts mindre stationshus m. m.

Vid Björndalsbron, hvarest bibanan till Skynnäs utgår, har inlagts en vaxel samt uppsatts en skifsignal och en stängbom.

Björndalsbron—Munkfors jernväg.

Arbetena hade så bedrifvits, att jernvägen efter verkställd besigtning erhöil tillstånd att öppnas för allmän trafik den 27 September 1890.

Dalslands jernväg med bibana.

Kajen vid Lee's lastageplats har blifvit utvidgad och ombyggd.

I öfrigt hafva nödiga underhållsarbeten verkstälts, hvarjemte rullande materielen ökats med 1 fyrkoppladt tanklokomotiv och 5 täckta godsvagnar.

Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernväg.

Vanliga underhålls- och reparationsarbeten äfvensom smärre nybyggnadsarbeten vid en del banvaktarstugor hafva verkstälts.

I öfrigt hafva blifvit utbytta 16,500 syllar, 6 km. stålskenor, 26 vaxelkorsningar och 41 vaxeltungor, hvarjemte vid Lilleskogs och Herrljunga stationer stickspår med nya vaxlar anlagts, med respektive 80 och 122 meters längd.

Borås—Herrljunga jernväg.

7,337 syllar hafva under året utbytts, men i öfrigt endast vanliga underhållsarbeten verkstälts.

Banan befans vid besigtningstillfället vara i godt stånd.

Varberg—Borås jernväg.

Utbyte af 17,500 syllar och skenor å 3.6 km. bana har under året försiggått.

Stationsplanerna vid Viskafors och Veddinge hafva utvidgats och sidospåren derstädes förlängts, hvarjemte sidospår anlagts vid Hulta mellan Skene och Björketorps stationer.

Rullande materielen har under år 1890 ökats med 10 öppna godsvagnar.

Kinds härads (Borås—Svenljunga) jernväg.

6,295 syllar hafva ombytt samt 145 kbm. grus utförts.

En vaxel har inlagts å det s. k. Drufveforsspåret, beläget 0.8 km. från Borås nedre station, i följd hvaraf nämnda spår nu är ett rundspår af 71 meter hinderfri längd.

Nödiga underhållsarbeten hafva i öfrigt verkstälts. Banan var ordentligt underhållen.

Ulricehamn—Vartofta jernväg.

8,000 syllar hafva under året utbytts, hvaremot i öfrigt endast vanliga underhållsarbeten förekommit.

Östra distriktet.

Mariestad—Moholms jernväg.

3,500 syllar hafva under året utbytts. Nya stålskenor af 14.6 kg. vigt pr meter med långa skarfförbindningar hafva in-

lagts å en sträcka af 2·3 km. och voro vid 1890 års slut 8·4 km. af hela banlinien omlagda med stålskenor.

14 vagnar af äldre modell hafva blifvit förändrade till tungvagnar med smidda stålkorsningar.

Vid Mariestads station hafva ett nytt lokomotivstall af tegel och ett vagnshus af resvirke och bräder uppförts, hvarjemte en ny vagnvåg nedlagts.

Mariestad—Kinnekulle jernvåg.

Efter skedd afsyning i September 1890 har Styrelsen den 27 Oktober samma år utfärdat afsyningsbetyg för denna jernvåg.

Skara—Kinnekulle—Venerns jernvåg.

Vid besigtningstillfället befans denna nya jernvåg vara väl underhållen.

Lidköping—Håkantorps jernvåg.

4,100 syllar hafva utbytts och nya stålskenor utlagts å 0·7 km. bana.

Vid besigtningstillfället förekom ingen annan anmärkning än att det fattades fasta signaler vid stationerna och varningstaflor vid vägöfvergångarne.

Denna jernvåg har under året på exekutiv auktion inköpts af Lidköping—Skara—Stenstorps jernvägsaktiebolag, hvilket den 1 November 1890 öfvertog jernvägen; men auktionen har dock ännu ej blifvit fastställd.

Lidköping—Skara—Stenstorps jernvåg.

13,167 syllar, 1,752 meter skenor, 15 stödskenor och 2 vaxeltungor hafva under året utbytts.

Skara stationshus har grundligt reparerats invändigt och expeditjonslokalen i sammanhang dermed utvidgats.

Det anmärktes vid besigtningstillfället, att i reglementet föreskrifna varningstaflor saknades vid vägöfvergångarne.

Hjo—Stenstorps jernvåg med bibana.

11,680 syllar hafva utbytts, hvarjemte ballasten kompletterats mellan Fridened och Ekedalen. 60 tons nya stålskenor med vinkelskarfvar hafva inköpts, men ej blifvit utlagda.

Vid Svensbro station har ett rundspår inlagts. Vid Hjo station har en reparationsverkstad samt en vagnvåg med öfverbyggnad uppförts.

Vid besigtningstillfället anmärktes allenast, att varningstaflor saknades vid vägöfvergångarne.

Uddagården—Falköpings jernvåg.

880 syllar hafva utbytts, hvarjemte ett nytt lokomotivstall uppförts vid jernvägens lastplats å Ranten.

Banan var vid besigtningstillfället i anmärkningsfritt skick. Densamma är hufvudsakligen afsedd för kalktransport från Uddagårdens kalkbrott.

Kalmar—Emmaboda jernvåg.

Denna jernvåg befans vid besigtningstillfället vara väl och ordentligt underhållen.

9,700 syllar hafva under året utbytts, hvarjemte 3·7 km. stålskenor inlagts och 2·5 km. skadade jernskenor utbytts mot

brukbara sådana. Af hufvudspårets hela längd, 56·9 km., är nu en sträcka af 24 km. belagd med stålskenor.

Nybro—Säfsjöströms jernvåg.

Äfven denna jernvåg var väl och ordentligt underhållen. 10,100 syllar och 185 meter skenor hafva under året ombytts.

Hvetlanda—Säfsjö jernvåg.

4,460 syllar hafva blifvit utbytta och 550 vagnslaster grus utförda. Omkring 0·5 km. vester om Myresjö station har inlagts en vaxel med ett 33 meter långt spår för timmerlastning. Vid Hellinge station har ett omkring 140 meter långt stickspår utlagts till en vid stationen uppförd ångsåg, och vid Lannaskede brunn har ett rundspår inlagts.

Godsmagasinet vid Hvetlanda station har blifvit utvidgadt, samt ny smedja med reparationsverkstad, äfvensom vagnskjul derstädes uppförda.

Som ett nytt 16-tons-lokomotiv inköpts, hafva samtliga broar och öppna trummor blifvit förstärkta.

Banan var vid besigtningstillfället till alla delar väl underhållen.

Nässjö—Oskarshamns jernvåg.

26,400 syllar hafva utbytts och 12 km. stålskenor af 27·89 kg. vikt pr meter.

Å 2 mindre broar hafva ekbjelkar utbytts mot stålreglar.

Vid Hultsfreds station har ett mindre godsmagasin och vid Målilla station en 20 meter lång lastkaj af sten uppförts.

Frånsedt att ballasten på några sträckor närmare Oskarshamn var otillräcklig, befans vid besigtningstillfället så väl spåret som jernvägens öfriga inrättningar och tillhörigheter vara väl underhållna.

Vimmerby—Hultsfreds jernvåg.

3,450 syllar hafva ombytts.

Ehuru någon direkt anledning dertill ej förelegat, har jernvägens styrelse beslutat, att å alla broar å banan, der brobalkar af trä förekomme, dessa skulle utbytas mot jernbalkar.

Banan var vid besigtningstillfället till alla delar väl underhållen.

Hultsfred—Vesterviks jernvåg med bibanor.

4,800 syllar hafva utbytts. 1,156 meter nya och 1,236 meter i sidospår förut befintliga skenor hafva inlagts i hufvudspåret.

Ingen anmärkning förekom vid besigtningstillfället.

Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernvåg.

7,200 syllar samt 100 meter stålskenor och 1,200 meter beagnade, men användbara jernskenor hafva under året inlagts.

Vid en banvaktstuga omkring 33 km. från Bersbo har anlagts ett stickspår af 74 meters längd i och för omlastningar för den nyanlagda pappersmassfabriken vid Eds bruk.

Jernvägens lokomotiv- och vagnreparationsverkstäder i Vestervik hafva blifvit utvidgade och ett 102 meter långt stickspår derstädes utlagdt.

Vid Åtvidabergs station har lokomotivstallet blifvit tillbyggt, hvarigenom plats erhållits för ytterligare 3 maskiner.

Vid besigtningstillfället förekom icke någon anmärkning, utan ansågs allt vara i behörig ordning.

Norsholm—Bersbo jernväg.

4,000 syllar hafva utbytts, hvarjemte 155 meter nya jernskenor utlagts för utbyte och 555 meter begagnade skenor förflyttats till hufvudspår.

Stickspåret vid Mulstad har under året blifvit förlängdt med 18.5 meter, hvadan dess hinderfria längd nu uppgår till 77.8 meter.

Banan befans vara väl underhållen.

Finspong—Norsholms jernväg.

Utbyte af 2,500 syllar och 95 meter skenor har under året egt rum.

Rullande materielen har ökats med 4 godsvagnar, deraf 1 med skrufbroms.

Banan vitsordades vid besigtningstillfället vara väl underhållen.

Pålsboda—Finspongs jernväg.

Under året hafva å banan inlagts 1.4 km. stålskenor af 17 kg. vigt i stället för förut befintliga 15 kg:s jernskenor samt 3 spårveklar med korsningar af martinstål i stället för sådana af gjutjern. Dessutom hafva 10,100 syllar utbytts samt 200 kbm. grus utförts.

Vid Finspong har ett nytt förrådshus blifvit uppfördt.

Banan var väl underhållen.

Fogelsta—Vadstena jernväg.

Utbyte af 1,700 syllar har egt rum, hvarjemte under året påbörjats omläggning af hela banan med stålskenor, vägande 15 kg. för meter, för hvilket ändamål inköpts 255 tons, med tillhörande skarvfjern och bult.

5 godsvagnar hafva under år 1890 inköpts.

I sammanhang med banbyggnaden Vadstena—Ödeshög har ny station anlagts i Vadstena.

Banan var vid besigtningstillfället i anmärkningsfritt skick.

Vadstena—Ödeshögs jernväg.

Denna jernväg med dertill hörande inrättningar vitsordades vid besigtningstillfället vara i godt skick.

Gotlands jernväg.

13,000 syllar samt 66 skenor hafva under året ombytts, hvarjemte å linien utförts 10 vagnar grus.

Vid besigtningstillfället befunnos rullande materiel och husbyggnader vara anmärkningsfritt underhållna och likaså sjelfva spåret väl justeradt och ballastadt samt erforderligt syllutbyte verkställt. Då emellertid en stor del af skenor voro skadade, anmodade besigtningssmannen jernvägens styrelse att från och med år 1890 och allt framgent, till dess spåret åter vore i fullgodt skick, årligen inlägga minst 75 tons nya stålskenor med en minimivigt af 15 kg. per löpande meter. Enligt hvad som upplysts, har jernvägens styrelse under år 1890 gått i författning om inköp af 150 tons stålskenor att levereras under våren 1891.

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens berättelse 1890.

Mellersta distriktet.

Åmmeberg—Vetterns jernväg.

Under året hafva inlagts 1,686 syllar samt 81 nya engelska stålskenor af 31.5 kg. vigt per meter.

Jernvägen var vid besigtningstillfället i godt skick.

Askersund—Skjällberg—Lerbücks jernväg.

Äfven denna jernväg befans vara i godt skick.

1,800 syllar hafva under året inlagts.

Röfors—Laxå jernväg.

Utbyte af 1,500 syllar har egt rum.

Jernvägen var väl underhållen.

Kumla—Yxhults jernväg.

1,000 syllar hafva under året utbytts.

Svartelfs jernväg.

En lastkaj och ett godsmagasin hafva under året uppförts vid Söderelgens lastplats samt en ny personplattform vid Limningsviken.

Påfyllning af bankarne öfver Lortbro- och Flosjömossarne har verkstälts.

Jernvägen vitsordades vid besigtningen vara i godt skick.

Vikern—Möckelns jernväg.

I hufvudspåret mellan Snöbergshyttan och Dalkarlsberg hafva inlagts 2.1 km. nya stålskenor jemte vinkelskarvfjern och skrufbultar. Inalles 17 km. af hufvudspåret äro nu belagda med stålskenor.

12,800 syllar hafva under året utbytts.

Vid Dalkarlsberg har ny expeditjonslokal med väntsal inredts.

Striberg—Grängens jernväg med bibanor.

300 syllar hafva under året ombytts.

Denna jernväg vitsordades vara i godt skick.

Nora—Karlskoga jernväg med bibanor.

15,600 syllar hafva under året utbytts. Nya stålskenor jemte vinkelskarvfjern och skrufbultar hafva inlagts på en sammanlagd sträcka af 6 km., i följd hvaraf vid årets slut 48.6 km. hufvudspår voro belagda med stålskenor.

Träöfverbyggnaden å bron öfver Svartelfven har ersatts med öfverbyggnad af stål, i sammanhang hvarmed banan norr om bron omlagts på en sträcka af omkring 240 meter, hvarvid kurvan närmast bron erhållit 300 i stället för 228 meters radie.

Hamnen vid Otterbäcken har ytterligare utvidgats och fördjupats, hvarigenom en ny lastningsplats för fartyg erhållits.

Banan befans vara väl underhållen.

Nora—Ervalla jernväg.

Utbyte af 2,900 syllar har verkstälts.

Emot underhållet af denna jernväg, som icke har någon egen rullande materiel, var vid besigtningstillfället icke något att anmärka.

Köping—Hults jernväg med bibana.

Vid besigtningstillfället vitsordades, att denna jernväg, såsom vanligt, var väl underhållen.

11,600 syllar hafva under året inlagts, hvarjemte i utbyte mot jernskenor nedlagts stålskenor å 4·2 km. och i utbyte mot felaktiga jernskenor 1·1 km. fullgoda sådana. Af banans hela längd, 71 km., var nu en sträcka af 56 km. belagd med stål-skenor.

I Örebro har inom det för jernvägens verkstäder afsedda område uppförts en vagnbod af 80 meters längd för tre vagnspår.

8 km. från Örebro och 4 km. från Dylta bruk har i närheten af å ena sidan Kumla by och å den andra Lunds rättare-skola anlagts en ny station, som benämnts Hofsta. Stationshus, godsbod och uthus hafva der uppförts, hvarjemte ett sidospår af 48 meters längd mellan fripälarna utlagts.

Stationshuset vid Ervalla har till inredningen blifvit på ett ändamålsenligt sätt förändradt samt en särskild restaurationsbyggnad derstädes uppförd.

Vid Jäders bruks station har utlagts ett stickspår af 26 meters längd från hinderpälarna.

Vid östra ändan af Arboga stations område har uppförts ett nytt vattentorn med ledning från Arbogaån. Samtliga spår å det öfre stationsområdet, med undantag af magasinsspåret, hafva i anledning häraf förlängts 80 meter österut.

Vid Valskogs station hafva i följd af vaxlarnes flyttning norrut 4 spår förlängts, hvarterda med 63 meter.

För planering af Hofsta och Ervalla stationer äfvensom af verkstadsgården i Örebro samt för ballastning af banan hafva utförts inalles 3,000 vagnslaster grus och fyllningsämnen.

Rullande materielen har under året ökats med 3 täckta och 36 öppna godsvagnar.

Frövi—Ludvika jernväg.

13,600 syllar hafva utbytts. Stålskenor till 10·1 km. bana med 5,578 vinkelskarfjern samt 1 spårkorsning hafva under året inlagts.

Vid Lindes station har stationshuset tillbyggt å båda gafflarne, vid Frövi och Storå stationer hafva boställshus för betjeningen uppförts och vid Ställdalens och Bångbro stationer godsmagasin, hvarjemte vid sistnämnda station ett spår förlängts med 66 meter och träplattformen med 18 meter.

Jernvägen ansågs vid besigtningen vara i godt skick.

Storå—Guldmedshyttans jernväg.

Äfven denna jernväg befans vara väl underhållen.

650 syllar, 336 meter stålskenor och 68 vinkelskarfjern hafva under 1890 inlagts.

Bånghammar—Klotens jernväg.

Vid besigtningen af jernvägen förekom icke någon anmärkning.

2,600 syllar hafva under året inlagts samt 416 kbm. grus utförts å linien.

Köping—Uttersbergs jernväg med bibana.

Nya stålskenor hafva inlagts å 2·5 km. bana samt 4,700 furusyllar och 4 spåraxlar utbytts.

Grundläggningsarbeten för nya lokomotivstallar och verkstadsbyggnader i Köping hafva påbörjats.

Kolsva stationsplan har blifvit utvidgad med 415 meter och Köpings stationsplan med 119 meter nya spår.

Någon anledning till anmärkning förekom ej vid besigtningen.

Uttersberg—Riddarhyttans jernväg.

Utbyte har verkstälts af 6·7 tons stålskenor samt 2,400 syllar af furu.

icke heller i fråga om denna jernväg förekom vid besigtningen någon anmärkning.

Spånga—Löfsta jernväg.

Vid Riddersviks station har uppförts ett boställshus för stationsmästaren och en banvakt samt ett uthus.

Jernvägen var vid besigtningen i godt skick.

Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.

Utbyte har egt rum af 26,700 syllar, hvarjemte 3·7 km. jernskenor utbytts och 21·7 km. stålskenor utlagts, äfvensom 744 kbm. ballastgrus utförts för banans komplettering.

Nya bostäder för betjeningen hafva uppförts vid Kungsängen, Bro, Orresta och Skultuna. Omfattande underhållsarbeten hafva i öfrigt under året verkstälts.

2 fyrkopplade tender-snälltågslokomotiv samt 25 godsvagnar hafva inköpts.

Banan vitsordades vid besigtningen vara i ett utmärkt godt skick.

Sala—Tillberga jernväg.

Utbyte har under året verkstälts af 4,300 syllar och 1,500 meter jernskenor.

I öfrigt hafva smärre nybyggnads- och reparationsarbeten verkstälts, och var vid besigtningstillfället icke något att anmärka mot underhållet af jernvägen.

Norbergs jernväg.

2,400 syllar och 953 meter jernskenor hafva under året utbytts.

2 spår med vaxlar, det ena 42 meter och det andra 129·5 meter långt, hafva nedlagts vid Högfors station, hvarjemte ny lastkaj af slaggsten derstädes uppförts.

Jernvägen ansågs vid besigtningen vara väl underhållen.

Norberg—Klackbergs jernväg.

Äfven denna jernväg befans vara väl underhållen.

Under året hafva 400 syllar och 92 meter jernskenor utbytts.

Krylbo—Norbergs jernväg.

2,300 furusyllar hafva under året inlagts. 1,566 meter skadade jernskenor hafva utbytts mot 1,110 meter brukbara jernskenor och 456 meter nya stålskenor.

Emot underhållet af jernvägen var vid besigtningstillfället icke något att anmärka.

Upsala—Gefle jernväg med bibanor.

Under året hafva utbytt 23,000 syllar och 1,300 jernskenor. Nya spår hafva utlagts vid Tierps, Söderfors och Gefle (södra) stationer.

Nödiga reparationer hafva verkstälts å broar, viadukter, husbyggnader m. m.

Stationsplanerna vid Tobo, Tierp och Söderfors hafva utvidgats, och vid Tierps station har uppförts ett nytt godsmagasin med lastkaj.

Dannemora—Hargs jernväg med bibana.

7,300 syllar och 45 skenor hafva utbytt samt 456 kbm. ballastgrus utkörts å banan, som i sin helhet blifvit lyftad och justerad.

Ett lokomotivstall har uppförts vid Hargs hamn, hvarjemte vanliga underhållsarbeten å husbyggnader och vattenstationer verkstälts.

Emot underhållet af jernvägen förekom icke någon anmärkning.

Upsala hamn- och förbindelsespår.

Nya skenor hafva under året inlagts på förbindelsespåret; och på hamnspåret har inlagts en tredje skena för Upsala—Lenna jernväg.

Upsala—Lenna jernväg.

4,900 syllar hafva under året utbytt och 2,253 löpande meter nya stålskenor inlagts.

Ett godsmagasin har uppförts vid Bärby station, som hittills saknat sådant.

Vid besigtningstillfället förekom icke någon anmärkning. Materielen har ökats med en ångvagn.

Lenna—Norrtelje jernväg.

19,000 syllar hafva utbytt. Ett sidospår har utlagts vid Malsta hållplats. I öfrigt har banan i dess helhet lyftats och justerats samt en del smärre underhållsarbeten verkstälts.

Vid besigtningen anmärktes, att då denna jernväg byggdes, en del deraf, belägen mellan Knutby och Rånäs, lades för låg, i följd hvaraf densamma nästan hvarje år öfversvämmas, så att till och med skenorna stå under vatten.

Stockholm—Rimbo jernväg.

22,500 syllar hafva under året utbytt samt 1,324 kbm. grus utförts på banan.

I öfrigt hafva en del smärre nybyggnads- och underhållsarbeten verkstälts.

Djursholm—Ösby jernväg.

Sedan spårvägen i vederbörlig ordning besigtigats, har tillstånd till trafik lemnats den 10 Decembär 1890.

Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg.

I hufvudspåret hafva 12,000 syllar och 2·2 km. jernskenor blifvit utbytta, hvaraf 1·5 km. stålskenor. Omkring 43 km. af banan voro vid besigtningen belagda med stålskenor.

Vid Oxelösunds hamn har en 70 meter lång kaj byggts, hvilken till 63 meters längd utgöres af träkaj på pålar och till 7 meters längd af stenkaj på sänkkistor. Å den år 1889 byggda stenkajen derstädes hafva dessutom uppsatts 3 ångkranar för lastning af jernmaln.

Eskilstuna station har utvidgats med 890 meter nya spår, hvarjemte lastkajen förlängts samt godsmagasinet flyttats till östra sidan af bangården och förlängts.

Vid Kungsörs station har ett nytt vattentorn af tegel uppförts med cistern af jern.

Rullande materielen har under året ökats med 1 person-tågslokomotiv och 25 godsvagnar.

Någon anmärkning mot underhållet har ej förekommit.

Skogstorp—Hjelmarens jernväg.

Emot underhållet af denna jernväg, som trafikeras med materiel, tillhörande Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg, var icke något att anmärka.

Nedre norra distriktet.

Mora—Venerns jernväg.

Bandelen Oforsen—Vansbro, 50 km. lång, erhöill efter vederbörlig besigtning den 31 Oktober 1890 tillstånd att öppnas för allmän trafik. Bandelen Persberg—Oforsen, 42 km., öppnades för trafik under 1889, hvadan hela längden trafikerad bana vid 1890 års slut var 92 km.

Säfsnäs jernväg med bibana.

I spåret hafva utbytt 4,600 syllar och 1,269 meter stålskenor.

Nytt vattentorn har anlagts vid Smalkärn och ett grusspår utlagts vid Hösjöheden.

Någon anmärkning mot underhållet har ej förekommit.

Smedjebackens (Vessman—Barkens) jernväg.

1,600 syllar hafva utbytt och stålskenor å 1·4 km. bana inlagts.

Lernbo bro har undergått en större reparation. Någon annan anmärkning gjordes ej vid besigtningen än att egentliga putsningsarbeten vore tillbakasatta, men antogs rättelse häri vara att vänta, då jernvägens skuld betalats och dess ekonomiska ställning derigenom förbättrats.

Södra Dalarnes (Krylbo—Borlänge) jernväg med bibana.

I spåret hafva ombytt 10,900 syllar.

Banken vid Solfvarbo har utvidgats till bredden och på ena sidan förstärkts med glacis.

I öfrigt hafva allmänna underhållsarbeten utförts för att hålla banan i dess helhet med husbyggnader och rullande materiel i godt stånd, hvarjemte 10 nya godsvagnar och 1 ny personvagn inköpts.

Siljans (Borlänge—Insjöns) jernväg.

I spåret, som på lämplig tid lyftats och justerats, hafva 2,400 syllar utbytts. Till banvallens bankar och doseringar hafva utförts 127 och till hamnarmen vid Insjön 109 vagnslaster fyllning.

20 nya godsvagnar hafva under året anskaffats.

Falun—Rättviks jernväg.

Underhållet af denna under år 1889 för trafik öppnade jernväg föranledde ingen anmärkning.

Näs—Morshyttans jernväg.

Utom vanliga mindre underhållsarbeten har under året verkstälts utbyte af 1,600 syllar och 373 meter skenor.

Vid Vestanhede anhaltstation har ett nytt vattentorn af tegel uppförts.

Gefle—Dala jernväg.

I banan, som i vanlig ordning justerats, hafva inlagts 22,400 syllar och 3·2 km. stålskenor.

1,158 meter nya spår och 9 nya vaxlar hafva derjemte blifvit utlagda. Sålunda har vid Haga anlagts ett nytt rundspår med sidospår till ett tegelbruk, vid Håde likaledes ett nytt rundspår, från hvilket en grenbana skulle anläggas till Mackmyre sulfidfabrik, och vid Sandviken ett nytt sidospår, i sammanhang hvarmed en ny plåtbros byggts öfver dervarande kanal.

Det under år 1889 påbörjade sidospåret vid Storvik har under året färdigbyggts.

Vid Korsnäs, Källvikens, Kungsgårdens och Jädrans stationer hafva vaxlarna ordnats efter det nya tyska förenings-systemet, d. v. s. signalerna på sådant sätt sammanbundits med vaxlarna, att »klart för tåg» icke kan signaleras med mindre än att de sistnämnda ligga rätt.

Rullande materielen har ökats med 2 lokomotiv, 3 kombinerade II och III klass boggiévagnar och 125 godsvagnar.

Gefle—Ockelbo jernväg med bibana.

Förutom vanliga underhålls- och reparationsarbeten hafva under året å alla broar inlagts nya syllar; och har utbyte egt rum af inalles 5,800 syllar.

Banan befans vid besigtningen vara i godt skick.

Vintjern—Jädraås jernväg.

Banan befans i afseende på grusning och lyftning tillfredsställande; men riktningen, synnerligast i kurvorna, syntes kräva förbättring.

Under året hafva 4,000 syllar och skenor å 1·9 km. utbytts, hvarjemte 260 kbm. ballastgrus utförts å banan.

Från Lingham i Svärdsjö socken af Kopparbergs län finnes en jernväg af 11·6 km. längd till Vintjern, hvarjemte Jädraås förenats med Ockelbo station å norra stambanan genom en jernväg af 18 km. längd. Dessa båda sistnämnda banor för godstrafik hafva dock ej erhållit nådig koncession eller tillstånd till

allmän trafik. Tillsammans med Vintjern—Jädraås jernväg hafva de en längd af 59·5 km.

Vatjom—Ljunga elfs jernväg.

Uti nådigt bref den 17 Oktober 1890 har Eders Kongl. Maj:t lemnat tillstånd för Matfors aktiebolag att för allmänt begagnande upplåta den förut Sundvalls jernvägsaktiebolag tillhöriga jernvägen Vatjom—Matfors—Ljunga elf, som för allmän trafik öppnades den 6 Augusti 1874.

Vid Vatjoms station hafva uppförts ett lokomotivstall för två maskiner samt ekonomihus.

1,400 syllar hafva utbytts, ett nytt spår af 96 m. längd utlagts till lokomotivstallet, 448 m. stålskenor inlagts i stället för förslitna jernskenor.

Spåret å hufvudlinien var väl riktadt och rörliga materielen förbättrad, hvarjemte ett lokomotiv och 25 godsvagnar anskaffats.

b) Under byggnad varande.**Vestra distriktet.***Limmared—Åsundens jernväg.*

Anlagd för enskild godstrafik.

Nya syllar hafva inlagts på omkring 1·5 km. banlängd, hvilken sträcka äfven grusats. Mindre reparationer utåt hela banan hafva företagits.

Materielen har ökats med en ny godsvagn.

Nedre norra distriktet.*Mora—Venerns (Mora—Persberg med bibana) jernväg.*

Arbetet å bandelarna Oforsen—Vansbro—Mora med bibana, som utfördes på ett ändamålsenligt sätt, föranledde ingen anmärkning. Under år 1890 hafva följande arbeten verkstälts:

terrassering 64·6 km., öfverbyggnad å 14 broar, grundläggning och murning af landfästen till 2 broar, 84 afloppstrummor, skenläggning 30·6 km., 20 st. vaxlar utlagda, husbyggnader och lastkajer å 17 stationer, kompletteringar vid 8 banvaktstugor, 5,600 m. vägbyggnad, 43·7 km. stängseluppsättning, hvarjemte virke inköpts till 50 km. stängsel.

Rullande materiel har under 1890 anskaffats till ett antal af 2 lokomotiv, 8 personvagnar och 160 godsvagnar.

Rättvik—Mora jernväg.

Terrasseringsarbetena voro utsträckta på en längd af 38·1 km.

Landfästena till bron öfver Fuån voro på ett omsorgsfullt sätt fullbordade.

Vid Vikarby, Garsås och Mora stationer voro grundläggningar och åtskilliga andra arbeten för byggnader påbörjade.

Skenor befunnos utlagda på 26 km. sträcka och banan grusad å 16 km.

Arbetets utförande gaf ej anledning till anmärkning.

Öfre norra distriktet.

Norska gränsen—Luleå jernväg.

Å bandelen *Luleå—Boden* hafva kompletteringsarbeten utförts.

Å bandelen *Boden—Gällivara* hafva underhållsarbeten pågått, äfvensom å banan utförts omkring 14,000 kbm. ballastgrus.

Å godsstationen på Svartön hade elevatorn under vintern undergått en betänklig sättning i yttre hörnet. De åtgärder, som i följd deraf vidtagits, ansågos vara af tvifvelaktigt värde.

c) Koncessionerade jernvägar, hvarå arbete ej påbörjats.

Hernösand—Sollefteå	jernväg,	
Elmhult—Ålshult—Tingsryds	»	
Tingsryd—Emmaboda	»	
Klippan—Röstånga	»	
Vittsjö—Markaryds	»	
Kärrarp—Markaryds	»	
Lidköping—Malma	»	
Jönköping—Vaggeryds	»	
Roslagstull—Djurholms	»	och
Fogelsta—Linköpings.		

Stockholm den 1 Oktober 1891.

J. G. RICHERT.

A. M. LINDGREN.

P. H. HEDENBLAD.

J. MARCKS VON WÜRTEMBERG.

Tab. 1.

Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med år 1890
åtnjutit understöd af allmänna medel.

			Väglängd, som anlagts eller förbättrats.	Beräknad arbetskostnad.		Beviljad statsbidrag.				
						Ur allmänna fonden.		Särskildt anslag.		
				Nymil.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Stockholms	län	43 företag	10·85	432,179	44	248,978	—	26,510	—	
Upsala	»	29 »	9·11	303,652	97	226,407	79	4,900	—	
Södermanlands	»	40 »	18·19	592,771	06	376,137	67	12,180	—	
Östergötlands	»	50 »	33·02	1,019,702	88	652,983	56	3,881	75	
Jönköpings	»	67 »	39·49	1,142,821	80	660,342	84	62,405	19	
Kronobergs	»	36 »	24·08	851,927	84	311,818	35	236,300	—	
Kalmar	»	20 »	17·31	442,703	25	283,805	12	11,000	—	
Gotlands	»	— »	—	—	—	—	—	—	—	
Blekinge	»	62 »	6·76	503,441	80	249,777	53	74,836	58	
Kristianstads	»	31 »	11·14	525,803	92	332,917	42	5,485	—	
Malmöhus	»	10 »	2·93	345,227	67	227,935	—	3,800	—	
Hallands	»	20 »	14·16	543,838	06	360,856	09	4,000	—	
Göteborgs och Bohus	»	41 »	18·52	698,412	52	456,765	26	5,700	—	
Elfsborgs	»	71 »	56·23	1,653,387	84	963,275	54	84,000	—	
Skaraborgs	»	17 »	6·79	263,457	82	164,069	52	13,399	87	
Vermlands	»	52 »	38·37	1,199,647	57	688,654	46	91,740	—	
Örebro	»	27 »	23·08	657,436	65	406,797	—	1,000	—	
Vestmanlands	»	31 »	12·11	329,849	29	202,315	21	14,750	—	
Kopparbergs	»	41 »	42·84	788,702	66	417,413	50	63,250	—	
Gefleborgs	»	46 »	37·77	833,465	51	461,673	50	83,750	—	
Vesternorrlands	»	59 »	72·14	1,530,158	84	814,154	45	137,926	—	
Jemtlands	»	52 »	78·88	1,096,209	85	573,503	08	116,795	—	
Vesterbottens	»	45 »	130·24	2,060,346	39	453,951	59	881,950	86	
Norrbottnens	»	74 »	157·00	1,838,104	05	794,915	86	464,490	—	
		964	Summa	861·01	19,653,248	68	10,329,448	34	2,404,050	25

T a b. 2.

Beräknad kostnad och beviljad statsbidrag i medeltal för en meter omlagd eller nyanlagd väg under de senast förflutna 5 åren.

		År 1886.		År 1887.		År 1888.		År 1889.		År 1890.	
		Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.	Beräknad kostnad.	Beviljad statsbidrag.
K r o n o r.											
Stockholms	län	3.48	2.32	1.96	1.30	2.85	1.87	—	—	—	—
Upsala	»	2.45	1.62	2.12	1.41	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	»	2.70	1.80	3.06	2.04	4.85	3.18	2.43	1.61	3.02	2.00
Östergötlands	»	2.94	1.96	2.28	1.39	2.66	1.77	3.08	2.05	4.89	3.26
Jönköpings	»	2.65	1.77	2.03	1.35	2.35	1.54	2.06	1.36	2.84	1.88
Kronobergs	»	—	—	7.98	5.30	3.42	2.05	3.43	2.06	2.50	1.66
Kalmar	»	—	—	3.60	2.40	—	—	—	—	—	—
Gotlands	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	»	—	—	—	—	6.60	3.17	—	—	6.60	3.17
Kristianstads	»	6.89	4.59	6.16	4.10	4.00	2.66	9.32	6.20	4.67	3.05
Malmöhus	»	7.16	4.77	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands	»	3.78	2.52	3.95	2.63	4.08	2.51	3.49	2.32	5.29	3.52
Göteborgs och Bohus	»	3.36	2.24	4.93	1.64	3.86	2.54	3.20	2.13	6.56	4.36
Elfsborgs	»	4.32	2.88	2.26	1.50	2.58	1.70	2.96	1.96	3.31	2.20
Skaraborgs	»	3.17	2.10	7.04	4.69	3.68	2.46	—	—	2.42	1.61
Vermlands	»	4.82	3.21	3.69	2.46	2.75	1.80	3.26	2.16	3.75	2.49
Örebro	»	—	—	—	—	5.42	3.60	—	—	—	—
Vestmanlands	»	3.40	2.16	2.35	1.57	2.45	1.62	—	—	2.11	1.40
Kopparbergs	»	2.50	1.67	2.51	1.67	1.64	1.09	3.27	2.18	5.94	3.94
Gefleborgs	»	2.43	1.62	3.15	2.09	3.75	2.49	2.80	1.87	2.45	1.55
Vesternorrlands	»	3.02	2.02	2.33	1.56	2.50	1.62	2.62	1.74	2.34	1.56
Jemtlands	»	2.00	1.33	2.00	1.33	2.30	1.53	2.09	1.39	2.31	1.54
Vesterbottens	»	2.02	1.35	1.89	1.26	2.18	1.45	2.09	1.39	1.98	1.32
Norrbottnens	»	2.04	1.36	1.88	1.14	1.87	1.05	2.08	1.21	2.00	1.32
Medeltal för hela landet		2.99	1.98	2.58	1.69	2.63	1.62	2.61	1.71	2.82	1.86

Tab. 3.

Vattenaftappningar och utdiktningföretag, som från och med år 1841 till och med år 1890
åtnjutit understöd af allmänna medel.

		Anfal sär- skilda arbets- företag.	Vattenbefriad eller förbättrad jordvidd.	Beräknad arbets- kostnad.		S t a t s b i d r a g.							
						Ur allmänna fonder.				Särskildt beviljade medel.			
						Anslag.		Lån.		Anslag.		Lån.	
						St.	Hektar.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Stockholms	län	45	10,761·53	1,154,168	02	8,500	—	810,365	—	5,470	—	99,000	—
Upsala	»	27	18,959·26	772,558	82	22,768	59	351,633	72	—	—	137,500	—
Södermanlands	»	18	4,645·57	513,601	—	—	—	318,400	—	—	—	75,000	—
Östergötlands	»	6	7,071·66	649,401	82	870	—	84,140	—	—	—	454,000	—
Jönköpings	»	70	36,137·77	1,200,064	74	90,416	34	487,504	83	8,800	—	112,275	—
Kronobergs	»	32	10,523·71	636,181	72	3,705	—	352,647	14	17,500	—	36,000	—
Kalmar	»	68	13,486·39	1,276,511	67	7,135	—	876,829	50	7,575	—	35,647	50
Gotlands	»	19	12,489·57	481,516	11	10,678	17	231,450	—	—	—	67,305	—
Blekinge	»	7	607·19	121,078	67	2,994	—	70,276	—	—	—	—	—
Kristianstads	»	14	2,297·90	359,472	92	5,660	—	255,185	—	—	—	—	—
Malmöhus	»	4	1,448·65	131,812	61	—	—	121,250	—	—	—	—	—
Hallands	»	5	3,812·99	140,777	83	7,400	—	64,200	—	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus	»	1	96·26	15,250	—	—	—	7,600	—	—	—	—	—
Elfsborgs	»	40	14,005·80	1,422,936	62	21,984	83	670,095	—	21,838	88	147,279	—
Skaraborgs	»	36	25,776·71	1,670,952	32	52,187	30	1,098,369	25	—	—	126,000	—
Vermlands	»	44	4,566·42	581,390	77	110,337	07	143,520	—	—	—	—	—
Örebro	»	18	22,873·56	2,896,608	42	19,200	—	453,575	—	—	—	2,100,000	—
Vestmanlands	»	20	8,011·24	442,136	14	19,215	—	227,494	25	—	—	—	—
Kopparbergs	»	99	15,102·82	484,956	36	164,859	03	45,207	50	1,197	—	—	—
Gefleborgs	»	76	12,249·25	1,077,837	36	263,450	50	204,570	—	—	—	20,000	—
Vesternorrlands	»	68	4,066·63	344,813	35	125,074	98	7,000	—	—	—	—	—
Jemtlands	»	144	29,062·01	1,873,199	61	607,567	97	16,440	—	—	—	—	—
Vesterbottens	»	188	32,352·95	1,929,786	19	598,406	19	97,910	—	—	—	—	—
Norrbottnens	»	120	24,186·20	1,126,409	35	327,026	50	116,086	—	2,000	—	—	—
Summa		1,169	314,592·04	21,303,422	42	2,469,436	47	7,111,748	19	64,380	88	3,410,006	50

Den beräknade kostnaden för dessa arbeten utgör i medeltal 67·72 kronor för hektar, och det af staten lemnade bidraget 41·50 kronor för hektar eller 61·28 procent af den beräknade kostnaden.

Tab. 4.

Beräknad kostnad och beviljad statsbidrag i medeltal för en hektar förbättrad eller nyvunnen jord under de senast förflutna 5 åren.

		År 1886.		År 1887.		År 1888.		År 1889.		År 1890.	
		Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels län, dels anslag.
K r o n o r.											
Stockholms	län	146·73	144·20	171·56	158·49	139·41	137·62	162·88	159·47	130·00	120·88
Upåala	»	250·93	250·93	178·22	178·21	49·20	24·00	—	—	98·96	98·96
Södermanlands	»	128·29	113·43	273·27	268·88	157·43	157·20	335·42	326·86	255·19	255·13
Östergötlands	»	—	—	—	—	—	—	—	—	194·14	47·78
Jönköpings	»	109·12	89·78	39·30	31·82	67·27	41·54	87·62	63·94	63·38	21·13
Kronobergs	»	246·24	240·50	46·55	46·55	130·72	126·67	144·13	142·35	155·18	148·72
Kalmar	»	126·31	125·24	118·29	117·93	74·99	74·46	84·40	83·77	68·72	68·55
Gotlands	»	32·56	31·44	34·86	33·76	40·20	35·89	33·98	33·76	42·57	36·70
Blekinge	»	—	—	217·83	217·83	—	—	313·25	313·25	—	—
Kristianstads	»	208·69	208·33	89·59	48·50	184·65	184·65	253·09	213·73	—	—
Malmöhus	»	55·70	55·60	175·46	122·54	103·96	103·80	—	—	—	—
Hallands	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elfsborgs	»	215·92	201·78	293·45	280·81	367·06	343·40	162·84	154·66	235·66	208·18
Skaraborgs	»	67·82	67·82	110·49	109·49	184·11	184·04	136·72	128·51	70·80	59·94
Vermlands	»	—	—	—	—	197·09	65·62	138·89	44·44	—	—
Örebro	»	197·58	183·44	157·34	157·22	97·53	90·64	180·71	151·21	—	—
Vestmanlands	»	130·79	129·25	—	—	—	—	92·53	80·29	104·52	104·52
Kopparbergs	»	—	—	—	—	163·79	89·12	204·52	98·92	—	—
Gefleborgs	»	—	—	117·10	100·95	201·02	162·85	110·99	83·43	51·57	16·08
Vesternorrlands	»	413·04	136·96	—	—	—	—	70·57	70·57	—	—
Jemtlands	»	68·85	23·98	83·99	27·97	59·75	19·90	69·42	23·10	90·76	23·34
Vesterbottens	»	58·40	19·46	79·87	26·57	75·64	25·20	102·67	34·16	98·88	38·39
Norrbottnens	»	—	—	161·08	52·84	228·57	228·57	123·76	41·25	233·07	233·07
Medeltal för hela landet		114·75	96·28	110·65	98·79	122·27	97·62	128·36	104·57	82·35	61·33

Tab. 6.

Odling och jordförbättring vunnen genom de arbetsföretag, som från och med 1884 erhållit understöd från odlingslånefonden.

	Ansl. företag.	Odladt till åker från		Förbättrad		Nyvunnen äng.	Nyvunnen eller förbättrad skogsmark.	Summa.	Beräknad kostnad.		Beviljad lånebelopp.	
		betesmark.	ängsmark.	åker.	äng.				Kr.	ö.	Kr.	ö.
		Hektar.	Hektar.	Hektar.	Hektar.				Hektar.	Hektar.	Hektar.	Kr.
Stockholms län	31	765·31	3,119·81	883·22	—	265·71	102·59	5,136·64	1,083,020	10	727,960	—
Upsala »	7	191·49	1,174·20	68·03	—	22·69	88·87	1,545·28	395,343	—	257,860	—
Södermanlands »	16	598·95	669·56	276·12	—	—	27·25	1,571·88	455,563	94	307,400	—
Östergötlands »	1	—	29·05	1·54	—	4·18	—	34·77	7,282	68	1,660	—
Jönköpings »	14	551·73	796·30	256·07	65·18	181·23	208·34	2,058·85	442,555	83	264,400	—
Kronobergs »	7	312·81	72·19	399·10	131·25	36·42	533·32	1,485·09	213,453	50	168,000	—
Kalmar »	34	1,355·93	2,070·42	1,325·52	157·21	321·62	267·75	5,498·45	911,105	34	590,740	—
Gotlands »	9	3·00	60·20	1,117·88	3,284·38	198·30	699·20	5,362·96	262,595	54	183,050	—
Blekinge »	3	36·67	79·87	—	—	4·03	—	120·57	37,650	50	28,300	—
Kristianstads »	6	34·46	385·32	371·58	8·64	—	192·53	992·53	263,295	26	197,600	—
Malmöhus »	4	457·37	364·71	626·57	—	—	—	1,448·65	274,826	33	121,250	—
Hallands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elfsborgs »	12	511·00	667·37	133·30	—	78·20	80·03	1,469·90	498,243	09	373,650	—
Skaraborgs »	14	1,057·37	3,081·81	2,180·32	—	185·91	216·66	6,722·07	1,262,890	89	917,350	—
Vermlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro »	10	624·91	786·38	313·51	—	214·11	45·47	1,984·38	486,733	35	342,600	—
Vestmanlands »	3	89·85	180·83	441·82	—	—	45·06	757·56	108,154	43	68,950	—
Kopparbergs »	2	10·12	55·71	39·50	—	—	—	105·33	30,161	—	21,000	—
Gefleborgs »	3	77·97	384·08	56·25	—	113·57	—	631·87	151,662	—	85,400	—
Vesternorrlands »	1	14·17	—	—	—	—	—	14·17	1,508	75	1,000	—
Jemtlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vesterbottens »	1	34·39	—	—	—	—	—	34·39	17,017	—	6,700	—
Norrbottnens »	2	12·45	42·59	11·82	—	10·50	46·84	124·20	46,674	35	28,900	—
Summa	180	6,739·95	14,020·40	8,502·15	3,646·66	1,636·47	2,553·91	37,099·54	6,949,736	38	4,693,770	—

Enskilda jernvägar, som intill 1890 års utgång

N a m n.	Erhållit konces- sion eller faststäl- kelse af plan.	Erhållit tillstånd till öpp- nande af trafik.	Längd. km.	By g g n a d s s ä t t.				Rullande materiel.		
				Spårvidd. meter.	Skenvigt. kg. för m.	Största lutning ‰ mm. för m.	Minsta krök- nings- radie. meter.	Antal		
								lokomotiv.	personvagnar.	gods- vagnar.
a. Lokomotivbanor.										
1 Bergslagens (Falun—Göteborg med bibana)	18 $\frac{3}{4}$ 71 18 $\frac{3}{4}$ 73	18 $\frac{3}{4}$ 75 18 $\frac{3}{4}$ 79	486.4	1.435	31.5—32.2	10.0‰	297	39	74	1,317
2 Bånghammar—Kloten	18 $\frac{1}{2}$ 74	18 $\frac{1}{2}$ 77	21.4	»	17.9—30.1	25.0	178	—	—	—
3 Frövi—Ludvika	18 $\frac{3}{4}$ 69	18 $\frac{1}{2}$ 71 18 $\frac{3}{4}$ 73	98.3	»	27.2	16.67	371	12	16	378
4 Storå—Guldsmedshyttan	18 $\frac{3}{4}$ 73	18 $\frac{3}{4}$ 75	3.5	»	31.5	20.0	237.5	—	—	—
5 Börringe—Östra Torps (Börringe—Anderslöf)	18 $\frac{3}{4}$ 73	18 $\frac{3}{4}$ 84	7.9	»	17.6	16.67	300	2	3	22
6 » » (Anderslöf—Östra Torp)	18 $\frac{3}{4}$ 85	18 $\frac{3}{4}$ 87	14.1	»	17.2					
7 Cimbrishamn—Tomelilla	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 82	26.7	»	17.3	12.5	300	4	3	21
8 Dalslands (Sunnanå—norska gränsen med bibana)	18 $\frac{1}{2}$ 75	18 $\frac{3}{4}$ 79	68.9	»	32.9	10.0	297	6	18	115
9 Gefle—Dala	18 $\frac{3}{4}$ 55	18 $\frac{3}{4}$ 57 18 $\frac{3}{4}$ 59	91.9	»	30—36	16.67	297	24	44	1,118
10 Falun—Rättvik	18 $\frac{3}{4}$ 86	18 $\frac{3}{4}$ 89 18 $\frac{3}{4}$ 90	50.0	»	27.3	16.67	400	—	—	—
11 Gårds härads (Efveröd—Åhus)	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 83	15.3	»	14.3	12.5	300	4	4	28
12 » » (Karpalund—Degeberga)	18 $\frac{1}{2}$ 81	18 $\frac{3}{4}$ 81	30.1	»	14.3	16.67	297			
13 Göteborg—Hallands (Varberg—Göteborg)	18 $\frac{3}{4}$ 84	18 $\frac{3}{4}$ 88	77.0	»	24.5	10.0	356	7	25	93
14 Mellersta—Hallands (Halmstad—Varberg)	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 86	74.0	»	21.5	10.0	300	5	16	87
15 Skåne—Hallands (Helsingborg—Halmstad med tvärbana Höganäs—Åstorp)	18 $\frac{3}{4}$ 82 18 $\frac{3}{4}$ 81	18 $\frac{3}{4}$ 85 18 $\frac{3}{4}$ 85	92.0 28.0	»	21.5 17.1	12.5	300	10	30	145
16 Halmstad—Näsby	18 $\frac{3}{4}$ 72	18 $\frac{3}{4}$ 77 18 $\frac{3}{4}$ 82	196.0	»	21.6—22.2					
17 Kinnared—Fegen	18 $\frac{3}{4}$ 84	18 $\frac{3}{4}$ 85	11.8	»	22.7	16.67	300	—	—	—
18 Fegen—Åtran	18 $\frac{3}{4}$ 84	18 $\frac{3}{4}$ 87	7.8	»	22.3	16.67	300	—	—	—
19 Helsingborg—Hessleholm (Ramlösa—Hessleholm med bi- bana)	18 $\frac{3}{4}$ 72	18 $\frac{3}{4}$ 75	79.1	»	24.0	10.0	594	8	20	188
20 Hästveda—Karpalund	18 $\frac{1}{2}$ 84	18 $\frac{1}{2}$ 86	37.0	»	17.2	13.33	300	3	4	20
21 Hör—Hörby	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 82	12.5	»	17.5	16.67	300	3	5	12
22 Hörby—Tollarp	18 $\frac{3}{4}$ 85	18 $\frac{1}{2}$ 86	25.0	»	17.2	16.67	300	—	—	—
23 Kalmar (Kalmar—Emmaboda)	18 $\frac{3}{4}$ 72	18 $\frac{3}{4}$ 74	56.6	»	20.6	14.29	297	4	13	58
24 Karlskrona—Vexjö	18 $\frac{3}{4}$ 71	18 $\frac{3}{4}$ 74	113.3	»	25.0	12.5	297	7	21	159
25 Kinds härads (Borås—Svenljunga)	18 $\frac{1}{2}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 85	38.0	»	17.2	16.67	237.5	3	7	42
26 Kristianstad—Hessleholm	18 $\frac{3}{4}$ 64	18 $\frac{3}{4}$ 65	30.0	»	24.7	5.0	534	4	16	69
27 Kristianstad—Åhus	18 $\frac{3}{4}$ 85	18 $\frac{3}{4}$ 86	17.0	»	22.0	10.0	300	—	—	—
28 Kristianstad—Immeln (Kristianstad—Sibbhult) » » (Sibbhult—Glimåkra)	18 $\frac{3}{4}$ 84 18 $\frac{3}{4}$ 84	18 $\frac{1}{2}$ 85 18 $\frac{3}{4}$ 86	34.0 6.0	»	18.0	16.67	300	3	6	34
29 Krylbo—Norberg (Krylbo—Kärrgrufvan)	18 $\frac{3}{4}$ 72	18 $\frac{3}{4}$ 74	19.2	»	28.6	16.67	445	—	2	77
30 Kumla—Yxhult	18 $\frac{3}{4}$ 83	18 $\frac{3}{4}$ 85	6.2	»	21.5	11.11	200	1	—	3
31 Köping—Hult (Köping—Örebro med bibana)	18 $\frac{1}{2}$ 52	18 $\frac{3}{4}$ 56 18 $\frac{3}{4}$ 67	70.6	»	28.6—32.6	10.0	413	11	32	234
32 Landskrona—Engelholm	18 $\frac{3}{4}$ 74 18 $\frac{1}{2}$ 74	18 $\frac{3}{4}$ 75 18 $\frac{3}{4}$ 76	48.1	»	24.8	10.0	297	4	14	88
33 Säbyholms	18 $\frac{3}{4}$ 83	18 $\frac{3}{4}$ 84	2.6	»	18.4	10.0	356	1	—	36
34 Landskrona och Helsingborgs (Landskrona—Eslöv och Helsingborg—Billeberga)	18 $\frac{3}{4}$ 64 18 $\frac{3}{4}$ 64	18 $\frac{3}{4}$ 65	59.9	»	24.8	6.67	635 742	6	26	147
35 Lund—Kjeflinge	18 $\frac{3}{4}$ 84	18 $\frac{3}{4}$ 86	11.0	»	24.8	10.0	300	—	—	—
36 Lund—Trelleborg	18 $\frac{1}{2}$ 72	18 $\frac{3}{4}$ 75	42.8	»	24.9	10.0	297	5	14	110
37 Malmö—Limhamn	18 $\frac{3}{4}$ 87	18 $\frac{3}{4}$ 89	4.3	»	17.2	3.83	300	1	1	1
38 Malmö—Billesholm	18 $\frac{3}{4}$ 84	18 $\frac{3}{4}$ 86	59.0	»	24.8	10.0	300	6	20	114
39 Malmö—Trelleborg	18 $\frac{3}{4}$ 84	18 $\frac{3}{4}$ 86	29.0	»	17.2	10.0	300	3	13	71
40 Trelleborg—Klagstorp	18 $\frac{1}{2}$ 86	18 $\frac{1}{2}$ 90	14.0	»	18.3—18.9	10.0	300	—	3	30
41 Malmö—Ystad	18 $\frac{3}{4}$ 73	18 $\frac{3}{4}$ 74	63.1	»	22.3	10.0	356	6	22	151
42 Mora—Venerns (delen Persberg—Vansbro)	18 $\frac{3}{4}$ 87	18 $\frac{3}{4}$ 89 18 $\frac{3}{4}$ 90	92.0	»	25.0	14.29	300	7	12	350
Transport	—	—	2,371.4	—	—	—	—	210	499	5,535

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

S t a t s u n d e r s t ö d .										A n m ä r k n i n g a r .	
Af riksdagen beviljade medel.				Af K. Maj:t beviljade		Från Handels- och Sjöfartsfonden beviljade medel.					
Anslag.		Lån.		Anslag.		Anslag.		Lån.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
---	---	11,078,240	---	---	---	---	---	---	---	1	Bibana från Daglösen till Filipstad 8.6 km. Ett bispår, 789 m. långt, finnes mellan Deje och Klarelfven.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	2	Trafiken ombesörjes af Frövi--Ludvika jernväg. Ett spår till Bångbro, 1.1 km., har ej erhållit koncession. En ångdressin är bland lokomotiven inräknad.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3	Smalspårig rutschbana, 1.54 km. lång, från Stripa grufvor till Rossvälen, tillstötter banan N:o 4.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	4	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	5	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	6	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	7	Å hamnspåret vid Cimbrishamn är lutningen 16.67 ‰. Två lokomotiv äro ångvagnar af Trollhättans patent.
1,000,000	---	---	---	---	---	---	---	---	---	8	Å bibanan från Eds station till hamnen vid Stora Lee, 2.5 km., är lutning 20 ‰ tillåten.
---	---	3,000,000	---	---	---	---	---	---	---	9	Trafiken ombesörjes af Gefle--Dala jernväg.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	10	Tre ej koncessionerade bibanor finnas: Robertsholm--Hofors 3 km., Margrethill--Forsbacka 3 km. och Born--Engelsfors 7.5 km., den sistnämnda smalspårig.
---	---	---	---	---	---	---	---	170,000	---	11	Ett lokomotiv är ångvagn enligt Rowans system.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	12	
---	---	2,068,000	---	---	---	---	---	---	---	13	Vid ingången å viadukten öfver statens jernväg i Göteborg förekommer lutning 12.5 ‰.
---	---	1,550,000	---	---	---	---	---	---	---	14	
---	---	2,295,500	---	---	---	---	---	---	---	15	Ett lokomotiv är ångdressin.
500,000	---	---	---	---	---	---	---	---	---	16	Egas af Halmstad--Nässjö jernvägsaktiebolag. Hamnspårets längd i Halmstad 1.5 km.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	17	Bandelen Hook--Nässjö, 34 km., har erhållit statsbidrag.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	18	Ett lokomotiv är ångdressin.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	19	Bibanan Bjuf--Billesholm, 5.6 km., har 24.3 kg. skenvigt. Ingångskurvan till Hesselholm har 297 meters radie.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	20	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	21	Trafikeras af Hör--Hörby jernväg. Ett lokomotiv är ångvagn af Rowans system.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	22	Minsta krökningsradie 240 m. är medgifven å Hörby--Tollarps jernväg.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	23	745 m. hamnspår äro anlagda i Kalmar, dock utan koncession. Nära 44 % af banan är belagd med stålskenor.
1,100,000	---	2,600,000	15,000	---	15,000	---	---	---	---	24	
---	---	500,000	---	---	---	---	---	---	---	25	
---	---	720,000	---	---	---	---	---	---	---	26	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	27	Trafikeras af Kristianstad--Hesselholms jernväg.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	28	Förklarade såsom en särskild jernväg.
---	---	406,000	---	---	---	---	---	---	---	29	Trafiken å denna bana ombesörjes af statens jernvägar.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	30	Ej koncessionerade bibanor till Avesta och Kallmora gruffalt finnas. Öppen endast för godstrafik.
160,000	---	---	---	---	---	---	---	---	---	31	Bandelen Arboga--Köping, 16 km., har erhållit statsbidrag.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	32	Bibanan Örebro--Skebäck är 1.5 km. lång. Till Arboga hamn är ett hamnspår utlagdt. 56 km. af banan äro belagda med stålskenor.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	33	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	34	Trafiken ombesörjes af Landskrona--Engelholms jernväg.
---	---	2,300,000	---	---	---	---	---	---	---	35	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	36	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	37	Trafiken ombesörjes af Lund--Trelleborgs jernväg.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	38	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	39	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	40	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	41	Egas af Malmö--Trelleborgs jernvägsaktiebolag.
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	42	Ingångskurvan till Ystad har 297 m. radie.
---	---	500,000	---	---	---	---	---	---	---	43	Hela statslånet utgör 1,000,000 kronor. Från Neva till Tyfors pappersmassfabrik finnes anlagd en smalspårig jernväg af 3 km. längd.
2,760,000	---	27,017,740	---	15,000	---	15,000	---	170,000	---		

Enskilda jernvägar, som intill 1890 års utgång

N a m n.	Erhål- lit konces- sion eller faststäl- lelse af plan.	Erhål- lit tillstånd till öpp- nande af trafik.	Längd. km.	By g g n a d s s ä t t.				Rullande materiel.		
				Spårvidd. meter.	Skenvigt. kg. för m.	Största lutning ‰ för m.	Minsta krök- nings- radie. meter.	Antal		
								lokomotiv.	personvagnar.	gods- vagnar.
Transport	—	—	2,371.4	—	—	—	—	210	499	5,535
44 Nora—Ervalla	18 $\frac{1}{2}$ 53	18 $\frac{1}{2}$ 56	17.1	1.435	28.6—33.0	10.0	356	10	25	270
45 Nora—Karlekoga (Nora—Otterbäcken med bibanor)	(18 $\frac{1}{2}$ 71 18 $\frac{1}{2}$ 74)	(18 $\frac{1}{2}$ 74 18 $\frac{1}{2}$ 76)	112.0	»	20.2—21.5	20.0	237.5	—	—	—
46 Nybro—Säfsjöström	18 $\frac{1}{2}$ 74	18 $\frac{1}{2}$ 76	42.8	»	20.1—31.2	10.0	297	2	4	53
47 Nässjö—Oskarshamn	18 $\frac{1}{2}$ 69	(18 $\frac{1}{2}$ 73 18 $\frac{1}{2}$ 74)	148.6	»	27.9	16.67	322	13	34	263
48 Vimmerby—Hultsfred	18 $\frac{1}{2}$ 74	18 $\frac{1}{2}$ 77	21.4	»	21.9	12.5	356	—	—	—
49 Oxelösund—Flen—Vestmanlands (Oxelösund—Valskog med bibana)	18 $\frac{1}{2}$ 72	(18 $\frac{1}{2}$ 76 18 $\frac{1}{2}$ 76)	156.1	»	28.6	10.0	297	24	32	348
50 » » » (Skogstorp—Hjelmaren)	18 $\frac{1}{2}$ 83	18 $\frac{1}{2}$ 87	1.4	»	28.6	10.0	356	—	—	—
51 Røfors—Laxå	18 $\frac{1}{2}$ 84	18 $\frac{1}{2}$ 86	5.4	»	17.2	10.0	297	1	—	—
52 Siljans (Borlänge—Insjön)	18 $\frac{1}{2}$ 82	(18 $\frac{1}{2}$ 83 18 $\frac{1}{2}$ 84)	37.0	»	24.3	10.0	300	2	6	78
53 Stockholm—Vesterås—Bergslagens (Stockholm—Tillberga—Köping med bibana)	18 $\frac{1}{2}$ 72	(18 $\frac{1}{2}$ 75 18 $\frac{1}{2}$ 76)	196.7	»	31.21	10.0	297	20	51	527
54 Sala—Tillberga	18 $\frac{1}{2}$ 74	18 $\frac{1}{2}$ 75	27.9	»	27.7	10.0	445	—	—	—
55 Norbergs (Kärrgrufvan—Engelsberg)	18 $\frac{1}{2}$ 74	18 $\frac{1}{2}$ 76	17.6	»	28.2	20.0	297	—	—	—
56 Norberg—Klackberg	18 $\frac{1}{2}$ 82	18 $\frac{1}{2}$ 83	4.7	»	31.0	13.33	300	—	—	—
57 Spånga—Löfsta	18 $\frac{1}{2}$ 86	18 $\frac{1}{2}$ 89	7.6	»	31.23	14.29	300	—	1	71
58 Svartelfs (Kortfors—Karlsdal—Grythytted)	18 $\frac{1}{2}$ 84	18 $\frac{1}{2}$ 89	38.5	»	17.2	12.5	240	2	2	26
59 Södra Dalarnes (Krybo—Borlänge med bibana)	18 $\frac{1}{2}$ 76	(18 $\frac{1}{2}$ 80 18 $\frac{1}{2}$ 81)	67.0	»	24.3	10.0	297	5	13	124
60 Uppsala—Gefle med bibanor	18 $\frac{1}{2}$ 72	18 $\frac{1}{2}$ 74	132.1	»	24.75	10.0	445	14	30	502
61 Gefle—Ockelbo med bibana	18 $\frac{1}{2}$ 82	18 $\frac{1}{2}$ 84	38.5	»	24.6	10.0	300	—	—	—
62 Uppsala hamn- och förbindelsespår	18 $\frac{1}{2}$ 76	—	1.1	»	12.9	10.0	148.5	—	—	—
63 Varberg—Borås	18 $\frac{1}{2}$ 76	18 $\frac{1}{2}$ 80	85.0	»	24.5	12.5	297	6	18	119
64 Vexjö—Alvesta	18 $\frac{1}{2}$ 64	18 $\frac{1}{2}$ 65	18.2	»	28.0	10.0	278	1	—	21
65 Vitsjö—Hessleholm	18 $\frac{1}{2}$ 86	18 $\frac{1}{2}$ 90	22.0	»	17.5	12.5	300	2	4	40
66 Ystad—Eslöv	18 $\frac{1}{2}$ 63	(18 $\frac{1}{2}$ 65 18 $\frac{1}{2}$ 66)	75.9	»	24.8	10.0	769	8	19	137
67 Åmmeberg—Vettern	18 $\frac{1}{2}$ 58	18 $\frac{1}{2}$ 89	10.9	»	26.5—31.5	22.5	150	1	—	30
68 Östra Vermlands (Kristinehamn—Persberg med bibana)	18 $\frac{1}{2}$ 73	(18 $\frac{1}{2}$ 75 18 $\frac{1}{2}$ 76)	67.3	»	23.8	16.67	297	6	9	220
69 Borås—Herrljunga	18 $\frac{1}{2}$ 61	18 $\frac{1}{2}$ 63	41.7	1.217	21.5	12.5	237.5	4	19	92
70 Uddevalla—Venersborg—Herrljunga	18 $\frac{1}{2}$ 64	(18 $\frac{1}{2}$ 66 18 $\frac{1}{2}$ 67)	93.0	»	22.3—24.3	16.67	297	9	21	175
71 Smedjebackens (Vessman—Barken)	18 $\frac{1}{2}$ 56	18 $\frac{1}{2}$ 60	18.2	1.188	17.2—18.6	20.0	208	3	5	73
72 Köping—Uttersberg med bibana	18 $\frac{1}{2}$ 63	18 $\frac{1}{2}$ 66	36.3	1.093	17.2—17.5	10.0	297	5	11	129
73 Uttersberg—Riddarhyttan	18 $\frac{1}{2}$ 79	18 $\frac{1}{2}$ 80	12.0	»	17.2	16.67	297	1	—	20
74 Halmstad—Bolmen	18 $\frac{1}{2}$ 86	18 $\frac{1}{2}$ 89	64.0	1.067	17.2	16.67	300	4	7	61
75 Vislanda—Bolmen	18 $\frac{1}{2}$ 76	18 $\frac{1}{2}$ 78	51.5	»	17.2	14.29	297	4	3	40
76 Karlshamn—Vislanda	18 $\frac{1}{2}$ 72	18 $\frac{1}{2}$ 74	78.0	»	17.2	16.67	297	7	19	135
77 Mellersta Blekinges (Karlshamn—Gullbärna med bibanor)	18 $\frac{1}{2}$ 86	18 $\frac{1}{2}$ 89	70.0	»	17.2	16.67	300	5	10	85
78 » » (Gullbärna—Karlskrona)	18 $\frac{1}{2}$ 87	18 $\frac{1}{2}$ 89	4.0	»	17.2	16.67	300	—	—	—
79 Vestra Blekinges (Karlshamn—Sölvesborg med bibana)	18 $\frac{1}{2}$ 85	18 $\frac{1}{2}$ 86	46.0	»	17.2	16.67	300	3	6	48
80 Sölvesborg—Kristianstad	18 $\frac{1}{2}$ 72	18 $\frac{1}{2}$ 74	31.0	»	17.2	14.29	356	4	11	33
81 Vatjom—Ljunga elf	18 $\frac{1}{2}$ 72	18 $\frac{1}{2}$ 74	3.8	»	22.2	12.5	237.5	3	4	37
82 Askersund—Skylberg—Lerbäck	18 $\frac{1}{2}$ 83	18 $\frac{1}{2}$ 84	14.0	0.89	14.3	25.0	150	3	5	26
83 Dannemora—Harg med bibana	18 $\frac{1}{2}$ 75	18 $\frac{1}{2}$ 78	47.0	»	14.9	12.5	297	3	4	94
84 Pålshoda—Finspong	18 $\frac{1}{2}$ 72	18 $\frac{1}{2}$ 74	57.7	»	14.9	16.67	297	5	9	105
85 Finspong—Norsholm	18 $\frac{1}{2}$ 82	18 $\frac{1}{2}$ 85	26.5	»	17.0	16.67	200	2	6	58
Transport	—	—	4,418.9	—	—	—	—	392	887	9,575

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

S t a t s u n d e r s t ö d .								A n m ä r k n i n g a r .	
Af riksdagen beviljade medel.		Af K. Maj:t beviljade		Från Handels- och Sjöfartsfonden beviljade medel.					
Anslag.	Lån.	Anslag.	Anslag.	Lån.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
2,760,000	—	27,017,740	—	15,000	—	15,000	—	170,000	
112,500	—	225,000	—	—	—	—	—	—	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
1,000,000	—	—	—	—	—	—	—	—	47
—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
—	—	950,000	—	50,000	—	—	—	—	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	53
—	—	—	—	—	—	—	—	150,000	54
—	—	—	—	—	—	—	—	300,000	55
—	—	—	—	—	—	—	—	—	56
—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
—	—	341,000	—	—	—	—	—	—	58
—	—	2,375,000	—	—	—	—	—	—	59
—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	500,000	—	—	—	—	—	—	61
—	—	—	—	—	—	—	—	—	62
—	—	—	—	—	—	—	—	35,000	63
—	—	2,600,000	—	—	—	—	—	—	64
—	—	434,000	—	—	—	—	—	—	65
—	—	210,000	—	—	—	—	—	—	66
—	—	2,450,000	—	—	—	—	—	—	67
—	—	—	—	—	—	—	—	—	68
—	—	—	—	—	—	—	—	—	69
—	—	1,377,055	24	—	—	—	—	—	70
—	—	3,240,000	—	—	—	—	—	—	71
—	—	400,000	—	—	—	—	—	—	72
—	—	500,000	—	—	—	—	—	—	73
—	—	—	—	—	—	—	—	—	74
—	—	824,915	—	—	—	—	—	—	75
—	—	785,000	—	—	—	—	—	—	76
—	—	—	—	—	—	—	—	—	77
—	—	1,120,250	—	—	—	—	—	—	78
—	—	—	—	—	—	—	—	—	79
—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
—	—	—	—	—	—	—	—	—	81
—	—	—	—	—	—	—	—	—	82
—	—	—	—	—	—	—	—	—	83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
—	—	500,000	—	—	—	—	—	—	85
3,872,500	—	45,849,960	24	65,000	—	15,000	—	655,000	

T a b. 7.
Enskilda jernvägar, som intill 1890 års utgång

N a m n.	Erhål- lit konces- sion eller faststäl- kelse af plan.	Erhål- lit tillstånd till öpp- nande af trafik.	Längd. km.	B y g g n a d s s ä t t.				Rullande materiel.		
				Spårvidd. meter.	Skenvigt. kg. för m.	Största lutning ‰ mm. för m.	Minsta krök- nings- radie. meter.	Antal		
								lokomotiv.	personvagnar.	godsvagnar.
Transport	—	—	4,418.9	—	—	—	—	392	887	9,575
86 Norsholm—Bersbo	18 $\frac{3}{4}$ 76	18 $\frac{1}{2}$ 78	32.8	0.89	17.2	12.5	237.5	2	7	54
87 Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo	18 $\frac{1}{2}$ 74 18 $\frac{1}{2}$ 75	18 $\frac{1}{2}$ 78 18 $\frac{1}{2}$ 79	86.5	»	17.2	16.67	178	7	13	169
88 Hultafred—Vestervik (Hultafred—Jenny med bibanor)	18 $\frac{1}{2}$ 75	18 $\frac{1}{2}$ 79	71.6	»	17.2	16.67	237.5	6	12	135
89 Fogelsta—Vadstena—Ödeshög (Fogelsta—Vadstena)	18 $\frac{3}{4}$ 73	18 $\frac{3}{4}$ 74	10.1	»	15.0	11.76	297	2	3	19
90 » » » (Vadstena—Ödeshög)	18 $\frac{3}{4}$ 86	18 $\frac{1}{2}$ 88	32.8	»	15.0	12.5	200	2	9	25
91 Gotlands (Visby—Hemse med hamnspår)	18 $\frac{3}{4}$ 76	18 $\frac{3}{4}$ 78	56.5	»	14.9	10.0	297	4	8	56
92 Hjo—Stenstorp med bibanor	18 $\frac{1}{2}$ 72 18 $\frac{3}{4}$ 74 18 $\frac{3}{4}$ 75	18 $\frac{3}{4}$ 73 18 $\frac{3}{4}$ 76	54.5	»	11.5—14.3	16.67	297	5	10	130
93 Lidköping—Håkantorps	18 $\frac{3}{4}$ 75	18 $\frac{3}{4}$ 77	27.8	»	14.3	10.0	297	2	6	42
94 Lidköping—Skara—Stenstorp	18 $\frac{1}{2}$ 72	18 $\frac{1}{2}$ 74	50.2	»	14.9	10.0	297	4	12	96
95 Skara—Venerns med hamnspår	18 $\frac{3}{4}$ 86	18 $\frac{1}{2}$ 87	30.1	»	14.6	12.5	300	2	6	30
96 Mariestad—Kinnekulle (Mariestad—Gössäter med bispår)	18 $\frac{1}{2}$ 88	18 $\frac{1}{2}$ 89	28.0	»	14.3	12.50	300	2	2	22
97 Mariestad—Moholm	18 $\frac{3}{4}$ 72	18 $\frac{3}{4}$ 74	18.2	»	11.5	—	297	2	6	20
98 Filipstads norra bergslags (Filipstad—Nordmark)	18 $\frac{3}{4}$ 73	18 $\frac{3}{4}$ 76	16.8	»	17.2	16.67	297	2	4	78
99 Nordmark—Klarelven med bibanor	18 $\frac{1}{2}$ 74 18 $\frac{1}{2}$ 77	18 $\frac{1}{2}$ 77	72.1	»	14.7	25.0	237.5	7	6	305
100 Björndalsbron—Munkfors	18 $\frac{3}{4}$ 89	18 $\frac{3}{4}$ 90	14.7	»	14.3	12.5	300	—	—	—
101 Hvetlanda—Säfsjö	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 84 18 $\frac{3}{4}$ 85	29.8	»	15.0	20.0	200	3	5	42
102 Upsala—Lenna	18 $\frac{3}{4}$ 75	18 $\frac{1}{2}$ 76	20.9	»	14.2	16.67	267	4	4	36
103 Lenna—Norrtelje	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 84	60.9	»	14.2	16.67	300	3	10	84
104 Stockholm—Rimbo	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 85	56.0	»	14.0	20.0	200	6	20	115
105 Djursholm—Ösby	18 $\frac{1}{2}$ 90	18 $\frac{3}{4}$ 90	3.5	»	16.0	25.0	100	1	2	—
106 Näs—Morshyttan	18 $\frac{3}{4}$ 74	18 $\frac{3}{4}$ 76	12.0	»	11.5	16.67	237.5	2	2	28
107 Uddagården—Falköping	18 $\frac{3}{4}$ 82	18 $\frac{3}{4}$ 87	5.2	»	9.7	25.0	178	1	—	12
108 Ulricehamn—Vartofta	18 $\frac{3}{4}$ 72	18 $\frac{1}{2}$ 74	37.4	»	11.6	12.5	297	3	4	73
109 Vintjern—Jädraås	18 $\frac{3}{4}$ 74 18 $\frac{3}{4}$ 76	18 $\frac{3}{4}$ 77 18 $\frac{3}{4}$ 84	29.9	»	14.5—14.9	25.0	148	6	2	76
110 Vikern—Möckeln (Degerfors—Striberg)	18 $\frac{3}{4}$ 71	18 $\frac{3}{4}$ 75	54.5	0.802	11.7	27.7	148.5	3	4	166
111 Striberg—Grängen med bibanor	18 $\frac{3}{4}$ 85	18 $\frac{1}{2}$ 87	33.0	»	10.0	25.0	150	1	—	20
112 Säfsnäs (Hörken—Strömsdal—Annefors med bibana)	18 $\frac{3}{4}$ 74 18 $\frac{3}{4}$ 77	18 $\frac{3}{4}$ 78	47.7	»	18.8—11.5	25.0	148.5	4	6	93
Summa	—	—	5,412.4	—	—	—	—	478	1,050	11,501
b. Hästbanor.										
113 Dejefors	—	—	0.7	0.89	12.9	—	—	—	—	—
114 Långban—Yngen	—	1851	3.1	»	6.9	26.3	—	—	—	—
115 Stripa—Guldsmedshyttan	—	—	1.0	0.802	—	—	—	—	—	—
116 Grängesberg—Hörken	—	—	3.6	0.787	7.2	—	—	—	—	—
117 Yngen—Saxen	—	—	3.8	»	—	—	—	—	—	—
118 Vintersjön—Örlingsjön	—	1874	4.5	0.742	8.589	20.0	—	—	—	—
Summa	—	—	16.7	—	—	—	—	—	—	—

erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

S t a t s u n d e r s t ö d .										A n m ä r k n i n g a r .
Af riksdagen beviljade medel.				Af K. Maj:t beviljade		Från Handels- och Sjöfartsfonden beviljade medel.				
Anslag.		Lån.		Anslag.		Anslag.		Lån.		
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
3,872,500		45,849,960	24	65,000		15,000		655,000		
								300,000		86 Tillhör Norsholm—Ristens kommunikationsbolag.
		1,865,000								87
		1,750,000								88 {Bibanorna Blädda—Yxnern, Ankarsrum—Ankarsrums bruk och lastplats samt Verke-
										89 {bäck—Verkebäcks lastplats hafva en sammanlagd längd af 6'1 km. Å dessa är
										90 {minsta krökningsradien 148 m.
		300,000								91 Hamnspårets längd 2'1 km., dess största lutning 25 ‰ och minsta krökningsradie 208 m.
		500,000								92 {Bibanor Svensbro—Ekedalen och Ekedalen—Tidaholm 16'0 km. Dessutom finnas okon-
								240,000		93 {cessionerade bibanor: till Vretens egendom, Öfvertorp—Kalkbrottet, Ekedalen—Olstorp,
										94 {Tidaholm—Vulcan och Tidaholm—Tidaholms bruk. Hufvudbanan, 38'5 km., har
								20,000		95 {erhållit statslån.
										96 Hamnspårets längd är 0'8 km.
		324,000								97 {Hela statslånet utgör 305,000 kronor. Bispår till Katrinefors 0'32 km. Amerikanska
		175,000								98 {personvagnar. Hamnspår i Mariestad 891 m. långt.
								20,000		99 {Skenor af stål, vägande 14'3 kg. för m., äro inlagda å 8'4 km. af banan. Af den
										100 {rullande materielen finnas 4 godsvagnar och en snöplög på hjul, hvilka ej få i tra-
										101 {fikén användas.
										102 {Trafiken å dessa tre banor ombesörjes af Nordmark—Klarelifvens jernväg.
										103 {Bibanor: Nordmark—Taberg 5'2 km. och Sjögränd—Björndalsbron 9'3 km. samt Björn-
										104 {dalsbron—Skymnäs 3 km., den sistnämnda öppen endast för godstrafik.
										105 {Två ej koncessionerade bibanor finnas, nämligen Geijersholm—Starrkärr 1'1 km. och
										106 {vid Hagfors 5'3 km.
										107 {Björndalsbron—Munkfors har erhållit statslån.
		300,000								108
								30,000		109 Ett af lokomotiven är ångvagn.
										110 Hamnspåret i Norrtelje har lutning 25 ‰.
		750,000								111
		500,000								112 {Banan öppen endast för godstrafik.
										113 {För närvarande förekomma lutningar 27'7 ‰.
										114 {Ett af lokomotiven är ångdressin.
										115 {Koncessionen berättigar endast till största lutning 25 ‰. Jernvägen eger dessutom 39
										116 {öppna godsvagnar, som dock ej få användas i trafiken.
										117 {Dessa jernvägar trafikeras gemensamt.
										118 {Bibana till Petersfors 1'3 km. och till Rössberg 3'4 km.
										119 {Bibana till Strömsdals masugn 0'6 km.
3,872,500		52,313,960	24	65,000		15,000		1,265,000		
										113
		33,000								114
								18,000		115
										116
								30,000		117
								30,000		118
										Utgör länk i en omkring 31 km. lång trafikled mellan Hellefors bruk och Elfsjöbyttan.
		33,000						78,000		

Tab. 8.

Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade, vid 1890 års slut.

N a m n.	Längd. km.	By g g n a d s s ä t t.				B a n a n			Stats- understöd.	A n m ä r k n i n g a r.
		Spår- vidd.	Sken- vigt.	Största lutning.	Minsta krök- nings- radie.	erhöll kon- cession	bestämd att på- börjas före	skall öpp- nas för allmän trafik före	Län.	
		meter.	kg. för meter.	mm. för meter	meter.				kr.	
Norska gränsen i närheten af Vassijaura till Luleå	{ 122·0 105·0 205·5 }	1,435	27·8	12·5 ‰	300	18 ₁₂ 82	18 ₁ 84	{ 18 ₁₂ 91 18 ₁₂ 90 18 ₁₂ 89 18 ₁₂ 89 }	---	Riksgränsen—Luossavara. Luossavara—Gellivara. Gellivara—Luleå.
Mora—Persberg med bibana ...	97·5	»	23·0	14·29 »	»	18 ₁₂ 87	18 ₁₂ 88	18 ₁₂ 92	1,000,000	500,000 kr. hafva utgått till och med 1890. Bibanan från Brintbodarne till Öfver- Malung 27·0 km., å hvilken lutningen 16·67 ‰ är tillåten. Bandelen Persberg—Oforsen 42 km. öppnades under 1889 och Oforsen— Vansbro 50 km. under 1890 för all- män trafik.
Rättvik—Mora	39·6	»	27·3	10·0 »	»	18 ₁₂ 87	18 ₁₂ 88	18 ₁₂ 91	---	
Hernösand—Sollefteå	98·8	»	27·27	16·67 »	»	18 ₁₂ 88	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	---	
Elmhult—Ålshult—Tingsryd ...	58·0	»	18·0	»	»	18 ₁₂ 88	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	---	
Tingsryd—Emmaboda	40·5	»	18·0	»	»	18 ₁₂ 88	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	---	
Klippan—Röstånga	18·7	»	24·33	10·0 »	»	18 ₁₂ 89	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	290,000	
Vittejö—Markaryd	14·1	»	17·2	12·5 »	»	18 ₁₂ 89	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	---	
Kärrarp—Markaryd	55·4	»	18·0	16·67 »	»	18 ₁₂ 89	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	---	
Jönköping—Vaggeryd	35·0	»	22·2	»	»	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	18 ₁₂ 95	---	
Limmared—Åsunden	12·8	0·89	—	3·33 »	297	18 ₁₂ 73	—	—	---	
Lidköping—Malma	22·5	»	14·3	12·5 »	300	18 ₁₂ 89	18 ₁₂ 89	18 ₁₂ 91	---	
Roslagstull—Djursholm	8·7	»	16·0	25·0 »	50	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 91	18 ₁₂ 92	---	
Fogelsta—Linköping	39·3	»	14·5	10·0 »	300	18 ₁₂ 90	18 ₁₂ 92	18 ₁₂ 93	---	
Summa	973·4	—	—	—	—	—	—	—	1,290,000	

T a b. 9.

Förteckning å enskilda jernvägar, som numera upphört att trafikeras.

N a m n.	Längd.	Spårvidd.	Statsunderstöd.				Anmärkingar.
			Af Riksdagen beviljade lån.		Från Handels- och Sjöfartsfonden beviljade lån.		
			km.	meter.	Kr.	ö.	
a) Lokomotivbanor.							
Hudiksvall—Forsa—Näsviken	16·0	1·217	370,000	—	—	—	Af staten inköpt och ombyggd till bredspårig.
Söderhamn—Bergvik	15·0	»	500,000	—	—	—	» » » » » » » »
Bersbo gruffält—Åtvidabergs kopparverk	16·6	1·188	—	—	—	—	Ersatt af Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg.
Fryken—Klara elf	8·0	»	—	—	75,000	—	Upphört i följd af nordvestra stambanans byggnad.
Kristinehamn—Sjöändan	10·7	1·099	100,000	—	—	—	Ersatt af Östra Vermlands jernväg.
Sundsvall—Torpshammar	57·1	1·067	1,494,000	—	—	—	Af staten inköpt och ombyggd till bredspårig.
Norberg—Åmänningen	18·7	0·890	150,000	—	150,000	—	{Ingår i Norbergs jernväg, som ytterligare erhållit 300,000 kr. statslån vid ombyggnad till bredspårig.
Yngen—Östersjön—Öjevettern	15·1	0·787	—	—	110,000	—	Ersatt af Östra Vermlands jernväg.
Summa	157·2	—	2,614,000	—	335,000	—	
b) Hästbanor.							
Landabanan (Ljusne elf)	1·9	0·890	—	—	—	—	{Upphört med stöd af Kongl. Maj:ts nådiga bref den 6 juni 1879.
Norrköping—Fiskeby	5·3	»	—	—	64,000	—	Ersatt af Östra stambanan.
Ränkeseds	4·4	»	—	—	37,500	—	
Uddagården—Falköping	5·1	»	—	—	—	—	Lokomotivbana.
Yngen—Daglösen	7·1	0·690	—	—	72,000	—	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
Stribergs	3·0	—	—	—	30,000	—	Ingår i Vikern—Möckelns jernväg.
Summa	26·8	—	—	—	203,500	—	

T a b. 10.

Öfversigt af koncessionerade jernbanor vid 1890 års slut med hänsyn till spårvidd, antal, längd, rullande materiel samt tilldelade statsunderstöd.

	Antal banor.	Banornas sammanlagda längd.	Rullande materiel.			Statsunderstöd.										Summa kilometer, som erhållit statsbidrag.					
			Antal.			Af Riksdagen beviljade medel.				Af Kongl. Maj:ts beviljade anslag.		Från Handels- och Sjöfartsfonden beviljade medel.					Summa.				
			km.	Vagnar.		Anslag.		Lån.		Kr.	ö.	Anslag.		Lån.			Kr.	ö.			
				Lokomotiv.	Person.	Gods-	Kr.	ö.	Kr.			ö.	Kr.	ö.	Kr.				ö.		
A) För trafik öppnade:																					
a) Lokomotivbanor med 1'435 m. spårvidd	67	3,724 ²	327	747	8,364	3,872,500	—	—	37,102,740	—	65,000	—	15,000	—	655,000	—	3,952,500	—	37,757,740	—	2,045 ⁴
» » 1'217 » »	2	134 ⁷	13	40	267	—	—	4,617,055	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,617,055	24	134 ⁷
» » 1'188 » »	1	18 ²	3	5	73	—	—	400,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400,000	—	18 ²
» » 1'098 » »	2	48 ³	6	11	149	—	—	500,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500,000	—	36 ³
» » 1'067 » »	8	348 ³	30	60	439	—	—	2,730,165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,730,165	—	185 ⁵
» » 0'890 » »	28	1,003 ⁵	91	177	1,930	—	—	6,964,000	—	—	—	—	—	610,000	—	—	—	—	7,574,000	—	603 ⁶
» » 0'802 » »	3	135 ²	8	10	279	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	111	5,412 ⁴	478	1,050	11,501	3,872,500	—	52,313,960	24	65,000	—	15,000	—	1,265,000	—	3,952,500	—	53,578,960	24	3,023 ⁷	
b) Hästbanor med 0'890 m. spårvidd.....	2	3 ⁸	—	—	12	—	—	33,000	—	—	—	—	—	18,000	—	—	—	—	51,000	—	3 ⁸
» » 0'802 » »	1	1 ⁰	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » 0'787 » »	2	7 ⁴	—	—	89	—	—	—	—	—	—	—	—	60,000	—	—	—	—	60,000	—	7 ⁴
» » 0'742 » »	1	4 ⁵	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	6	16 ⁷	—	—	121	—	—	33,000	—	—	—	—	—	78,000	—	—	—	—	111,000	—	11 ²
B) Under byggnad varandé:																					
Lokomotivbanor med 1'435 m. spårvidd...	10	890 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » 0'890 » »	4	83 ⁸	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	14	973 ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
C) Jernvägar, som numera upphört:																					
a) Lokomotivbanor med 1'217 m. spårvidd	2	31 ⁰	—	—	—	—	—	870,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	870,000	—	31 ⁰
» » 1'188 » »	2	24 ⁶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75,000	—	—	—	—	75,000	—	8 ⁰
» » 1'099 » »	1	10 ⁷	—	—	—	—	—	100,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,000	—	10 ⁷
» » 1'067 » »	1	57 ¹	—	—	—	—	—	1,494,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,494,000	—	57 ¹
» » 0'890 » »	1	18 ⁷	—	—	—	—	—	150,000	—	—	—	—	—	150,000	—	—	—	—	300,000	—	18 ⁷
» » 0'787 » »	1	15 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110,000	—	—	—	—	110,000	—	15 ¹
Summa	8	157 ²	—	—	—	—	—	2,614,000	—	—	—	—	—	335,000	—	—	—	—	2,949,000	—	140 ⁶
b) Hästbanor med 0'890 m. spårvidd.....	4	16 ⁷	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101,500	—	—	—	—	101,500	—	9 ⁷
» » 0'690 » »	1	7 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72,000	—	—	—	—	72,000	—	7 ¹
» » — » »	1	3 ⁰	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,000	—	—	—	—	30,000	—	3 ⁰
Summa	6	26 ⁸	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	203,500	—	—	—	—	203,500	—	19 ⁸
Totalsumma af beviljade anslags- och lånebelopp	—	—	—	—	—	3,872,500	—	54,960,960	24	65,000	—	15,000	—	1,881,500	—	3,952,500	—	56,842,460	24	—	

Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade

Jernvägarnes namn.	Spårvidd m.	Längd km.	Stockholms stad och län.	Upsala län.	Södermanlands län.	Östergötlands län.	Jönköpings län.	Kronobergs län.	Kalmar län.	Göteborgs län.	Blekinge län.
Bergslagens	1'435	486'4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bånghammar—Kloten	»	21'4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frövi—Ludvika	»	98'3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Storå—Guldsmedshyttan	»	3'5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Böringe—Östra Torp (Böringe—Anderslöf)	»	7'9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » (Anderslöf—Östra Torp)	»	14'1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cimbrishamn—Tomelilla	»	26'7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dalslands	»	68'9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gefle—Dala	»	91'9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falun—Rättvik	»	50'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gårds härads (Efveröd—Åhus)	»	15'3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » (Karpalund—Degeberga)	»	30'1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborg—Hallands (Varberg—Göteborg)	»	77'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellersta Hallands (Halmstad—Varberg)	»	74'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skåne—Hallands (Helsingborg—Halmstad)	»	92'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
med tvärbana Höganäs—Åstorp)	»	28'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Halmstad—Nässjö	»	196'0	—	—	—	—	147'0	—	—	—	—
Kinnared—Fegen	»	11'8	—	—	—	—	0'8	—	—	—	—
Fegen—Åtran	»	7'8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Helsingborg—Hessleholm	»	79'1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hästveda—Karpalund	»	37'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hör—Hörby	»	12'5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hörby—Tollarp	»	25'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar—Emmaboda	»	56'6	—	—	—	—	—	1'3	55'3	—	—
Karlskrona—Vexjö	»	113'3	—	—	—	—	—	64'3	8'0	—	41'0
Kinds härads	»	38'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstad—Hessleholm	»	30'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstad—Åhus	»	17'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstad—Immeln (Kristianstad—Sibbhult)	»	34'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » (Sibbhult—Glimåkra)	»	6'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krylbo—Norberg	»	19'2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kumla—Yxhult	»	6'2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Köping—Hult	»	70'6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landskrona—Engelholm	»	48'1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säbyholms	»	2'6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landskrona och Helsingborgs (Landskrona—Eslöv)	»	59'9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » (Helsingborg—Billeberga)	»	11'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lund—Kjefinge	»	42'8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lund—Trelleborg	»	4'3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö—Limhamn	»	59'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö—Billesholm	»	29'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö—Trelleborg	»	14'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trelleborg—Klagstorp	»	63'1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö—Ystad	»	92'0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mora—Venerns (delen Persberg—Vansbro)	»	17'1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nora—Ervalla	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Transport	—	2,388'5	—	—	—	—	147'8	65'6	63'3	—	41'0

koncessionerade enskilda jernvägar vid 1890 års slut.

Kristianstads län.	Malmöhus län.	Hallands län.	Göteborgs och Bohus län.	Elfsborgs län.	Skaraborgs län.	Vernlands län.	Örebro län.	Vestmanlands län.	Kopparbergs län.	Gefleborgs län.	Vesternorr- lands län.	Jernvägar nes namn.
—	—	—	7.2	162.2	—	147.2	79.0	—	90.8	—	—	Bergslager nas.
—	—	—	—	—	—	—	21.4	—	—	—	—	Bånghammar—Kloten.
—	—	—	—	—	—	—	79.0	—	19.3	—	—	Frövi—Ludvika.
—	—	—	—	—	—	—	3.5	—	—	—	—	Storå—Guldsmedshyttan.
—	7.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Böringe—Östra Torp (Böringe—Anderslöf).
—	14.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» » (Anderslöf—Östra Torp).
26.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Cimbrishamn—Tomelilla.
—	—	—	—	68.9	—	—	—	—	—	—	—	Dalslands.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	30.0	61.9	—	Gefle—Dala.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	50.0	—	—	Falun—Rättvik.
15.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gärds härads (Efveröd—Åhus).
30.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» » (Karpalund—Degeberga).
—	—	61.7	15.3	—	—	—	—	—	—	—	—	Göteborg—Hallands (Varberg—Göteborg).
—	—	74.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mellersta Hallands (Halmstad—Värborg).
30.6	21.6	39.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Skåne—Hallands (Helsingborg—Halmstad med tvärbana Höganäs—Åstorp).
7.0	21.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Halmstad—Nässjö.
—	—	49.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kinnared—Fegen.
—	—	11.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Fegen—Åtran.
—	—	7.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Helsingborg—Hessleholm.
59.1	20.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hästveda—Karpalund.
37.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hör—Hörby.
—	12.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hörby—Tollarp.
15.8	9.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kalmar—Emmaboda.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Karlskrona—Vexjö.
—	—	—	—	38.0	—	—	—	—	—	—	—	Kinds härads.
30.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kristianstad—Hessleholm.
17.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kristianstad—Åhus.
34.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kristianstad—Immeln (Kristianstad—Sibbhult).
6.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» » (Sibbhult—Glimåkra).
—	—	—	—	—	—	—	—	14.2	5.0	—	—	Krylbo—Norberg.
—	—	—	—	—	—	—	6.2	—	—	—	—	Kumla—Yxhult.
—	—	—	—	—	—	—	44.5	26.1	—	—	—	Köping—Hult.
20.1	28.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Landskrona—Engelholm.
—	2.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Säbyholms.
—	59.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Landskrona o. Helsingborgs (Landskrona—Eslöv).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» » (Helsingborg—Billeberga).
—	11.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lund—Kjeflinge.
—	42.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lund—Trelleborg.
—	4.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Malmö—Limhamn.
—	59.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Malmö—Billesholm.
—	29.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Malmö—Trelleborg.
—	14.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Trelleborg—Klagstorp.
—	63.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Malmö—Ystad.
—	—	—	—	—	—	60.0	—	—	32.0	—	—	Mora—Venerns (delen Persberg—Vansbro).
—	—	—	—	—	—	—	17.1	—	—	—	—	Nora—Ervalla.
328.2	420.5	243.8	22.5	269.1	—	207.2	250.7	40.3	227.1	61.9	—	Transport.

Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade

Jernvägarnes namn.	Spårvidd m.	Längd km.	Stockholms stad och län.	Upsala län.	Södermanlands län.	Östergötlands län.	Jonköpings län.	Kronobergs län.	Kalmar län.	Göteborgs län.	Blekinge län.
Transport	—	2,388.5	—	—	—	—	147.8	65.6	63.3	—	41.0
Nora—Karlskoga (Nora—Otterbäcken med bibanor)	1.435	112.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nybro—Säfsjöström	»	42.8	—	—	—	—	—	29.8	13.0	—	—
Näsby—Oskarshamn	»	148.6	—	—	—	—	69.8	—	78.8	—	—
Vimmerby—Hultsfred	»	21.4	—	—	—	—	—	—	21.4	—	—
Oxelösund—Flen—Vestmanlands (Oxelösund—Valskog med bibana)	»	156.1	—	—	123.1	—	—	—	—	—	—
» » » (Skogstorp—Hjelmaren)	»	1.4	—	—	1.4	—	—	—	—	—	—
Röfors—Laxå	»	5.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Siljans (Borlänge—Insjön)	»	37.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholm—Vesterås—Bergslagens	»	196.7	23.0	64.1	—	—	—	—	—	—	—
Sala—Tillberga	»	27.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norbergs	»	17.6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norberg—Klackberg	»	4.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spånga—Löfsta	»	7.6	7.6	—	—	—	—	—	—	—	—
Svartelfs	»	38.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södra Dalarnes	»	67.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upsala—Gefle	»	132.1	—	117.3	—	—	—	—	—	—	—
Gefle—Ockelbo	»	38.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upsala hamn- och förbindelse-spår	»	1.1	—	1.1	—	—	—	—	—	—	—
Varberg—Borås	»	85.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vexjö—Alfvesta	»	18.2	—	—	—	—	—	18.2	—	—	—
Vittsjö—Hessleholm	»	22.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ystad—Eslöv	»	75.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ämmeberg—Vettern	»	10.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östra Vermlands	»	67.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borås—Herrljunga	1.217	41.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddevalla—Venersborg—Herrljunga	»	93.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Smedjebackens (Vessman—Barken)	1.188	18.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Köping—Uttersberg	1.093	36.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uttersberg—Riddarhyttan	»	12.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Halmstad—Bolmen	1.067	64.0	—	—	—	—	—	28.6	—	—	—
Vislanda—Bolmen	»	51.5	—	—	—	—	—	51.5	—	—	—
Karlskoga—Vislanda	»	78.0	—	—	—	—	—	51.0	—	—	27.0
Mellersta Blekinges (Karlskoga—Gullbärna)	»	70.0	—	—	—	—	—	—	—	—	70.0
» » (Gullbärna—Karlskoga)	»	4.0	—	—	—	—	—	—	—	—	4.0
Vestra Blekinges	»	46.0	—	—	—	—	—	—	—	—	45.3
Sölvesborg—Kristianstad	»	31.0	—	—	—	—	—	—	—	—	2.0
Vatjom—Ljunga elf	»	3.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Askersund—Skylberg—Lerbäck	0.890	14.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dannemora—Harg	»	47.0	16.0	31.0	—	—	—	—	—	—	—
Pålsboda—Finspong	»	57.7	—	—	—	26.7	—	—	—	—	—
Finspong—Norsholm	»	26.5	—	—	—	26.5	—	—	—	—	—
Norsholm—Bersbo	»	32.8	—	—	—	32.8	—	—	—	—	—
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo	»	86.5	—	—	—	15.5	—	—	71.0	—	—
Hultsfred—Vestervik	»	71.6	—	—	—	—	—	—	71.6	—	—
Fogelsta—Vadstena—Ödeshög (Fogelsta—Vadstena)	»	10.1	—	—	—	10.1	—	—	—	—	—
Transport	—	4,619.9	46.6	213.5	124.5	111.6	217.6	244.7	319.1	—	189.9

11. (Forts.)

koncessionerade enskilda jernvägar vid 1890 års slut.

Kristianstads län.	Malmöhus län.	Hallands län.	Göteborgs och Bohus län.	Älfsborgs län.	Skaraborgs län.	Vernlands län.	Örebro län.	Vestmanlands län.	Kopparbergs län.	Gefleborgs län.	Vesternorrlands län.	Jernvägar nes namn.
328.2	420.5	243.3	22.5	269.1	—	207.2	250.7	40.3	227.1	61.9	—	Transport.
—	—	—	—	—	5.0	34.7	72.3	—	—	—	—	Nora—Kariskoga (Nora—Otterbäcken med bibanor).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nybro—Säfsjöström.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nässjö—Oskarshamn.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vimmerby—Hultsfred.
—	—	—	—	—	—	—	—	33.0	—	—	—	Oxelösund—Flen—Vestmanlands (Oxelösund—Valskog med bibana).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» » » (Skogstorp—Hjelmaren).
—	—	—	—	—	—	—	5.4	—	—	—	—	Röfors—Laxå.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	37.0	—	—	Siljans (Borlänge—Insjön).
—	—	—	—	—	—	—	—	109.6	—	—	—	Stockholm—Vesterås—Bergslagens.
—	—	—	—	—	—	—	—	27.9	—	—	—	Sala—Tillberga.
—	—	—	—	—	—	—	—	17.6	—	—	—	Norbergs.
—	—	—	—	—	—	—	—	4.7	—	—	—	Norberg—Klackberg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Spånga—Löfsta.
—	—	—	—	—	—	—	38.5	—	—	—	—	Svartells.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	67.0	—	—	Södra Dalarnes.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14.8	—	Upsala—Gefle.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38.5	—	Gefle—Ockelbo.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Upsala hamn- och förbindelsespår.
—	—	28.4	—	56.6	—	—	—	—	—	—	—	Varberg—Borås.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vexjö—Alfvesta.
22.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vittsjö—Hessleholm.
16.0	59.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ystad—Eslöv.
—	—	—	—	—	—	—	10.9	—	—	—	—	Ämmeberg—Vettern.
—	—	—	—	—	—	67.3	—	—	—	—	—	Östra Vermlands.
—	—	—	—	41.7	—	—	—	—	—	—	—	Borås—Herrljunga.
—	—	—	13.0	30.0	50.0	—	—	—	—	—	—	Uddevalle—Venersborg—Herrljunga.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.2	—	—	Smedjebackens (Vessman—Barken).
—	—	—	—	—	—	—	—	36.3	—	—	—	Köping—Uttersberg.
—	—	—	—	—	—	—	—	12.0	—	—	—	Uttersberg—Riddarhyttan.
—	—	35.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Halmstad—Bolmen.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vislanda—Bolmen.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Karlshamn—Vislanda.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mellersta Blekinges (Karlshamn—Gullbärna).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» » (Gullbärna—Karlskrona).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vestra Blekinges.
0.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sölvesborg—Kristianstad.
29.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.8	Vatjöm—Ljunga elf.
—	—	—	—	—	—	—	14.0	—	—	—	—	Askersund—Skylberg—Lerbäck.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Dannemora—Harg.
—	—	—	—	—	—	—	31.0	—	—	—	—	Pålsboda—Finspong.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Finspong—Norsholm.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Norsholm—Bersbo.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hultsfred—Vestervik.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Fogelsta—Vadstena—Ödeshög (Fogelsta—Vadstena).
395.9	480.4	307.1	35.5	397.4	55.0	309.2	422.8	281.4	349.3	115.2	3.8	Transport.

Fördelning på särskilda län af för trafik öppnade

Jernvägarnes namn.	Spärridd m.	Längd km.	Stockholms stad och län.	Upsala län.	Södermanlands län.	Östergötlands län.	Jönköpings län.	Kronobergs län.	Kalmar län.	Gotlands län.	Blekinge län.
Transport	—	4,619.9	46.6	213.5	124.5	111.6	217.6	244.7	319.1	—	189.3
Fogelsta—Vadstena—Ödeshög (Vadstena—Ödeshög)	0.890	32.8	—	—	—	32.8	—	—	—	—	—
Gotlands	»	56.5	—	—	—	—	—	—	—	56.5	—
Hjo—Stenstorp	»	54.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lidköping—Häkantorp	»	27.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lidköping—Skara—Stenstorp	»	50.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skara—Venern	»	30.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mariestad—Kinnekulle	»	28.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mariestad—Moholm	»	18.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Filipstads norra bergslags	»	16.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordmark—Klarelfven	»	72.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Björndalsbron—Munkfors	»	14.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvetlanda—Säfsjö	»	29.8	—	—	—	—	29.8	—	—	—	—
Upsala—Lenna	»	20.9	2.0	18.9	—	—	—	—	—	—	—
Lenna—Norrtelje	»	60.9	60.9	—	—	—	—	—	—	—	—
Stockholm—Rimbo	»	56.0	56.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Djursholm—Ösby	»	3.5	3.5	—	—	—	—	—	—	—	—
Näs—Morshyttan	»	12.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddagården—Falköping	»	5.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulricehamn—Vartofta	»	37.4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vintjern—Jädraås	»	29.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vikern—Möckeln	0.802	54.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Striberg—Grängen	»	33.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säfsnäs	»	47.7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	5,412.4	169.0	232.4	124.5	144.4	247.4	244.7	319.1	56.5	189.3

11. (Forts.)

koncessionerade enskilda jernvägar vid 1890 års slut.

Kristianstads län.	Malmöns län.	Hallands län.	Göteborgs och Bohus län.	Älfsborgs län.	Skaraborgs län.	Vernlands län.	Örebro län.	Västmanlands län.	Kopparbergs län.	Gefleborgs län.	Västernorrlands län.	Jernvägar nes namn.
395·9	480·4	307·1	35·5	397·4	55·0	309·2	422·8	281·4	349·3	115·2	3·8	Transport.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Fogelsta—Vadstena—Ödeshög (Vadstena—Ödeshög).
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gotlands.
—	—	—	—	—	54·5	—	—	—	—	—	—	Hjo—Stenstorp.
—	—	—	—	—	27·8	—	—	—	—	—	—	Lidköping—Häkantorp.
—	—	—	—	—	50·2	—	—	—	—	—	—	Lidköping—Skara—Stenstorp.
—	—	—	—	—	30·1	—	—	—	—	—	—	Skara—Venern.
—	—	—	—	—	28·0	—	—	—	—	—	—	Mariestad—Kinnekulle.
—	—	—	—	—	18·2	—	—	—	—	—	—	Mariestad—Moholm.
—	—	—	—	—	—	16·8	—	—	—	—	—	Filipstads norra bergslags.
—	—	—	—	—	—	72·1	—	—	—	—	—	Nordmark—Klarelfven.
—	—	—	—	—	—	14·7	—	—	—	—	—	Björndalsbron—Munkfors.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hvetlanda—Säfsjö.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Upsala—Lenna.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lenna—Norrtejlje.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Stockholm—Rimbo.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Djursholm—Ösby.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	12·0	—	—	Näs—Morshyttan.
—	—	—	—	—	5·2	—	—	—	—	—	—	Uddagården—Falköping.
—	—	—	—	35·4	2·0	—	—	—	—	—	—	Ulricehamn—Vartofta.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16·2	13·7	—	Vintjern—Jädraås.
—	—	—	—	—	—	—	54·6	—	—	—	—	Vikern—Möckeln.
—	—	—	—	—	—	—	33·0	—	—	—	—	Striberg—Grängen.
—	—	—	—	—	—	—	12·7	—	35·0	—	—	Säfsnäs.
395·9	480·4	307·1	35·5	432·8	271·0	412·8	523·0	281·4	412·5	128·9	3·8	Summa.

Tab. 12.

Fördelning på särskilda län af under byggnad varande enskilda jernvägar samt koncessionerade, ännu icke påbörjade banor vid 1890 års slut.

Jernvägarne namn.	Spårvidd m.	Längd km.	Stockholms län.	Östergötlands län.	Kronobergs län.	Jönköpings län.	Kalmar län.	Kristianstads län.	Malmöhus län.	Elfsborgs län.	Skaraborgs län.	Vernlands län.	Kopparbergs län.	Vesternorrlands län.	Norrbotlens län.
Norska gränsen—Luleå	1 495	432·5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	432·5
Mora—Persberg med bibana	»	97·5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13·0	84·5	—	—
Rättvik—Mora	»	39·6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39·6	—	—
Hernösand—Sollefteå	»	98·8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98·8	—
Elmhult—Ålshult—Tingsryd	»	58·0	—	—	58·0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tingsryd—Emmaboda	»	40·5	—	—	36·0	—	4·5	—	—	—	—	—	—	—	—
Klippan—Röstånga	»	18·7	—	—	—	—	—	18·5	0·2	—	—	—	—	—	—
Vittsjö—Markaryd	»	14·1	—	—	—	—	—	14·1	—	—	—	—	—	—	—
Kärrarp—Markaryd	»	55·4	—	—	—	—	—	55·4	—	—	—	—	—	—	—
Jönköping—Vaggeryd	»	35·0	—	—	—	35·0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Limmared—Åsunden	0 890	12·8	—	—	—	—	—	—	—	12·8	—	—	—	—	—
Lidköping—Malma	»	22·5	—	—	—	—	—	—	—	—	22·5	—	—	—	—
Roslagstull—Djurholm	»	8·7	8·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogelsta—Linköping	»	39·3	—	39·3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa km.	—	973·4	8·7	39·3	94·0	35·0	4·5	88·0	0·2	12·8	22·5	13·0	124·1	98·8	432·5